

Η ΚΙΝΕΖΙΚΗ ALIBABA**Εχασε 60 δισ. δολ. σε μια εβδομάδα**

Περιορίζεται η κερδοφορία του κινεζικού κολοσσού Alibaba, της μεγαλύτερης πλατφόρμας ηλεκτρονικού εμπορίου στον κόσμο. Η πτώση της μετοχής της, που την Παρασκευή υποχώρησε κατά 4,3% στην αγορά του Χονγκ Κονγκ, είχε ως αποτέλεσμα να μειωθεί η χρηματιστηριακή αξία του ομίλου κατά 60 δισ. δολάρια από την αρχή της περασμένης εβδομάδας. **Σελ. 11**

ΕΛΛΑΔΑ**Εως 10 δισ. η αύξηση κόκκινων δανείων**

Επέκταση της αναστολής των δόσεων εξυπηρετούμενων δανείων βλέπουν αναλυτές και οίκοι, μετά και την επιδείνωση της κατάστασης με την πανδημία, ενώ αναμένουν παράλληλα και αυξημένες ροές νέων κόκκινων δανείων το 2021. Για φέτος αναμένεται ότι τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα θα αυξηθούν κατά 10 δισ. λόγω της νέας καραντίνας και της ύφεσης. **Σελ. 19**

ΚΟΛΟΣΣΟΙ ΣΤΙΣ ΗΠΑ**Ευφορία από την εκλογή Μπάιντεν**

Η ευφορία που επικράτησε μετά την εκλογή Μπάιντεν διαπνέει τον επιχειρηματικό κόσμο των ΗΠΑ στο σύνολό του. Τα σχόλια των επιχειρηματιών και των υψηλόβαθμων στελεχών επιχειρήσεων είναι ενδεικτικά. Μιλούν για την επερχόμενη σταθερότητα που χρειάζονται η αγορά και οι διεθνείς εμπορικές σχέσεις και στην ανάκαμψη από την πανδημία. **Σελ. 9**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ**ΙΔΡΥΤΕΣ ALMA ADVISORS****Θα έλθουν επενδύσεις σε εταιρείες τεχνολογίας**

Το ενδιαφέρον για επενδύσεις σε εταιρείες τεχνολογίας θα αυξηθεί στην Κύπρο εκτιμούν οι ιδρυτές της Alma Advisors, Παναγιώτης Γεωργίου και Νικόλας Ευαγγέλου. Τονίζουν ότι το κυπριακό οικοσύστημα έχει πλέον καλύτερες προοπτικές. Χαρακτηρίζουν θετική εξέλιξη την προβολή που έχει πάρει η αγορά με σημαντικές επιτυχίες, όπως την εξαγορά του Foody από την Delivery Hero και την κάθοδο σημαντικών ευρωπαϊκών εταιρειών. **Σελ. 6**

Σήμα κινδύνου από Fitch για Τουρκία

Τον κώδωνα του κινδύνου έκρουσε για ακόμη μία φορά ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch Ratings απευθυνόμενος στην Αγκυρα. Επισημάνει πως η Τουρκία δεν έχει κάνει όσα έπρεπε για να στηρίξει το νόμισμά της, που εξακολουθεί να καταρρέει. Το τουρκικό νόμισμα συνεχίζει την πτωτική του πορεία. **Σελ. 10**

Από καταστήματα το 80% του τζιρού

Παρότι η πανδημία έχει ενισχύσει σημαντικά την ισχύ των ηλεκτρονικών καταστημάτων, τα φυσικά σημεία πώλησης δεν κινδυνεύουν να «εξαφανιστούν». Ακόμη και τώρα που οι ηλεκτρονικές αγορές σημειώνουν θεαματική άνοδο, το φυσικό κατάστημα παραμένει στο επίκεντρο, με το 80% του λιανικού τζίρου να προέρχεται από εκεί. **Σελ. 18**

5 291296 000378

Θυσία ο Νοέμβριος για γιορτινό Δεκέμβριο

Τα δημόσια οικονομικά και η ρευστότητα της αγοράς - Το εμβόλιο ανέβασε την ψυχολογία των καταναλωτών

Ο Νοέμβριος θα χαρακτηριστεί όπως δείχνουν οι πιθανότητες ως μία «συγκαταβατική περίοδος» για να υπάρξει ένας «καλύτερος» Δεκέμβριος. Σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, ο τρέχων μήνας έχει «θυσιαστεί» με τοπικά και ολικά

«lockdown», με κύριο στόχο να ανακοπεί το ανοδικό κύμα μολύνσεων Covid-19. Στην Κύπρο, αναμένεται σήμερα να ανακοινωθούν νέα πιο αυστηρά μέτρα ώστε μέχρι τον Δεκέμβριο και συγκεκριμένα την περίοδο των γιορτών η αγορά

όχι απλά να λειτουργήσει με θετικό πρόσημο, αλλά και να υπερκαλύψει την μεγάλη μείωση που θα υποστεί ο Νοέμβριος. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η ψυχολογία των καταναλωτών και των αγορών. Με την ανακοίνωση για εξερεύρεση εμβό-

λίου οι αγορές έδειξαν κέρδη τα οποία είχαν να φανούν μήνες. Η Κύπρος λοιπόν καλείται να κάνει σωστή διαχείριση των οικονομικών στο μεσοδιάστημα. Η ρευστότητα του κράτους έχει φτάσει στα 4,8 δισ. ευρώ, ποσό αρκετό για να καλυ-

φθούν οι ανάγκες στήριξης των επιχειρήσεων που θα κλείσουν στο πλαίσιο ενός «lockdown». Οι χρηματοδοτήσεις σε συνδυασμό με τις δανειοδοτήσεις των ευρωπαϊκών ταμείων, μπορούν να την στηρίξουν ακόμα περισσότερο. **Σελ. 3**

Ο Μπάιντεν «ξηλώνει» την πολιτική Τραμπ

Πανδημία, ανόρθωση της οικονομίας, φυλετική ισότητα και κλιματική αλλαγή θα είναι οι άμεσες προτεραιότητες της κυβέρνησης Μπάιντεν, ο οποίος είναι έτοιμος να ανατρέψει βασικές πολιτικές του προκατόχου του. Ο Ντόναλντ Τραμπ δεν έχει αναγνωρίσει την ήττα του και το επιτελείο του συνεχίζει τη δύσκολη προσπάθεια ανατροπής του αποτελέσματος μέσω των δικαστηρίων. **Σελ. 12**

Προς τοπικά lockdown και rapid tests

Τα επικρατέστερα σενάρια

Τη λήψη πιο αυστηρών μέτρων αναμένεται να ανακοινώσει σήμερα η κυβέρνηση με στόχο την προστασία του συστήματος υγείας. Το επικρατέστερο σενάριο είναι η επιβολή lockdown με στόχευση τις περιοχές όπου το επιδημικό φορτίο είναι πολύ ψηλό, δηλαδή σε Λεμεσό και Πάφο. Εξετάζεται κατά πόσο θα εξαιρεθούν κάποιιοι τομείς, όπως το λιανικό εμπόριο και τα σχολεία. **Σελ. 5**

Σε δύο δόσεις θα χορηγείται το εμβόλιο

Συνέντευξη Νικόλα Διέτη

Ο ιός δεν θα εξαλειφθεί όταν θα ξεκινήσουν οι εμβολιασμοί, τονίζει ο επίκουρος καθηγητής Φαρμακολογίας Νικόλας Διέτης, προσθέτοντας ότι αποτελεί σημαντικό βήμα για καταπολέμηση της πανδημίας. Εκτιμά πως το εμβόλιο θα χορηγείται σε δύο δόσεις και προσθέτει ότι πρώτα θα εμβολιαστούν γιατροί και νοσηλεύτες και μετά οι ευπαθείς ομάδες. **Σελ. 4, 14**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ**Σελ. 8**

✓ **ΔΗΠΑ** και Πλατφόρμα με φόρμουλα συνεργασίας

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Αναπτρώνονται οι ελπίδες

Μια μεγάλη μέρα για την ανθρωπότητα και την επιστήμη χαρακτήρισαν την 9η Νοεμβρίου οι κατασκευάστριες εταιρείες του εμβολίου κατά του κορωνοϊού, Pfizer και BioNTech. Σύμφωνα με τα έως τώρα ευρήματα, οι δύο εταιρείες έχουν κατασκευάσει το πρώτο αποτελεσματικό εμβόλιο που προστατεύει τον πληθυσμό από πιθανή μόλυνση από τον κορωνοϊό σε ποσοστό 90%. Το εμβόλιο έχει δοκιμαστεί σε ένα δείγμα 43.500 ανθρώπων σε έξι χώρες, χωρίς οποιαδήποτε ανησυχητική ένδειξη για πιθανές επιπλοκές από τη χρήση του. Οι εταιρείες που βρίσκονται πίσω από το εμβόλιο θα αιτηθούν κατεπείγουσα έγκριση για τη διάθεσή του στο κοινό μέχρι το τέλος τρέχοντος μηνός. Σύμφωνα με τις εργαστηριακές δοκιμές, το

συγκεκριμένο εμβόλιο απαιτεί δύο δόσεις που χορηγούνται με απόσταση τριών εβδομάδων η μια από την άλλη. Οι δοκιμές έγιναν σε ΗΠΑ, Γερμανία, Βραζιλία, Βόρεια Αφρική και Τουρκία, προσφέροντας προστασία επτά μέρες μετά τη χορήγηση της δεύτερης δόσης. Ο πρόεδρος της Pfizer, μάλιστα, δεν δίστασε να δηλώσει ότι «βρισκόμαστε ένα βήμα πιο κοντά στο να προσφέρουμε στην ανθρωπότητα την πολυαναμενόμενη λύση που θα μας επιτρέψει να τερματίσουμε αυτήν την παγκόσμια υγειονομική κρίση». Αν όλα πάνε καλά, πριν το τέλος του έτους θα έχει πρόσβαση στο εμβόλιο ένας μικρός αριθμός ανθρώπων ενώ οι εταιρείες Pfizer και BioNTech εκτιμούν ότι θα είναι σε θέση να προσφέρουν 50 εκατομμύρια εμβόλια μέχρι

το τέλος του 2020 και 1,3 δισ εμβόλια μέχρι το τέλος του 2021.

Τα καλά νέα ως ήταν αναμενόμενο εκτίναξαν τις αγορές προκαλώντας σημαντικά κέρδη για τις εταιρείες που είχαν δεχθεί το μεγαλύτερο πλήγμα, ως αποτέλεσμα αυτής της πανδημίας. Στην Ευρώπη, η άνοδος των αερογραμμών υπήρξε εντυπωσιακή φέρνοντας στο επίκεντρο εταιρείες όπως η British Airways, η EasyJet και η κατασκευάστρια κινητήρων αεροπλάνων Rolls-Royce. Ίδια εικόνα επικράτησε και στην άλλη άκρη του Ατλαντικού όπου καταγράφηκε σημαντική άνοδος μετοχών σε οργανισμούς όπως είναι η εταιρεία κρουαζιέρων Royal Caribbean, η εταιρεία κρατήσεων διακοπών Expedia και η διαχειρίστρια θεματικών πάρκων Disney. Η άνοδος

των αγορών λόγω εμβολίου υπήρξε συνήχεια της ανόδου που προκάλεσε η νίκη Μπάιντεν στις αμερικανικές εκλογές. Η προοπτική ενός αξιόπιστου εμβολίου προκαλεί θετικούς συνειρμούς αναπόφευκτα και στην οικονομία, με επικέντρωση στους κλάδους που θεωρούνται εποχικοί και οι οποίοι είχαν χτυπηθεί ανελέητα το προηγούμενο διάστημα, ως αποτέλεσμα της εκτίμησης για περισσότερες ζημιές στο προβλεπτό μέλλον. Στη λίστα των κερδισμένων από μια πιθανή θετική ανατροπή των υγειονομικών δεδομένων, βρίσκονται και οι εταιρείες κατασκευής κατοικιών, οι τράπεζες και οι εταιρείες λιανεμπορίου. Αν και όλοι γνωρίζουν ότι θα υπάρξουν σημαντικά προβλήματα το επόμενο διάστημα σχετικά με την πορεία του εμ-

βολίου, η εξέλιξη αυτή ήταν σε μεγάλο βαθμό εδώ και καιρό το απόλυτο ζητούμενο. Ως εκ τούτου, οι θετικές αντιδράσεις είναι πλήρως κατανοητές.

Τα καλά νέα ευτυχώς έρχονται σε μια περίοδο όπου η προοπτική των Χριστουγέννων δημιουργούσε αρκετούς προβληματισμούς, αφού η κατάσταση κυρίως στην Ευρώπη έμοιαζε να βρίσκεται εκτός ελέγχου. Ελπίζα όλων αποτελεί η ανακοίνωση εμβολίων και από άλλες φαρμακοβιομηχανίες που βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο δοκιμών (στάδιο τρία) για να βελτιωθεί περαιτέρω η ψυχολογία των πολιτών, η οποία από μόνη της είναι αρκετή για να τωνώσει την οικονομία μέσα από την αυξημένη κατανάλωση κατά τη γιορτινή περίοδο.

Hellenic Bank Wallet

το ΚΙΝΗΤΟ σου πορτοφόλι

Κατέβασε το Hellenic Bank Wallet και κάνε ανέπαφες συναλλαγές με το κινητό σου με τις κάρτες VISA και Mastercard της Ελληνικής Τράπεζας

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις / www.hellenicbank.com/hellenicbankwallet

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΤΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

Γράφει ο **ΘΩΜΑΣ Ο ΜΠΕΜΠΑΣ**

VenusRock, πού είσαι Χάνι Γιαμνί;

Η επιστροφή του (α)πιστού Θωμά

Χαίρεται. Δεν νιώθω την ανάγκη να σας συστηθώ ξανά, όμως πρέπει να δικαιολογήσω την απουσία της στήλης για σχεδόν δύο χρόνια. Ο λόγος είναι απλός: Όπως γνωρίζετε, αποχώρησα από το θρυλικό «Παντοπωλείο» και αφιερώθηκα ψυχική τε και σώματι στην «Μπέμπα» με αποτέλεσμα να χρειάζομαι ένα διάλειμμα στο γράψιμο. Τώρα που όλα πάνε πρίμα με την Μπέμπα, ασχέτως κορωνοϊού, επανέρχομαι και εγώ. Η εφημερίδα, μου ζήτησε να παραμείνει το όνομα της στήλης «Παντοπωλείο», και ελπίζω να δείξουν κατανόηση οι παλιοί μας συνέταιροι.

Ξεκινώ από την Alpha Bank όπου ο CEO κύριος Κουτεντάκης, τακτικός και φανατικός πελάτης του μαγαζιού, είναι πολύ γαλαντόμος στο προσωπικό του. Άκουσε εκεί 200.000 αποζημίωση για να φύγουν με ε-θελαύσια. Μα τέτοιους καιρούς; Στην Ελλάδα άκουσα πως τους δίνουν πενήντα χιλιάδες και στο καλό.

Μπορεί να είναι επικειρηματικά νέα της Πάφου και της Λεμεσού, αλλά άκουσα από ένα (άλλο) τραπέζι πως με την ακύρωση του επενδυτικού προγράμματος το πρώτο και μεγαλύτερο θύμα είναι οι πύργοι NEON της Pafilia. «Προβλένω πως όποιος αγόρασε εκεί θα καταλήξει με βίλα στο Minthis Hills», είπε ο τραπέζιτης. Αυτό που δεν απάντησε είναι αν θα είναι θύμα του προγράμματος και η επικείμενη πώληση του golf project elea, στον Korantina. Ο κ. Γιώργος, ο οποίος είναι υψώσιος και δεν χρωστά σε κανένα, δεν μασάει λένε από διαβητήρια, και μάλλον θα προχωρήσει η συμφωνία με Τράπεζα Κύπρου.

Ενας άλλος της αγοράς βέβαια που ζει σαν γύπας από τις κρίσεις είναι ο κ. Παπαχριστο-

φόρου της ΠΑΝΓΕΑ. Μετά την αγορά του Hilton Cyprus (τώρα Landmark) και του Holiday Inn, τσίμπησε το ανακαινισμένο Parklane, και «παίζει» και στο Venus Rock. Με δώρο 1+1 την Λίμνη Σιακόλα. Cash in King!

Τελειώνω τη σημερινή στήλη καταγράφοντας την αγωνία γνωστού εισαγωγέα αυτοκινήτων, ο οποίος τρώγοντας την φημισμένη μας κασερόπιτα διερωτήθηκε στον συνομιλητή του αν θα υπάρξουν «ευκαιρίες» με τη συγχώνευση FCA με το PSA group. Με λίγα λόγια Fiat με Peugeot, θυμίζοντας στον συνομιλητή του πως στην γκάμα του νέου mega group θα είναι πλέον και η Opel.

Σας αφήνω καταγράφοντας πως με την αυλή που έχουμε τώρα, τηρούμε όλα τα μέτρα για τον κορωνοϊό. Κοιπάστε για να σας φιλέψουμε με χαλιτζί, κοντοσουβλί και «Θμπρο» από τον Τρυπάτσα.

Φιλιά
Θωμάς ο Μπέμπας

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Η προσωποπαγής ΚΙΣΑ και η έκκληση για προστασία

Προστασία από την Πολιτεία και τα ΜΜΕ ζητά ο Δώρος Πολυκάρπου της ΚΙΣΑ με μια δραματική, όπως μου φάνηκε, ανακοίνωση. Δεν έχω όμως καταλάβει ποιοι είναι αυτοί που τον κυνηγούν και γιατί; Δεν αποκλείω όντως να δεχεται σοβαρή απειλή ο άνθρωπος και αυτό είναι σίγουρα καταδικαστέο και η αστυνομία θα πρέπει να μεριμνήσει εάν όντως υπάρχει απειλή. Θα ήταν όμως ορθό ο Πολυκάρπου να παραθέσει ονομαστικά τον ιστότοπο και τη διεύθυνση του άρθρου που θεωρεί ότι διαδίδει ψευδιστικές ειδήσεις για ύποπτη χρηματοδότηση της ΚΙΣΑ και απειλές για βία κατά του ίδιου.

Για να μην του υποβάλω πως αν αυτό όντως συμβαίνει η πρώτη του ενέργεια θα έπρεπε να ήταν να οδηγήσει τον ιστότοπο στη δικαιοσύνη για ένα προφανέστατο ποινικό αδίκημα. Έχει, σύμφωνα με όσα γράφονται, μία άξια δικηγόρο να τον υπερασπιστεί, όπως κατ' αποκλειστικότητα υπερασπίζεται όλους τους ποινεμένους που προσέρχονται στην ΚΙΣΑ.

Το συγκεκριμένο άρθρο εγώ δεν το έχω δει. Έχω δει όμως άλλα δημοσιεύματα που έλεγαν ότι η ΚΙΣΑ κινδυνεύει με διαγραφή επειδή αρνήθηκε να εφαρμόσει τον νόμο για τις ΜΚΟ. Δηλαδή να υποβάλει στο υπουργείο Εσωτερικών τα στοιχεία που η Πολιτεία ζητά για να του επιτρέψει να λειτουργεί την ΜΚΟ του. Και το «τους» εδώ, είναι από τις ελάχιστες φορές που δεν έχει κανένα στοιχείο υπερβολής αφού όσα χρόνια λειτουργεί η ΚΙΣΑ δεν είδαμε άλλον πλην του Πολυκάρπου να μιλά δημόσια ή να την εκπροσωπεί. Πρόκειται για ΜΚΟ one man show.

Σήμερα όμως ασχολούμαστε με τη δημόσια έκκλησή του για προστασία.

Η ΚΙΣΑ, δηλαδή ο Πολυκάρπου, καλεί «τους αρμόδιους κρατικούς φορείς, τους ανεξάρτητους θεσμούς και την πολιτεία ευρύτερα να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να διασφαλίσουν ότι η οργάνωσή μας και τα στελέχη της θα συνεχίσουν να επιτελούν το έργο τους σε συνθήκες νομιμότητας και ασφάλειας» και τα ΜΜΕ όπως «ψιψώσουν ασπίδα προστασίας των δικαιωμάτων των ευάλωτων ομάδων και των ακτιβιστών, που αγωνίζονται για αυτά, απόλυτα προσηλωμένα στον κώδικα δεοντολογίας του επαγγέλματός τους και με συνέπεια στις αρχές της ηθικής δημοσιογραφίας».

Ο Δώρος Πολυκάρπου, έμμισθος εκτελεστικός διευθυντής της ΚΙΣΑ.

Εσείς έχετε αντιληφθεί τι είναι αυτό που πραγματικά ζητά ο Πολυκάρπου από την Πολιτεία και τα ΜΜΕ στην προκειμένη περίπτωση; Να τον βοηθήσουν στοιχείο υπερβολής αφού όσα χρόνια λειτουργεί η ΚΙΣΑ δεν είδαμε άλλον πλην του Πολυκάρπου να μιλά δημόσια ή να την εκπροσωπεί. Πρόκειται για ΜΚΟ one man show.

Η ΚΙΣΑ, σύμφωνα με δημοσιεύματα, βρίσκεται αντιμέτωπη με διαγραφή, κάτι που αντιμετωπίζουν άλλες 2.500 οργανώσεις και σωματεία. Και αυτό γιατί δεν έχουν πειθαρχήσει να υποβάλουν έγκαιρα τα στοιχεία που απαιτεί η νομοθεσία. Δηλαδή ισολογισμούς, μέλη Διοικητικού Συμβουλίου, πρακτικά συνεδριάσεων και άλλα απαραίτητα για τον έλεγχο όσων έχουν δημόσια δράση και μάλιστα υπό τον μανδύα της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και αυτό γιατί σφειλίζουν όλοι να είναι νομοταγείς, να υπακούουν τη διαφάνεια και να δίνουν στοιχεία για τη δράση τους και τη διαχείριση δημοσίων πόρων και προγραμμάτων, ιδιαίτερα όταν ασκούνται με ανθρωπάκια και μάλιστα ποινεμένους και κατατρεγμένους.

Ο Πολυκάρπου υποστηρίζει ότι δεν υπέβαλε έγκαιρα τα στοιχεία της οργάνωσής του στο υπουργείο Εσωτερικών, λόγω κορωνοϊού, όπως υποστηρίζει. Η πανδημία, λέει, τον εμπόδισε να οργανώσει γενική συνέλευση της ΚΙΣΑ για να εγκριθούν τα στοιχεία που ζητούνται.

Κάποιος κακόπιστος θα μπορούσε να σκεφτεί πολλά: ότι δηλαδή τα στοιχεία που ζητούνται από την ΚΙΣΑ δεν υποβλήθηκαν γιατί δεν υπάρχουν. Ότι τα πραγματικά μέλη της είναι πια απεπιστευτά λίγα γι' αυτό και δεν μπορεί να οργανώσει γενική συνέλευση ή ότι το Διοικητικό της Συμβούλιο δεν υπάρχει και διοικεί μόνος του ή ότι για δικούς του λόγους αποφεύγει να οργανώσει γενική συνέλευση. Ο κακόπιστος θα μπορούσε επίσης να σκεφτεί ότι ο Πολυκάρπου δεν θέλει ποτέ να εμφανιστούν τα στοιχεία που ζητούνται γιατί ίσως να αποκαλυφθούν πράγματα που δεν μπορεί να αντιμετωπίσει και να διαχειριστεί.

Ό, τι θέλει μπορεί να σκεφτεί ένας κακόπιστος.

Και ο μόνος τρόπος για να του κλείσει το στόμα ο Πολυκάρπου και η ΚΙΣΑ, αν είναι εντάξει, είναι να παρουσιάσουν τα ελεγμένα στοιχεία για τη λειτουργία της οργάνωσης. Αυτά που από αυτή τη στήλη ζητήσαμε και άλλες φορές αλλά αντί να τα δημοσιοποιήσει και να μας κλείσει το στόμα μας κατήγγειλε στην Επιτροπή Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας. Επικειρώντας ίσως να μας κλείσει το στόμα με άλλο τρόπο...

Δυστυχώς για τον ίδιο, οι δικαιολογίες που επιστρατεύει ως δικαιολογία για την μη υποβολή των στοιχείων δεν πείθουν.

Και αγγίζει τα όρια του θρόσους να βγαίνει και να ζητά ασπίδα προστασίας για να συνεχίσει να λειτουργεί η ΜΚΟ του «σε συνθήκες νομιμότητας και ασφάλειας» τη στιγμή που την έχει οδηγήσει με πράξεις ή παραλείψεις του στην παρανομία.

Τι έχει να κρύψει ο Πολυκάρπου και δεν δίνει τα στοιχεία που του ζητούνται και να διαλύσει όλες τις φήμες;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**

Labyrinth Online — μια νέα πλατφόρμα για την τροπική μουσική

Το labyrinthonline.org είναι μια καινούργια ιστοσελίδα αφιερωμένη στις τροπικές μουσικές παραδόσεις της Μεσογείου, της Μέσης Ανατολής, της Κεντρικής και Νότιας Ασίας. Ο Λαβύρινθος Online δημιουργήθηκε από μια συνεργασία μεταξύ του Μουσικού Εργαστηρίου «Λαβύρινθος» στην Κρήτη, των διεθνών παραρτημάτων του και του Zambaleta, ενός μη-κερδοσκοπικού οργανισμού με βάση τον Σαν Φρανσίσκο. Στόχος της ιστοσελίδας είναι να προάγει τη διαπολιτισμική μουσική παιδεία. Η ιδέα προέκυψε από την ακύρωση των καλοκαιρινών σεμιναρίων του Μουσικού Εργαστηρίου «Λαβύρινθος» λόγω της πανδημίας COVID, που κανονικά θα διεξάγονταν στο γραφικό χωριό Χουδέτσι στην Κρήτη.

Ο Ross Daly, ιδρυτής και καλλιτεχνικός διευθυντής του Λαβύρινθου, αναζητώντας λύσεις για αυτό το πρωτόγνωρο εμπόδιο, προσκάλωσε τον Zambaleta να αναπτύξει και να διαχειριστεί μια διαδικτυακή πλατφόρμα που να διασφαλίζει τη συνέχιση διεξαγωγής των σεμιναρίων. «Πέραν του ότι κανείς δεν γνωρίζει για πόσο καιρό θα χρειαστεί να εφαρμοζονται οι περιορισμοί στις ζωντανές δραστηριότητες, η ανάπτυξη μιας ηλεκτρονικής εκπαιδευτικής υπηρεσίας στο σύγχρονο κόσμο μας αποτελεί πλέον αυτονόητη επιλογή και ανάγκη. Βρήκαμε έναν ιδανικό συνεργάτη στον Zambaleta, που εδώ και χρόνια χαράσσει μια παράλληλη πορεία με τη δική μας και συμπεριφέρεται την αγάπη μας για τις τροπικές μουσικές παραδόσεις του κόσμου», λέει ο Ross Daly.

Όπως και άλλοι εκπαιδευτικοί οργανισμοί φέτος, ο Λαβύρινθος βρήκε διάδρομο στη διαδικτυακή μάθηση για να μπορεί να συ-

νεχίσει να εξυπηρετεί τις μαθήτριες και τους μαθητές του. Ο Labyrinth Online είναι η έκφραση της μακροπρόθεσμης προσδοκίας να αυξηθεί, μέσω του διαδικτύου, η πρόσβαση στις μοναδικές εμπειρίες μάθησης που βρίσκονται στον πυρήνα του Μουσικού Εργαστηρίου Λαβύρινθος. «Αυτή η ιστοσελίδα σίγουρα θα αναδειχθεί σε κάτι πολύ περισσότερο από μια προσωρινή λύση στους περιορισμούς λόγω της πανδημίας. Οι μαθητές στα κατά τόπους δια ζώσης σεμινάρια του Λαβύρινθου τείνουν να συμμετέχουν μία ή δύο φορές το χρόνο. Στο Labyrinth Online μπορούν να διατηρούν κατά τη διάρκεια όλου του χρόνου την επαφή και να συνεχίζουν τα μαθήματα με τους δασκάλους τους», εξηγεί ο Mina Girgis, ιδρυτής και διοικητικός διευθυντής του Zambaleta. Αν και είναι δύσκολο να επιτευχθεί διαδικτυακά η ζεστασιά και η ατμόσφαιρα που προκύπτει από τη φυσική παρουσία και τη συμμετοχή στη μουσική με δάσκαλο και συμμεμαθητές, ωστόσο η ηλεκτρονική μάθηση προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα. Πρωτίστως, γίνεται εφικτό να προσφέρονται σεμινάρια με πολύ χαμηλότερο κόστος. Παράλληλα, το κόστος των ιπτήσεων και της διαμονής, καθώς και η αυξανόμενη αβεβαιότητα γύρω από την εξασφάλιση βίζας εύκολα περιορίζει την κινητικότητα καθηγητών και μαθητών, άρα και την ποιότητα των μαθημάτων που προσφέρονται σε φυσικό τόπο και χρόνο — πράγμα που δεν ισχύει στο διαδίκτυο.

Τα σεμινάρια διά ζώσης τείνουν να απευθύνονται σε αρκετά προχωρημένους μαθητές. Η εξ αποστάσεως μάθηση μπορεί να προσφέρει ποικιλία μαθημάτων που να

Ο Λαβύρινθος συνεργάζεται με τον οργανισμό Zambaleta και δημιουργούν το Labyrinth Online — μια νέα πλατφόρμα για την τροπική μουσική.

απευθύνονται σε διάφορα επίπεδα και ωράρια, αλλά και ζώνες ωρών. Τα σεμινάρια του Labyrinth Online γίνονται μέσω της εφαρμογής Zoom, όπου οι μαθητές έχουν άμεση πρόσβαση στη βιντεοσκόπηση του μαθήματος, άρα και στην εύκολη άμεση ανασκόπηση και μελέτη του υλικού.

Τι είναι η τροπική μουσική

Οι τροπικές μουσικές παραδόσεις αποτελούν συστήματα που περιγράφουν κλίμακες και μετατροπές σε συνάρτηση με ιδιωματικές μελωδικές φράσεις και είδη στολισμών. Πολλά συστήματα συμπεριλαμβάνουν μικροτονικά διαστήματα που δεν υφίστανται στη δυτική μουσική παράδοση και σε ορισμένες περιπτώσεις οι μουσικοί τρόποι σχετίζονται ακόμα και με συγκεκριμένα συναισθήματα. Τα τροπικά συστήματα που αποτελούν το αντικείμενο μελέτης στο

Labyrinth Online συμπεριλαμβάνουν το αραβικό maqam, το οθωμανικό makam, τον ελληνικό δρόμο, το περσικό radif, την ινδική raga, το mugam του Αζερμπαϊτζάν, το κουρδικό meqam καθώς και κάποια λιγότερο γνωστά, όπως η ανδαλουσιανή poubta, το shashmaqam της Κεντρικής Ασίας και το αθιοπικό qenet.

Η μάθηση ενός τροπικού μουσικού είδους συχνά εξελίσσεται μέσω μιας ωσμωτικής διαδικασίας, όπου ο μαθητής μιμείται το δάσκαλο μέχρι να απορροφήσει ένα πολυπληθές σύνολο από μελωδικές φράσεις και στολίσια, καθώς συνειδητοποιεί σταδιακά τη θεμελιώδη λογική του συγκεκριμένου ιδιώματος. Ο μαθητής καλείται, όχι μόνο να μπορεί να παίζει ένα βασικό ρεπερτόριο, αλλά και να αυτοσχεδιάσει ελεύθερα αξιοποιώντας δημιουργικά τις φράσεις και τους τρόπους στολισμού. Με

την καθοδήγηση του δασκάλου του, ο μαθητής σταδιακά αναπτύσσει το λεξιλόγιό του και δομεί μία πιο συνεπή και εμπνευσμένη μουσική φωνή. Η προσέγγιση του Labyrinth Online έγκειται σε αυτήν την ξεχωριστή εκπαιδευτική διαδικασία η οποία αναδεικνύεται στα πλαίσια του ζωντανού, διαδραστικού μαθήματος, σε αντίθεση με το βιντεοσκοπημένο μάθημα (tutorial). Η διαδικασία αυτή προϋποθέτει ο δάσκαλος εκτός από δεξιότητες να είναι και εμπειρός εκπαιδευτικός. Μέσα από το εκτεταμένο δίκτυο μουσικών διασυνδέσεων του Ross Daly, ο Labyrinth Online προσφέρει στους μαθητές του την ευκαιρία να φοιτήσουν με κορυφαίους μουσικούς των τροπικών μουσικών παραδόσεων, όπως τον Ευγένιο Βούλγαρη, Χάρν Λαμπράκη, Κατερίνα Παπαδοπούλου, Pedram Khavar-Zamini, Yurda! Tokcan, Daud Khan Sadozai, Efrén L. rez, Κέλυ Θωμά και πολλούς άλλους. Το φάσμα των μαθημάτων συμπεριλαμβάνει τεχνική οργανοπαιξία, θεωρία, ρεπερτόριο, αυτοσχεδιασμό, σύνθεση, μουσικά σύνολα και παραγωγή.

Η εκπαιδευτική εμπειρία στην οποία αποσκοπούμε στο Λαβύρινθο δεν είναι απλά τυπική καθοδήγηση και διάδοση πληροφορίας προς τους μαθητές. Αντ' αυτού, είναι μια πολυδιάστατη μύηση σε ένα πλούσιο και ποικίλο μουσικό κόσμο όπου οι αρχαίες παραδόσεις και η σύγχρονη δημιουργική δυναμική συνυπάρχουν και πλέκονται αρμονικά. Τα μαθήματά μας σε καμία περίπτωση δεν είναι ένας εύκολος/πρόχειρος οδηγός. Είναι μια πολυεπίπεδη εμπειρία μέσα στο πλαίσιο μιας αέναης εξερεύνησης και έμπνευσης», διευκρινίζει ο Ross Daly.

Μουσικό Εργαστήρι Λαβύρινθος

Το 1982 ο Ross Daly ίδρυσε το Μουσικό Εργαστήρι «Λαβύρινθος» με μια ομάδα φίλων με στόχο να εξερευνήσουν τη δημιουργική προοπτική διαφόρων τροπικών μουσικών παραδόσεων ανά τον κόσμο. Το 1997 ξεκίνησαν τα πρώτα μαθήματα στην Αθήνα. Το 2000 ο Λαβύρινθος μετακόμισε στην Κρήτη, ριζώνοντας σε ένα αναπαλαιωμένο αρχοντικό στο χωριό Χουδέτσι. Το 2016 εξαπλώθηκε διεθνώς και ίδρυσε τον πρώτο δορυφόρο-οργανισμό στην Καταλονία. Έκτοτε, το δίκτυο επεκτάθηκε σε Ιταλία, Οντάριο, Κύπρο, Κωνσταντινούπολη και, πιο πρόσφατα, στην Καλιφόρνια.

Ο οργανισμός Zambaleta

Ο οργανισμός Zambaleta ιδρύθηκε το 2009 ως ένα σχολείο της World μουσικής με βάση το Σαν Φρανσίσκο. Το 2011 ο Zambaleta επέκτεινε τα προγράμματά του ξεκινώντας το Nile Project, μια περιβαλλοντικής φύσεως πρωτοβουλία που βασίζεται σε διαπολιτισμικές συνεργασίες μεταξύ μουσικών από τις 11 χώρες του Νείλου, με στόχο την προώθηση της ορθής παραδοσιακής διαχείρισης. Απευθύνεται στις παράδοχες κοινότητες και παρέχει σουίτα προγραμμάτων διεθνικού διαλόγου, εκπαιδεύσεις και συνεργασίες σε θέματα υδάτων, ενέργειας και σίσισης, των οποίων οι προκλήσεις βρίσκονται στη ρίζα της υδρο-πολιτικής συγκρούσεως στην περιοχή του Νείλου. Το 2019 ο Zambaleta ξεκίνησε τη συνεργασία με το Λαβύρινθο για να παρουσιάσει τα σεμινάρια του στην Καλιφόρνια. Ο Λαβύρινθος-Online είναι το πιο πρόσφατο πρόγραμμα του Zambaleta.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια
**«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»**

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΩΣ
Υπεύθυνος Υλικό: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογία: ΠΑΝΤΕΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ** • Διευθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Θυσιάζεται ο Νοέμβριος για υποφερτό Δεκέμβριο

Διαχείριση κρατών με μερικά και ολικά lockdown στο μεσοδιάστημα και να κρατηθεί η ψυχολογία ψηλά για τα Χριστούγεννα

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Εν αναμονή των νέων περιοριστικών μέτρων που θα επιβάλει η Κυβέρνηση ώστε να αντιμετωπιστεί καλύτερα η πανδημία, ο Νοέμβριος θα χαρακτηριστεί όπως δείχνουν οι πιθανότητες ως μια «συγκαταβατική περίοδος» για να υπάρξει ένας «καλύτερος» Δεκέμβριος. Ο Νοέμβριος, ήδη σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, έχει «θυσιαστεί» με τοπικά και ολικά «lockdown», με κύριο στόχο να ανακοπεί το ανοδικό κύμα μολύνσεων Covid-19. Στην Κύπρο, ωστόσο, ακόμα δεν έχει ακολουθηθεί η γραμμή που χάραξε η καγκελάριος Μέρκελ αρχές Νοεμβρίου, δηλαδή να επιβάλουν όλες οι χώρες «lockdown» τοπικά ή ολικά το Νοέμβριο για να υπάρξει ένας, όπως τόνισε χαρακτηριστικά, «υποφερτός Δεκέμβριος». Όπως είναι εις θέση να γνωρίζει η «Κ», αυτή ήταν και η γραμμή που δόθηκε αρχές του μήνα σε τηλεδιάσκεψη, με την Κυβέρνηση

Οι αγορές και οι οικονομίες λειτουργούν με προσδοκίες και προκαταβολικά και είναι πολύ σημαντική πτυχή για μία οικονομία να υπάρχει προοπτική.

όμως να απαντά πως δεν χρειάζεται ακόμα να γίνει κάποιου είδους «lockdown» στη χώρα, άρα και δεν θα ακολουθείτο. Πλέον όμως 10 ημέρες αργότερα, τα κρούσματα έχουν ανέβει αρκετά και στην Κύπρο, και αναμένεται την Τετάρτη 11 Νοεμβρίου να ανακοινωθούν νέα πιο αυστηρά μέτρα, πιο κοντά στη γραμμή Μέρκελ. Χαρακτηριστικό και το μήνυμα που απέστειλε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης την Δευτέρα, 48 ώρες πριν την αυστηροποίηση των μέτρων, λέγοντας ότι η Κύπρος δεν μπορεί να αποτελέσει εξαίρεση από ό,τι συμβαίνει όχι μόνο στην Ευρώπη, αλλά ανά το παγκόσμιο, αναφορικά με το μοντέλο διαχείρισης της πανδημίας. Το διακύβευμα είναι το παρακάτω. Οι χώρες συντεταγμένα θα προχωρήσουν σε τοπικά και ολικά «lockdown» (και η Κύπρος μέσα σε αυτές) για δύο λόγους. Πρώτον, για να προστατευθεί η ανθρώπινη ζωή και χρειάζεται μια διακρίση σε αυτό το μεσοδιάστημα

μέχρι να βγουν τα εμβόλια και δεύτερον να διαφυλαχθεί η κατανάλωση και η ψυχολογία του Δεκεμβρίου – εορτών των Χριστουγέννων. Η ιστορία θα δείξει, εντούτοις ίσως να είναι πιο σημαντικό να παρθούν πιο αυστηρά μέτρα μέχρι και από αυτά που «θεωρητικά» αντέχει η οικονομία, ώστε η αγορά το Δεκέμβριο όχι απλά να λειτουργήσει με θετικό πρόσημο, αλλά και να υπερκαλύψει την μεγάλη μείωση που θα υποστεί ο Νοέμβριος. Οι αγορές εξάλλου και οι οικονομίες λειτουργούν με προσδοκίες και προκαταβολικά και είναι πολύ σημαντική πτυχή για μία οικονομία να υπάρχει προοπτική.

Εμβολιάζονται οι οικονομίες

Την προοπτική αυτή για την αντιμετώπιση της πανδημίας την φέρνουν βεβαίως τα εμβόλια. Όταν υπήρχαν δημοσιεύματα και αναλύσεις λέγοντας πως «θα πρέπει να μάθουμε να ζούμε με τον ιό για επόμενα χρόνια» οι αγορές ανταποδύσαν αρνητικά. Όταν τη Δευτέρα όμως βγήκε ο κολοσσός Pfizer και ανακοίνωσε πως το εμβόλιο που ανέπτυξε η αμερικανική φαρμακοβιομηχανία Pfizer με την γερμανική Pfizer και την κινεζική Fosun και πρόκειται για νεότερης τεχνολογία και ότι είναι αποτελεσματικό κατά 90%, οι αγορές έδειξαν κέρδη τα οποία είχαν να φανούν μήνες. Μέχρι και ο γενικός διευθυντής του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) Τέντρος Αντανόμ Γκεμπρεγέσους χαρακτήρισε ενθαρρυντική την ανακοίνωση που έκαναν τα εργαστήρια Pfizer και BioNTech. Δεν άργησε όμως και η ανακοίνωση της Ρωσίας σχετικά με το εμβόλιο που ετοιμάζουν. «Το ρωσικό εμβόλιο Sputnik-V κατά του κορωνοϊού είναι περισσότερο από 90% αποτελεσματικό», ανακοίνωσε ένας σύμβουλος του ρωσικού Υπουργείου Υγείας δίνοντας ακόμα περισσότερες –αφήνοντας στην άκρη αν ήταν επικοινωνιακές- ελπίδες. Το «καλό όμως τρίτωσε», καθώς την Τρίτη η γερμανική εταιρεία βιοτεχνολογίας CureVac μέσω του Προέδρου του Δ.Σ. της, Βέρνερ Χάας, δήλωσε πως οι πρώτες μελέτες δείχνουν δυναμική και πολύ αποτελεσματική ανοσοαπόκριση και τώρα έχει ξεκινήσει η αποφασιστική φάση με 25.000 συμμετέχοντες. Έως τώρα, όμως έχουμε και μία τέταρτη εταιρεία, την Astra Zeneca που συνεργάζεται με το πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, η οποία όπως έχει δηλώσει, αναμένει να αναφέρει δεδομένα του τελικού σταδίου των κλινικών δοκιμών για την ανοσοποίηση του ιού πριν από το τέλος του έτους.

Η Κυβέρνηση αναμένεται να αντλήσει πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους €479 εκ. από την συμμετοχή της στο ευρωπαϊκό μέσο προσωρινής στήριξης για το μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE), με σκοπό την χρηματοδότηση κυβερνητικών σχεδίων στήριξης της απασχόλησης, εκ των οποίων ποσό ύψους €230 εκ. θα α-ντληθεί το 2020.

Τα δημόσια οικονομικά και η ρευστότητα της αγοράς

Η Κύπρος διαθέτει περί τις 115 κλίνες για αντιμετώπιση του ιού Covid-19, ενώ έχει και 200 αναπνευστήρες. Στο μεσοδιάστημα μεταξύ της κυκλοφορίας ενός αποτελεσματικού εμβολίου και της έφαρσης που παρατηρείται, δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να ξεφύγει από τους στόχους που έχουν ήδη τεθεί για τη διαχείριση της κρίσης και θα πρέπει να θεωρηθεί ως μια περίοδος διαχείρισης. Την ίδια ώρα, η ρευστότητα του κράτους –αν και δέχθηκε κριτική ο Υπουργός Οικονομικών– από τις συνεχείς εκδόσεις χρέους στο προηγούμενο διάστημα έχει φτάσει στα 4,8 δισ. ευρώ. Ποσό αρκετό για να καλυφθούν οι ανάγκες στήριξης των επιχειρήσεων που θα κλείσει το κράτος λόγω της πανδημίας στο πλαίσιο

ενός –απομακρυσμένου- ολικού ή τοπικών «lockdown». Οι χρηματοδοτήσεις δε σε συνδυασμό με τις δανειοδοτήσεις των ευρωπαϊκών ταμείων, μπορούν να στηρίξουν ακόμα περισσότερο την παραπάνω θέση για ύπαρξη αρκετής ρευστότητας για όποιες κινήσεις κριθούν αναγκαίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Γραφείου Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, τον Ιανουάριο του 2020, το κράτος προχώρησε με έκδοση 2 Ευρωπαϊκών Μεσοπρόθεσμων Ομολόγων (EMTN) διάρκειας 10 και 20 ετών συνολικού ύψους €1,75 δισ. ευρώ. Τον Απρίλιο του 2020 το κράτος εξέδωσε δύο EMTN συνολικού ύψους €1,75 δισ. και ένα Γραμμάτιο Δημοσίου 52 εβδομάδων ύψους €1,25 δισ. ευρώ. Τον Ιούλιο

του 2020 το κράτος προχώρησε σε νέο δανεισμό ύψους €1 δισ. μέσω συμπληρωματικής έκδοσης σε δύο υφιστάμενα EMTN, ενός 5-ετούς και ενός 20-ετούς ομολόγου αξιοποιώντας τις ευνοϊκές συνθήκες που επικρατούσαν στις διεθνείς αγορές. Όπως αναγράφει το Γραφείο στη σχετική έκθεση, «η συγκεκριμένη συναλλαγή αποσκοπούσε μεταξύ άλλων, στην ενίσχυση των ρευστών διαθεσίμων του κράτους σε περίπτωση εμφάνισης ενός νέου κύματος της πανδημίας το Φθινόπωρο, στη βελτίωση της ρευστότητας των υφιστάμενων ομολόγων και στη δυνατότητα εκτέλεσης συναλλαγών υποχρεώσεων χαρτοφυλακίου με σκοπό την εξομάλυνση του χρονοδιαγράμματος

λήξης χρέους και την μείωση του κινδύνου αναχρηματοδότησης». Η συνολική χρηματοδότηση που πραγματοποιήθηκε για την περίοδο Ιανουαρίου – Αυγούστου 2020 ανήλθε περίπου σε €6 δισ., εκ των οποίων ποσό ύψους €4,5 δισ. αντλήθηκε μέσω της διεθνούς αγοράς ομολόγων. Επιπλέον, η Κυβέρνηση αναμένεται να αντλήσει πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους €479 εκ. από την συμμετοχή της στο ευρωπαϊκό μέσο προσωρινής στήριξης για το μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) με σκοπό την χρηματοδότηση κυβερνητικών σχεδίων στήριξης της απασχόλησης, εκ των οποίων ποσό ύψους €230 εκ. θα α-ντληθεί το 2020.

Εδώ και 60 χρόνια, η Πετρολίνα έχει ταυτιστεί με την ποιότητα και τη σταθερότητα, αποτελώντας εγγύηση ανάπτυξης και προόδου, με σεβασμό στον Κύπριο καταναλωτή και στο περιβάλλον.

Σήμερα, μέσα από τις νέες υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις μας στο Βασιλικό, ξεκινάμε μαζί μια νέα εποχή. Σχεδιασμένες με τις υψηλότερες ευρωπαϊκές προδιαγραφές, διασφαλίζουν την ποιότητα των προϊόντων μας και μας δίνουν τη δυνατότητα να σας προσφέρουμε ακόμη πιο πολλά.

Τα νέα μας, ανώτερης ποιότητας καύσιμα κίνησης **P-EnergyMax**, με την προσθήκη του νέου, υψηλών προδιαγραφών πρόσθετου μπορούν να παρέχουν, καλύτερη απόδοση, λιγότερους ρύπους και οικονομία στα καύσιμα*, δίνοντάς σας την ενέργεια να πάτε ακόμη πιο μακριά.

* Για περισσότερες πληροφορίες www.petrolina.com.cy

Ο ιός δεν θα εξαλειφθεί όταν θα ξεκινήσουν οι εμβολιασμοί

Ο Δρ Νικόλας Διέτης ρίχνει περισσότερο φως στις ανακοινώσεις την εταιρείας Pfizer

Συνέντευξη στον **ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΤΟΜΑΡΑ**

Στον απόηχο των ανακοινώσεων που έγιναν από την εταιρεία Pfizer, αναφορικά με τη πορεία των ερευνών για καταπολέμηση του COVID 19, ο Νικόλας Διέτης επιχειρεί μια δεύτερη ανάλυση. Ο επίκουρος καθηγητής Φαρμακολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, σε συνέντευξή του στην «Κ», απαντά σε κρίρια ερωτήματα που αφορούν το επόμενο διάστημα της κυκλοφορίας στην αγορά ενός εμβολίου. Ο ίδιος θεωρεί ως σημαντικό των ανακοινώσεων το ποσοστό αποτελεσματικότητας που ανακοίνωσε η εταιρεία, ενώ δεν αποκλείει μέχρι τον ερχόμενο Φεβρουάριο που υπολογίζεται να κυκλοφορήσει το πρώτο εμβόλιο, διαθέσιμα να είναι και άλλα σκευάσματα κατά του ιού.

-Μετά και τις τελευταίες ανακοινώσεις πότε θα είναι διαθέσιμο το εμβόλιο της Pfizer για τον COVID 19;

-Το σημαντικό για να απαντηθεί η ερώτηση είναι το πότε η Pfizer θα κάνει την αίτηση έγκρισης για την Ευρώπη, διότι αυτό το οποίο έχει ανακοινωθεί από την εταιρεία είναι πως τέλη Νοεμβρίου θα ετοιμάσει το φάκελο για να τον καταθέσει στον Αμερικανικό Οργανισμό Φαρμάκων, για να λάβει έγκριση για τις ΗΠΑ. Άρα το ερώτημα είναι το εξής: Θα κάνει το ίδιο, στον ίδιο χρόνο και για την Ευρώπη; Δεν είπε κάτι σχετικό επί τούτου στις ανακοινώσεις της. Το πιο πιθανό είναι να καταθέσει το φάκελο στις ΗΠΑ και μετά να κάνει το ίδιο και για την Ευρώπη. Άρα πιθανολογώ και εκτιμώ πως μέσα στον Δεκέμβριο θα κάνει το ίδιο για τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων, αν πάρει την έγκριση εντός Δεκεμβρίου υπολογίζουμε να γίνει η διανομή του εμβολίου, σε Κύπρο και Ελλάδα περίπου τον Φεβρουάριο. Επειδή όλα αυτά θα εξαρτηθούν από ποια θα είναι η στρατηγική κίνηση της εταιρείας και επειδή η εταιρεία θα δέχεται πίεση εκ των έσω, το ερώτημα είναι αυτό: Πώς θα μοιράσει τις παραγόμενες δόσεις εντός και εκτός ΗΠΑ με βάση και τις συμφωνίες που έχει κάνει. Η Ε.Ε. έχει κάνει συμφωνίες με τις τρεις βασικές εταιρείες, Pfizer, Johnson και AstraZeneca. Αυτές είναι προσυμφωνίες οι τελικές συμφωνίες θα γίνουν όταν θα υπάρξει έγκριση.

-Λαμβάνοντας υπόψη και πως σε κάποια άλλα περιπτώση εμφανίσθηκαν προβλήματα-παρενέργειες, γιατί στη συγκεκριμένη πρέπει να είμαστε αισιόδοξοι για το τελικό ζητούμενο που είναι η κυκλοφορία του εμβολίου;

-Το θέμα που παρουσιάστηκε με την AstraZeneca ήταν θέμα ασφάλειας, δηλαδή να μην έχουμε προβλήματα στη συνέχεια. Το πρωτόκολλο της AstraZeneca λέει πως σε περίπτωση που παρουσιαστεί κάποιο από τα συμπτώματα που δεν είναι τα αναμενόμενα, πρέπει να γίνει παύση της

μελέτης. Αυτό συμβαίνει σε όλα τα πρωτόκολλα των φαρμάκων. Σε όλες τις περιπτώσεις η φάση 3 των ερευνών σταματά, αυτό είναι φυσιολογικό και το είδαμε στη συνέχεια με τη συγκεκριμένη μελέτη. Άρα το ζητούμενο είναι εάν θα προστατευθεί ο λήπτης του εμβολίου και αφορά τη φάση 3. Ξέρουμε ότι στη φάση 2 πως παράγονται αντισώματα, δεν ξέρουμε εάν αυτά είναι αποτελεσματικά στη φάση 3. Υπενθυμίζω πως το εμβόλιο της γρίπης έχει μια κάλυψη αποτελεσματικότητας γύρω στο 65% με 70%, για ιλαρά αποτελεσματικότητα 90%, άρα το κάθε εμβόλιο έχει τη δική του αποτελεσματικότητα. Το καλό νέο στη περίπτωση των ανακοινώσεων της περασμένης Δευτέρας είναι πως τα ενδιάμεσα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν αποτελεσματικότητα 90%. Τι σημαίνει αυτό;

«Το καλό νέο στην περίπτωση των ανακοινώσεων της περασμένης Δευτέρας είναι πως τα ενδιάμεσα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν αποτελεσματικότητα 90%. Τι σημαίνει αυτό; Εννιά στους 10 θα είναι προστατευμένοι εάν κάνουνε το εμβόλιο».

Εννιά στους 10 θα είναι προστατευμένοι από μόλυνση εάν κάνουνε τον εμβόλιο. **-Επίσης, σημαντικό είναι η διάκριση προστασίας του εμβολίου;**

-Αυτές τις απαντήσεις κλειδιά θα τις πάρουμε πριν κυκλοφορήσει το εμβόλιο στην αγορά. Αυτές θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό τη στρατηγική μας για το εμβόλιο. Εάν για παράδειγμα η προστασία από το εμβόλιο πέσει σε επικίνδυνα επίπεδα, δηλαδή είναι ευάλωτοι οι λάπτες μετά από τρεις μήνες, αυτό σημαίνει ότι κάθε τρεις μήνες θα πρέπει να γίνεται το εμβόλιο. Αν μας καλύπτει ένα χρόνο θα δούμε εάν χρειασθεί δεύτερο εμβόλιο μετά από τον ένα χρόνο, δεδομένου πως μέχρι τότε να μην υπάρχει κορωνοϊός. Επίσης, άλλα σημαντικά ερωτήματα που δεν έχουν απαντηθεί είναι: Ο λήπτης του εμβολίου θα παρουσιάσει ήπια συμπτώματα; Θα έχει συμπτώματα ή δεν θα έχει καθόλου συμπτώματα; Αυτό που ξέρω τώρα με τη μελέτη της Pfizer είναι πως 9 στους 10 δεν μολύνθηκαν. Άρα ο ένας που μολύνεται τι γίνεται; Άρα θα πρέπει να περιμένουμε να ολοκληρωθεί η μελέτη για να δούμε τις επιπτώσεις σε αυτούς που πήραν το εμβόλιο. Επίσης σημαντικό είναι αν θα μειωθεί η μετάδοση της νόσου σε περίπτωση που μολυνθεί κάποιος που έχει κάνει το εμβόλιο.

Ο επίκουρος καθηγητής Φαρμακολογίας Νικόλας Διέτης, στη συνέντευξή του στην «Κ», εκτιμά πως τα εμβόλια σε Κύπρο και Ελλάδα θα έλθουν σε δυο δόσεις ενώ καθορίζει και την προτεραιότητα με την οποία θα χορηγηθούν στον πληθυσμό.

«Είναι πολύ πιθανό να υπάρχει επιτυχία και με τα υπόλοιπα εμβόλια και έτσι ενδεχομένως να μη μιλάμε για ένα εμβόλιο τον ερχόμενο Μάρτιο αλλά για 3 ή 4 εμβόλια».

Θα συνεχισθούν κάποια μέτρα

-Το εμβόλιο είναι ένα πρώτο καλό νέο, ριζικής καταπολέμησης του COVID-19;

-Από την αρχή όλες οι ελπίδες μας στηρίχθηκαν σε κάποιο εμβόλιο. Το ότι γίγκε ένα εμβόλιο με την αποτελεσματικότητα που ανακοινώθηκε είναι πολύ πιθανό να υπάρχει επιτυχία και με τα υπόλοιπα εμβόλια και έτσι ενδεχομένως να μη μιλάμε για ένα εμβόλιο τον ερχόμενο Μάρτιο αλλά για 3 ή 4 εμβόλια. Αυτό σημαίνει μεγαλύτερη διανομή, μεγαλύτερη προμήθεια άρα ταχύτερο εμβολιασμό του πληθυσμού. Είναι σημαντικό βήμα εξάλειψης της πανδημίας. Το εμβόλιο θα προστατέψει όσους εμβολιαστούν. Υπάρχουν όμως ομάδες που δεν θα μπορούν να εμβολιαστούν από την αρχή. Όπως οι έγκυες, ασθενείς που είναι ανοσοκατεσταλμένοι. Υπάρχουν και οι αρντές του εμβολίου. Είναι σημαντικό να εμβολιαστούν όσο περισσότερο γίνεται. Άρα ο κορωνοϊός δεν θα εξαλειφθεί με το που θα ξεκινήσουν οι εμβολιασμοί. Θα υπάρχει, όσοι εμβολιαστούν θα είναι προστατευμένοι αλλά η μετάδοση του ιού γίνεται και από μολυσμένες επιφάνειες. Άρα κάποια μέτρα θα συνεχισθούν. Όλα θα ε-

Σε δύο δόσεις η χορήγηση του εμβολίου

-Το εμβόλιο όταν θα κυκλοφορήσει στην αγορά θα είναι σε δυο δόσεις;

-Το φυσιολογικό σχήμα για το εμβόλιο της Pfizer είναι δυο δόσεις, σε διάστημα 21 ημερών. Αυτό μετρήσανε και μάλιστα μετά τις 21 μέρες περίμεναν και μια εβδομάδα επιπλέον και τότε μέτρησαν την αποτελεσματικότητα. Άρα αν προχωρήσουν με αυτό το δοσολογικό σχήμα για έγκριση, αυτό θα εγκριθεί και αυτό θα ακολουθηθεί στη συνέχεια όταν θα κυκλοφορήσει στην αγορά.

-Μπορούν, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, να παραχθούν οι ποσότητες εκείνες προκειμένου να ικανοποιηθεί η ζήτηση που υπάρχει;

-Κρίσιμο ερώτημα. Και οι τέσσερις εταιρείες που βρίσκονται κοντά στη φάση 3 έχουν ξεκινήσει κάποια παραγωγή. Η Pfizer λέει πως όταν θα είναι έτοιμη θα μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της αγοράς φαρμάκων. Πιθανολογώ πως δεν θα υπάρχει τόσο σημαντικό ζήτημα, δεδομένου ότι οι δόσεις αυτές θα έρχονται σταδιακά. Δεν πρόκειται να μας δώσουν 300 εκατομμύρια δόσεις κατευθείαν. Πρώτα θα εμβολιασθεί το ιστρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, σώματα ασφαλείας, ίσως, και μετά οι ευπαθείς ομάδες.

-Πόσο διευκολύνει Κύπρο και Ελλάδα, από πλευράς χρόνου, ότι θα προμηθευτούν το εμβόλιο μέσω Ε.Ε;

-Αυτό θα προβλεφθούν στα μικρά γράμματα των συμφωνιών που θα γίνουν μεταξύ Ε.Ε και Pfizer. Θα υπάρχουν συγκεκριμένες ημερομηνίες παράδοσης. Συγκεκριμένος τρόπος παράδοσης. Θυμίζω εδώ πως το εμβόλιο αυτό πρέπει να είναι στους -70 βαθμούς Κελσίου στην αποθήκευση και διανομή του. Όλα θα καθορισθούν από αυτή τη συμφωνία.

«Το εμβόλιο θα προστατέψει όσους εμβολιαστούν. Υπάρχουν όμως ομάδες που δεν θα μπορούν να εμβολιαστούν από την αρχή, όπως οι έγκυες, ασθενείς που είναι ανοσοκατεσταλμένοι. Υπάρχουν και οι αρντές του εμβολίου».

ξαρτηθούν από την επιδημιολογική εικόνα, μετά τους εμβολιασμούς.

-Το εμβόλιο μπορεί να αποτελέσει ένα ικανοποιητικό όπλο για όσους θα είναι μολυσμένοι;

-Αυτή τη στιγμή δεν γνωρίζουμε. Αυτό που έχει πει η εταιρεία είναι πως έχει ενσωματώσει άτομα που έχουν παρελθόν μόλυνσης του COVID 19 και αναμένονται τα αποτελέσματα ως ξεχωριστή ομάδα. Είναι σημαντικό αυτό, αλλά δεν μπορεί να απαντηθεί αυτή τη στιγμή.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ**

Η ανάποδη περιστροφή του πλανήτη

Ο πλανήτης εξακολουθεί να περιστρέφεται με τρέλη ροπή. Ο μέσος άνθρωπος φαίνεται να μην μπορεί να διαχειριστεί τον καταγισμό των εξελίξεων. Από τη μια είναι η πλειοψηφία που αισθάνεται ανακούφιση με την εκλογή του Μπίαντεν στο πηδάλιο των ΗΠΑ, αλλά είναι και οι υπόλοιποι που προσδοκούν στην επαλήθευση του εξαιρετικά ακραίου σεναρίου όπου ο Τραμπ επανεκλέγεται με 26 διορισμένους εκλέκτορες έναντι 23! Όχι αυτό δεν είναι αποκύημα της φαντασίας μου, αλλά έπαιξε ως σενάριο στο CNN. Είναι στο τραπέζι και το σενάριο η Μελάνια να προχωρήσει σε αίτηση διαζυγίου τα επόμενα εβδομήντα, ρίχνοντας λάδι στο ήδη εκρηκτικό σκηνικό και επεκταίνοντας στιγμιαία τον πραγματικό θρίαμβο της Καμράλ Χάρρις να εκλεγεί ως η πρώτη γυναίκα Αντιπρόεδρος των ΗΠΑ.

Από την άλλη, δικασμένες αντιδράσεις έφερε και η είδηση από το ντιούο Pfizer & BioNTech πως το εμβόλιο τους έχει 90% επιτυχία αποτροπής μόλυνσης από τον COVID-19. Τα χρηματιστήρια σημείωσαν ανακουφιστική αλματώδη άνοδο, μιας και αν ισχύει αυτή η εξέλιξη σημαίνει ότι η άνοδος θα φέρει πολύ περισσότερα από χαλιδόνια και ανθισμένα λουλουδάκια. Φυσικά το ίδιο δεν μπορεί να ληφθεί για εταιρείες που εξέλιξαν πλατφόρμες όπως το Zoom, επειδή μόνο η σκέψη πως θα

Γιατί το κράτος δεν αφιέρωσε λιγότερα από 100 εκατ. ευρώ για να δημιουργήσει νέο νοσοκομείο αναφοράς και να μην υπάρχει ούτε ο φόβος αφόρητης πίεσης του συστήματος υγείας, αλλά ούτε και να επικρέμεται συνεχώς σαν δαμόκλειος σπάθη η πιθανότητα νέου lockdown;

τεθούν τέτοιες πλατφόρμες σε δεύτερη χρήση σύντομα, ώθησε τις μετοχές τους σε πτώση. Είναι και το στρατόπεδο του Τραμπ που φωνάζει πως επιπτώδες καθυστέρησης η ανακοίνωση για το εμβόλιο για να μην βοηθηθεί ο ίδιος στις εκλογές.

Παράλληλα, αυτοί που υποστηρίζουν τον Τραμπ ως το άτομο που πάει κόντρα στο κατεστημένο και μπλα μπλα, και άρα τον πίστευαν όταν έλεγε πως το εμβόλιο θα ήταν έτοιμο πριν τις εκλογές, είναι τα ίδια άτομα που δεν θέλουν το εμβόλιο για να μην τους βάλουν το τσιπ και να τους ελέγχει η «άρκουσα τάξη των λίγων», στην

Το εμπορικό κέντρο «Ορφανίδη» στην είσοδο της Λευκωσίας θα μπορούσε να ανακαινιστεί και να εξοπλιστεί κατάλληλα για να είναι ετοιμοπόλεμο κατά πάσας... πανδημίας.

οποία ανήκει και... ο Τραμπ! Σκέτη τρέλα δηλαδή η κατάσταση.

Η μια χώρα μετά την άλλη οδηγείται σε ολική ή τμηματική lockdown σαν εργαλείο ανακαίτησης του δεύτερου και πιο θανατηφόρου κύματος της πανδημίας. Κάπου εδώ βρισκόμαστε κι εμείς. Συσκέψεις επί συσκέψεων, σκέψεις επί σκέψεων για το τι θα κάνουμε. Θα κλείσουμε μόνο τους Λεμεσιανούς και τους τους Παφίτες ή θα τα κλείσουμε «ούλλα τζαι κανει»; Μπορούμε να τα κλείσουμε όλα; Και ποιος

θα μας πληρώνει και με τι λεφτά; Πώς θα πληρώσουμε τις δόσεις μας; Οι πιέσεις από οργανωμένα σύνολα επαγγελματιών, δικαιολογημένα αφορτές.

Είναι προφανές ότι οι εκκλήσεις του Υπουργού Υγείας, αλλά και των επιστημόνων δεν βρήκαν ανταπόκριση. Λίγο η κούραση των κόσμου, λίγο η βλακεία άλλων που δεν πιστεύουν στον κορωνοϊό, που το βλέπουν όλο αυτό σαν μια καλοστημένη φάρσα σαν τεστ εισβολής από εξωγήνους, λίγο η πίστη πως δεν μας πιάνει εμάς, λίγο

το ότι δεν φοράμε σωστά τη μάσκα, λίγο η άποψη κάποιων ότι οι επιδημιολόγοι είναι άσχετοι και πως ό,τι πει ή κάνει ο Αναστασιάδης είναι λάθος, έχουν φέρει αυτά τα αποτελέσματα.

Εγώ δεν είμαι ειδικός επιδημιολόγος, αλλά είμαι πεπεισμένος πως δεν μας παίρνει να μιλούμε σε ολικό lockdown. Δεν μας παίρνει οικονομικά. Επιδημιολογικά, και να έφερνε ένα θετικό αποτέλεσμα μέχρι πριν τα Χριστούγεννα, θα ξαναφούνταν με το άνοιγμα των πάντων. Άρα τι; Να ελέγξουμε τη δεύτερη καμπύλη για να έχουμε μετά μια τρίτη καμπύλη;

Πιστεύω πως θα πρέπει να μπει μια καθολική ρύθμιση σύμφωνα με τις ηλικίες και δη των ατόμων της τρίτης ηλικίας. Αυτοί θα πρέπει να μείνουν σπίτι περιορίζοντας τις μετακινήσεις τους στις απολύτως απαραίτητες, όπως για παράδειγμα επίσκεψη σε φαρμακείο ή σε υπεραγορά όπου θα ισχύει δικό τους ωράριο που θα απαγορεύει σε άτομα άλλων ηλικιών να πηγαίνουν ταυτόχρονα.

Και επειδή το μεγαλύτερο πρόβλημα που επιφέρει την επιβολή περιοριστικών μέτρων είναι ο φόβος να κατακλυστεί το σύστημα υγείας και να μην μπορεί να ανταπεξέλθει σε περιστατικά, θέλω πραγματικά να θέσω τον εξής προβληματισμό.

Το κράτος έχει δώσει πέραν των 1,2 δισ. ευρώ σε μέτρα στήριξης κλείνοντας

μας την πρώτη φορά. Γιατί δεν αφιέρωσε λιγότερα από 100 εκατ. ευρώ και να δημιουργήσει ένα νέο νοσοκομείο αναφοράς με πολυαριθμούς αναπνευστήρες και μονάδες εντατικής θεραπείας και να μην υπάρχει ούτε ο φόβος αφορτικής πίεσης του συστήματος υγείας, αλλά ούτε και να επικρέμεται συνεχώς σαν δαμόκλειος σπάθη η πιθανότητα ενός νέου lockdown;

Η λύση ήταν πάντα μπροστά μας. Το εμπορικό κέντρο «Ορφανίδη» στην είσοδο της Λευκωσίας διαθέτει κτηριακούς χώρους σχεδόν 60.000μ², σε έκταση γης πέραν των 43.000μ², με συνολικούς χώρους στάθμευσης που ξεπερνούν τους 1.100. Αυτό, εδώ και κάποια χρόνια είναι στην ιδιοκτησία της Τράπεζας Κύπρου και πωλείται προς 34εκατ. ευρώ. Το κράτος θα μπορούσε με χίλιους-δυο τρόπους να εξασφαλίσει αυτό το κτήριο και μάλιστα με συνοπτικές διαδικασίες – φτάει κυβέρνηση, βουλή, ΚΤ και Τράπεζα Κύπρου να το έβλεπαν θετικά. Σε σύντομο χρονικό διάστημα θα μπορούσε να ανακαινιστεί και να εξοπλιστεί κατάλληλα για να είναι ετοιμοπόλεμο κατά πάσας... πανδημίας.

Δεν θα ήταν μια πολύ καλή και οικονομικότερη λύση;

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Προς τοπικά lockdown με ανοικτά σχολεία και υπηρεσίες

Τα επικρατέστερα σενάρια για τα μέτρα που θα ανακοινωθούν – Καθοριστικό το επόμενο τρίμηνο

Του ΓΙΑΝΝΟΥ ΛΥΤΡΑ

Οι φόβοι και οι ανησυχίες που εκφράζονταν από την πρώτη φάση της πανδημίας, ήταν η Κύπρος να μην βρεθεί στα χνάρια άλλων ευρωπαϊκών χωρών, όσον αφορά στον αριθμό των επιβεβαιωμένων περιστατικών COVID-19, καθώς και σε αυτόν που αφορά στους νοσηλευόμενους, κάτι που τελικά επιβεβαιώνεται. Η προστασία του συστήματος υγείας αποτελούσε και αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα για τους αρμόδιους, επιστήμονες και Κυβέρνηση, οι οποίοι καλούνται να λάβουν ακόμα σκληρότερες αποφάσεις προς την κατεύθυνση του περιορισμού της περαιτέρω εξάπλωσης της πανδημίας. Το βράδυ της Τετάρτης, μετά την σύσκεψη του Υπουργικού Συμβουλίου, θα γίνουν ανακοινώσεις που θα αφορούν στην επιβολή αυστηρότερων μέτρων, με το επικρατέστερο σενάριο να αφορά σε ένα lockdown τοπικού χαρακτήρα στις περιοχές με το υψηλότερο επιδημικό φορτίο, καθώς και την αυστηροποίηση των μέτρων στις υπόλοιπες περιοχές. Πλέον, η προσοχή στρέφεται όσο ποτέ άλλοτε στην προστασία του συστήματος υγείας, καθώς η επιδείνωση των δεικτών στην κοινότητα έχει αρχίσει να στέλνει περισσότερο κόσμο στα νοσοκομεία. Η κατάσταση στα νοσηλεύτρια είναι πολύ καλή μέχρι στιγμής, ωστόσο βρίσκεται σε οριακό σημείο, είναι η θέση που εκφράζεται από τον ΟΚΥπΥ.

Επικρατέστερα σενάρια

Ήδη, εδώ και περισσότερο από δύο εβδομάδες, από τότε, δηλαδή, που η επιδημιολογική εικόνα της Κύπρου είχε αρχίσει να επιδεινώνεται και να δείχνει ότι ο ιός είχε διασπαρεί σε επίπεδο κοι-

Σε σχέση με τον τομέα της Εκπαίδευσης, πηγές από την Συμβουλευτική Επιστημονική Επιτροπή αναφέρουν στην «Κ» ότι θα καταβληθεί προσπάθεια όπως τα σχολεία παγκύπρια παραμείνουν ανοικτά.

νότητας, η Συμβουλευτική Επιστημονική Επιτροπή επεξεργαζόταν διάφορες πιθανές λύσεις. Μεταξύ αυτών, βρισκόταν και το ενδεχόμενο της καθολικής απαγόρευσης μετακινήσεων, το οποίο, ωστόσο, θεωρείτο ακραίο, ενώ αυτή η αίσθηση δίνεται μέχρι και σήμερα, λίγες ώρες πριν από την ανακοίνωση των νέων μέτρων.

Περισσότερο έδαφος φαίνεται ότι κερδίζει η επιβολή του μέτρου του lockdown με στόχευση τις περιοχές όπου το επιδημικό φορτίο είναι πολύ ψηλό, δηλαδή τις πόλεις και επαρχίες Λεμεσού και Πάφου. Ακόμα και σε αυτή την περίπτωση, όμως, εξετάζεται κατά πόσο θα μπει λουκέτο σε ολόκληρη την οικονομική δραστηριότητα ή κάποιος τομέας θα παραμείνουν ανοικτοί, όπως το λιανικό εμπόριο και τα σχολεία. Υπενθυμίζεται παράλληλα ότι το προηγούμενο διάστημα αρκετές αλυσίδες μετάδοσης είχαν ξεκινήσει από τους εργασιακούς χώρους, γι' αυτό επιστήμονες και Υπουργείο Υγείας είχαν προβεί σε συστάσεις προς τους εργοδότες όπως προέβαιναν σε συγκεκριμένες ρυθμίσεις που αφορούν το ωράριο εργασίας, τα διαλείμματα, ακόμα και την ικνυλάτση σε περίπτωση εντοπισμού κρουσμάτων εντός τους.

Όσον αφορά στις άλλες επαρχίες, δεν αποκλείεται να απαγορευθούν οι μετακινήσεις των κατοίκων των συγκεκριμένων περιοχών από και προς αυτές, για την αποφυγή διασποράς του ιού. Παράλληλα, πολύ πιθανόν να επιβληθούν αυστηρότεροι περιορισμοί σε Λευκωσία, Λάρνακα και Αμμόχωστο, για καλύτερο έλεγχο της πανδημίας.

Σε σχέση με τον τομέα της Εκπαίδευσης, πηγές από την Συμβουλευτική Επιστημονική Επιτροπή αναφέρουν στην «Κ» ότι θα καταβληθεί προσπάθεια όπως τα σχολεία παγκύπρια παραμείνουν ανοικτά, παρά το γεγονός ότι σε Γυμνάσια και Λύκεια της πόλης και επαρχίας Λεμεσού παρατηρήθηκαν μεγάλοι αριθμοί περιστατικών της νόσου COVID-

Το σύστημα υγείας «βρίσκεται σε εξαιρετικά καλή κατάσταση», ήταν η διαπίστωση του Προέδρου της Δημοκρατίας, ωστόσο τώρα, λίγο πριν από τον χειμώνα, πρέπει να θωρακιστεί με τα νέα μέτρα που θα ανακοινωθούν το βράδυ της Τετάρτης.

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου

Υψιστη προτεραιότητα η προστασία του συστήματος υγείας

Όλα τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται και τα επιπρόσθετα που θα ληφθούν την Τετάρτη αφορούν κυρίως στην προστασία του συστήματος υγείας. Τα νοσοκομεία, αν και βρίσκονται σε εξαιρετικά καλή κατάσταση, όπως την χαρακτήρισε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μετά την σύσκεψη με τους επιστήμονες και τον ΟΚΥπΥ την Δευτέρα, πρέπει να διατηρηθούν σε θέση να ανταπεξέλθουν τόσο σε συνθήκες πανδημίας, όσο και στην ανάγκη για νοσηλεία άλλων περιστατικών.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία που εξασφάλισε η «Κ», η δυνατότητα του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου για νοσηλεία ασθενών COVID-19 είναι 88 κλίνες, ενώ η Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας διαθέτει 6 κλίνες. Στην περίπτωση που το Νοσοκομείο Αναφοράς φτάσει στο 100% της πληρότητας του, θα αρχίσει η αξιοποίηση θαλάμων του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού, με δυνατότητα 70 κλινών. Παράλληλα, σύμφωνα με τον σχεδιασμό, τα προγραμματισμένα χειρουργεία και άλλα σοβαρά περιστατικά του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου, θα παραπέμπονται στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας, κάτι που ήδη συμβαίνει καθώς το Νοσοκομείο Αναφοράς, πλέον, έχει εκκενωθεί και διατίθεται μόνο για την νοσηλεία ασθενών από κορωνοϊό.

Στην συνέχεια, εάν πληρωθούν και οι 70 κλίνες του Γενικού Νοσοκομείου Λεμεσού, το οποίο,

Η δυνατότητα του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου για νοσηλεία ασθενών COVID-19 είναι 88 κλίνες, ενώ η Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας διαθέτει 6 κλίνες.

προς το παρόν έχει προετοιμαστεί για να υποδεχθεί ασθενείς με COVID-19, θα γίνει «υπερχείλιση» ασθενών στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Συγκεκριμένα, θα αξιοποιηθεί το χειρουργικό τμήμα του που διαθέτει 28 κλίνες.

Επάρκεια σε ΜΕΘ

Αυτή την στιγμή είναι διαθέσιμες 120 κλίνες σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και 200 αναπνευστήρες και εκτιμάται ότι, για να εξαντληθούν τα πιο πάνω περιθώρια, θα πρέπει ο αριθμός των ασθενών που θα νοσηθούν σοβαρά να αυξηθεί απότομα, εξαιτίας ενός πιθανού «κτυπήματος» του νέου κορωνοϊού σε νοσοκομεία ή οίκους ευγηρίας. Αξίζει να αναφερθεί, ωστόσο, ότι γύρω στους 20 αναπνευστήρες δεν θα διατεθούν για ανάγκες ασθενών με COVID-19, για να υπάρχει η δυνατότητα νοσηλείας και άλλων περιστατικών.

Παρά το γεγονός ότι υπάρχει χώρος για μεγάλο αριθμό κλινών ΜΕΘ, το ζήτημα που προκύπτει αφορά στην αριθμητική επάρκεια των επαγγελματιών υγείας που θα πρέπει να τις στελεχώσουν.

19. Μάλιστα, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, αναφορικά με τα σχολεία, στην διεθνή βιβλιογραφία είναι καταγεγραμμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες τα σχολεία αποτέλεσαν την κύρια πηγή διασποράς του ιού, ενώ σε άλλες χώρες συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο. Στην Κύπρο υπήρξαν περιπτώσεις που δημιουργήθηκαν αλυσίδες μετάδοσης εντός των σχολείων, με τον ιό ωστόσο να εισβάλλει σε αυτά από τους ενήλικες, αντί από τα παιδιά.

Μοτίβο κλεισίματος-ανοίγματος

Τις προηγούμενες μέρες, πηγές από την Συμβουλευτική Επιστημονική Επιτροπή, μιλώντας στην «Κ», κατέστησαν ξεκάθαρο το ότι για τους επόμενους μήνες και μέχρι να ξεκινήσει η κάλυψη του πληθυσμού της Κύπρου με το εμβόλιο – θεωρείται ότι βρισκόμαστε κοντά – η λύση θα είναι η λήψη μέτρων στην βάση ενός μοτίβου αυστη-

Όσον αφορά στις άλλες επαρχίες, δεν αποκλείεται να απαγορευθούν οι μετακινήσεις των κατοίκων των συγκεκριμένων περιοχών από και προς αυτές, για την αποφυγή διασποράς του ιού.

ροποιήσεων και χαλάρωσης. Αυτό σημαίνει ότι θα αποφασίζεται το κλείσιμο και το άνοιγμα τομέων της οικονομικής δραστηριότητας, με γνώμονα πάντα τα επιδημιολογικά δεδομένα. Ειδικότερα, θα εξετάζεται ποιοι τομείς υποτροπιάσαν και θα καταστέλλεται πιο στοχευμένα τυχόν νέα έξαρση σε αυτούς.

Έλεγχος στα αεροδρόμια

Από την περίοδο της σταδιακής άρσης των περιοριστικών μέτρων, είχε τεθεί η εισήγηση εκ μέρους του μέλους της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής, δρος Πέτρου Καραγιάννη, να τίθενται όλοι όσοι ταξιδεύουν προς την Κύπρο σε καραντίνα 14 ημερών. Ωστόσο, αυτή η λύση απερρίφθη λόγω της μεγάλης οικονομικής επιβάρυνσης των δημοσίων οικονομικών. Αυτή την περίοδο η πρόταση επανήλθε στο προσκήνιο διαφοροποιημένη, ενόψει της επικείμενης αγοράς των γρήγορων τεστ αντιγόνων. Όπως πληροφορείται η «Κ», εξετάζεται στο άμεσο μέλλον η διενέργεια ελέγχου όλων ανεξαιρέτως των αφικνούμενων στα αεροδρόμια με τα συγκεκριμένα rapid tests.

Η νέα ΜΕΘ του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας με χωρητικότητα μέχρι 28 κλίνες θα διατεθεί αποκλειστικά για τις ανάγκες που πιθανόν να προκύψουν από την πανδημία, ενώ η πρώτη Μονάδα θα καλύπτει τις ανάγκες άλλων ασθενών. Συνολικά, οι κλίνες ΜΕΘ που μπορούν να δημιουργηθούν στα Γενικά Νοσοκομεία Λεμεσού και Λευκωσίας είναι 200 και μπορούν να εξοπλιστούν πλήρως.

Λίγο το προσωπικό

Παρά το γεγονός ότι υπάρχει χώρος για μεγάλο αριθμό κλινών ΜΕΘ, το ζήτημα που προκύπτει αφορά στην αριθμητική επάρκεια των επαγγελματιών υγείας που θα πρέπει να τις στελεχώσουν. Συγκεκριμένα, βάσει των στοιχείων που εξασφάλισε η «Κ», για κάθε αναπνευστήρα αντιστοιχεί ένας Εντατικολόγος και πέντε νοσηλεύτές, κάτι που καθιστά το έργο πολύ δύσκολο σε περίπτωση που το σύστημα υγείας θα κληθεί να ανταποκριθεί σε τόσο αυξημένες ανάγκες. Υπό τέτοιες συνθήκες, θα κληθούν ιατροί άλλων ειδικοτήτων για να εκτελέσουν χρέη Εντατικολόγων. Όσον αφορά στο νοσηλευτικό προσωπικό, ήδη έχουν εκπαιδευτεί περί τους 150 νοσηλεύτές για συνθήκες ΜΕΘ, ούτως ώστε να είναι έτοιμοι να ανταποκριθούν. Εκπαιδεύσεις, όμως, γίνονται συνεχώς, επισημαίνοντας αρμόδιες πηγές.

Υπάρχει χώρος για βελτίωση στις εταιρείες τεχνολογίας

Το κυπριακό οικοσύστημα έχει καλύτερες προοπτικές απ’ ότι είχε πριν από 5 χρόνια

Συνέντευξη στον **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Η **Alma** Advisors είναι μια εταιρεία Corporate Finance με εξειδίκευση στον ευρύτερο χώρο της τεχνολογίας και της καινοτομίας με κύριες υπηρεσίες την άντληση κεφαλαίων και την παροχή συμβουλών για συγχωνεύσεις και εξαγορές. Στην από κοινού συνέντευξη τους στην «Κ», οι δύο συνέταίροι της Alma Advisors, Παναγιώτης Γεωργίου και Νικόλας Ευαγγέλου, εξηγούν πώς το οικοσύστημα των νεοφυών και αναπτυσσόμενων εταιρειών τεχνολογίας στην Κύπρο βρίσκεται σε αρκετά πρώιμο στάδιο παρά το ότι υπάρχουν κάποια δείγματα γραφής. Εκτιμούν, ωστόσο, πως το ενδιαφέρον σε επενδύσεις σε εταιρείες τεχνολογίας θα αυξηθεί τόσο με τη δημιουργία αντίστοιχου επενδυτικού ταμείου στην Κύπρο όσο και με την προβολή που έχει πάρει η αγορά με σημαντικές επιτυχίες.

Η ωριμότητα ενός κλάδου ή μιας αγοράς τόσο από άποψη μεγέθους όσο και από άποψη δομής, η ύπαρξη κεφαλαίων και ρευστότητας, και προφανώς η ύπαρξη υποδομών είναι κινητήριες δυνάμεις για τον κλάδο μας.

- Πείτε μας λίγα λόγια για τη δράση της εταιρείας σας.

Παναγιώτης Γεωργίου: Η Alma Advisors είναι μια εταιρεία Corporate Finance με εξειδίκευση στον ευρύτερο χώρο της τεχνολογίας και της καινοτομίας που ξεκίνησε τον Απρίλη του 2019. Ως οργανισμός παρέχουμε δύο κύριες υπηρεσίες α) την άντληση κεφαλαίων από θεσμικούς επενδυτές συμπεριλαμβανομένων ταμείων ιδιωτικών κεφαλαίων τόσο για ώριμες επιχειρήσεις όσο και για νεοφυείς startup και β) παροχή συμβουλών συναλλαγών όπως αποτιμήσεις και μοντελοποίηση επιχειρήσεων και Συγχωνεύσεις ή Εξαγορές (M&A).

Στο πελατολόγιό μας αυτή τη στιγμή υπάρχουν εταιρείες από διάφορες χώρες της Ευρώπης, κυρίως από Αγγλία, Ελλάδα και Κύπρο και δουλεύουμε εν τούτοις άντλησης κεφαλαίων και Συγχωνεύσεων ή Εξαγορών.

- Επί κυπριακού εδάφους έχουν γίνει εξαγορές τραπεζών και παραδοσιακών επιχειρήσεων. Υπάρχουν δείγματα γραφής για εξαγορές εταιρειών τεχνολογίας;

Νικόλας Ευαγγέλου: Όντως τα τελευταία χρόνια έχουμε δει πολλά παραδείγματα εξαγορών και συγχωνεύσεων στον ευρύτερο παραδοσιακό τομέα και ιδιαίτερα στον τραπεζικό. Αυτό πιστεύω είναι α-

ποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης και της ανάγκης που αυτή δημιούργησε για νοικύρεμα των οικονομικών του κυπριακού επιχειρείν και του δημοσίου, αλλά και της δημιουργίας επενδυτικών ευκαιριών για ξένα κεφάλαια, όπως αυτή μεταφράζεται κυρίως σε εξαγορά χαρτοφυλακίων από τραπεζικούς οργανισμούς. Είναι απόλυτα λογικό σε ένα κράτος που το μεγαλύτερο ποσοστό του ΑΕΠ παράγεται μέσω παραδοσιακών καναλιών, ένα μεγάλο μέρος των Σ&Ε να προέρχεται κι αυτό από τα ίδια παραδοσιακά κανάλια.

Όσον αφορά τις εταιρείες τεχνολογίας, θεωρώ ότι θα μπορούσαν να κατηγοριοποιηθούν σε νεοφυείς κι αναπτυσσόμενες καθώς επίσης και ώριμες εταιρείες. Και για τις δύο κατηγορίες έχουμε δείγματα γραφής αλλά κυρίως χώρα για βελτίωση.

Το οικοσύστημα των νεοφυών και αναπτυσσόμενων εταιρειών τεχνολογίας στην Κύπρο βρίσκεται σε αρκετά πρώιμο στάδιο και δεδομένου ότι υπάρχει μεγάλη συσχέτιση στην ωριμότητα μιας αγοράς και της δραστηριότητας Σ&Ε, αντιλαμβάνεστε ότι αυτό αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την δημιουργία σημαντικής δραστηριότητας στον κλάδο. Βέβαια, έχουμε δει πως στρατηγικές αναπροσαρμογής πετυχημένων μοντέλων επιχειρήσεων στην κυπριακή αγορά είχαν σημαντικές επιτυχίες στο παρελθόν και θεωρώ ότι αυτό δημιουργεί μια καλή βάση πάνω στην οποία μπορούμε να χτίσουμε. Ο κλάδος του on line delivery είναι ένα καλό παράδειγμα αφού η εξαγορά της Foody από την Γερμανική Delivery Hero, σίγουρα αποτέλεσε καύσιμο για υφιστάμενο αλλά και για νέο κατευθείαν ανταγωνισμό από brands όπως η Bolt, η Wolt, και η Deliveryman. Έχει αποτελέσει επίσης έμπνευση για νέες προσπάθειες στην ευρύτερη αγορά των διανομών όπως είναι η Svelta, η Fetch, η Supermarket CY, η Errand PRO και η Flower Boutique. Αυτός είναι ένας κλάδος που περιμένουμε να δούμε αρκετή δραστηριότητα μέσα στα επόμενα 3 – 5 χρόνια.

Αναφορικά με τις ώριμες εταιρείες, αυτές έχουν κατά βάση δημιουργηθεί για να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες του παραδοσιακού τομέα κυρίως των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Τς αγοράς ακινήτων και των υπηρεσιών. Εδώ ο λόγος των απουσίας σημαντικής δραστηριότητας πιστεύω είναι διπλός. Από την μία είναι η δομή των εταιρειών που είναι κυρίως προσομομητρικές με ιδιοκτήτες που είναι συναισθηματικά συνδεδεμένοι με τις επιχειρήσεις τους, και από την άλλη η έλλειψη προϊόντων δανεισμού για επενδύσεις. Παρ’ όλα αυτά έχουμε δει ότι υπάρχουν περιπτώσεις αξιόλογων επιχειρήσεων που έχουν προχωρήσει σε εξαγορές και συγχωνεύσεις όπως η Infoscreen που πωλήθηκε στην Αγγλική Microgen έναντι του ποσού των €1,8 εκ.

Εν ολίγοις, η ωριμότητα ενός κλάδου ή μιας αγοράς τόσο από άποψη μεγέθους όσο και από άποψη δομής, η ύπαρξη κε-

Τα τελευταία χρόνια έχουμε δει πολλά παραδείγματα εξαγορών και συγχωνεύσεων στον ευρύτερο παραδοσιακό τομέα και ιδιαίτερα στον τραπεζικό, αναφέρουν οι ιδρυτές της Alma Advisors.

φαλαίων και ρευστότητας, και προφανώς η ύπαρξη υποδομών είναι κινητήριες δυνάμεις για τον κλάδο μας. Στόχο έχουμε να ευθυγραμμίσουμε τις διαθέσιμες μεταβλητές όπου υπάρχουν αλλά κυρίως να δημιουργήσουμε προϋποθέσεις για καινούριες συνεργασίες και Σ&Ε.

Επενδυτικά σχέδια

- Σε μια χώρα που το real estate, καλώς ή κακώς, κυριαρχεί και γενικότερα υπάρχει ενδιαφέρον ως επί το πλείστον μόνο για παραδοσιακές επενδύσεις, υπάρχει ενδιαφέρον για επενδύσεις σε εταιρείες τεχνολογίας - startups;

- Π.Γ.: Η αλήθεια είναι ότι παραδοσιακά υπήρχε αυξημένη επενδυτική δραστηριότητα στον τομέα των ακινήτων στην Κύπρο για μια σειρά από λόγους, όμως τα τελευταία χρόνια φαίνεται να έχουν γίνει σημαντικά βήματα στην διερεύνηση της αγοράς για επενδύσεις σε εταιρείες τεχνολογίας και start-ups.

Αναγνωρίζοντας την σημασία των νεοφυών επιχειρήσεων ως μοχλό ανάπτυξης για τα κράτη-μέλη, η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (EIF) έχει χρηματοδοτήσει διάφορα επενδυτικά σχέδια που στήριξαν τη δημιουργία κεφαλαίων υψηλού κινδύνου (venture capital) σε σχεδόν όλα τα κράτη-μέλη. Αυτό συνέβαλε καταλυτικά στη δημιουργία ενός οικοσυστήματος υποστήριξης των νεοφυών επιχειρήσεων είτε μέσω απευθείας επενδύσεων, είτε μέσω συμμετοχής σε επιταχυντές ή εκκολαπτήρια αλλά και ευρύτερης δημιουργίας υποδομών στήριξης.

Το πρόσφατο παράδειγμα της Ελλάδας – όπου κι εκεί το real estate ήταν και παραμένει σημαντικός τομέας επενδύσεων

– με την επιτυχία των επενδυτικών ταμείων του Equifund του οποίο αποτελεί οικονομικό πνεύμονα το EIF, έχει συνεπώς φέρει στην δημιουργία σημαντικών εταιρειών όπως η Blueground, η Netdata και το Insta Shop (εξαγοράστηκε το καλοκαίρι για €280εκ. από την Delivery Hero), εταιρείες που αδιαισθητά αναζωογόνησαν την ελληνική οικονομία και αναχαίτισαν το φαινόμενο του “braindrain” που υπήρχε τα τελευταία χρόνια στη χώρα.

Πιστεύω πως το ενδιαφέρον σε επενδύσεις σε εταιρείες τεχνολογίας θα αυξηθεί τόσο με τη δημιουργία αντίστοιχου επενδυτικού ταμείου στην Κύπρο όσο και με την προβολή που έχει πάρει η αγορά με σημαντικές επιτυχίες όπως την εξαγορά του Foody από την Delivery Hero αλλά και την κάθοδο σημαντικών ευρωπαϊκών

εταιρειών όπως η Bolt και Wargaming. **- Τι γνωρίζατε πρέπει να έχει μία startup για να σας κεντρίσει το ενδιαφέρον, άρα και να την προτείνετε σε επενδυτές;**

- Ν.Ε.: Η βασική δραστηριότητα της εταιρείας μας στο κομμάτι των startups, είναι η ανακάλυψη, αν θέλετε, υποσχεμένων προϊόντων για σκοπούς προώθησής τους σε διάφορα επενδυτικά κεφάλαια. Αυτός είναι και ο λόγος που ο τρόπος που αξιολογούμε επενδυτικές ευκαιρίες είναι ευθυγραμμισμένος με τα κριτήρια των επενδυτών που έχουμε στο δικτύό μας.

Όπως αναφέραμε και πιο πριν το κυπριακό οικοσύστημα βρίσκεται σε αρκετά πρώιμο στάδιο. Κατ’ επέκταση, η πλειοψηφία των κυπριακών startups βρίσκεται και αυτή στα αρχικά της βήματα με ένα 85-90% να κατατάσσεται στο pre-seed /

seed στάδιο. Θεωρώ ότι τα ταμεία κεφαλαίων υψηλού ρίσκου, όπως τα venture capital, ψάχνουν κατά κανόνα, πέρα από το αρχικό traction που υποδηλώνει κάποιες μορφές υιοθεσία του προϊόντος από την αγορά, στοιχεία που ικανοποιούν το τρίπτυχο μεγάλη αγορά και ρυθμός ανάπτυξης, καλοί ιδρυτές και διευθυντική ομάδα και λύση σε κάποιο υπαρκτό πρόβλημα.

Βέβαια, σε πιο ανεπτυγμένες εταιρείες καταλυτικό ρόλο παίζουν και KPIs που φανερώνουν σημαντικά ποιοτικά χαρακτηριστικά για μια εταιρεία όπως είναι ο ρυθμός αύξησης των πωλήσεων, η αυτοματοποίηση του προϊόντος, το κόστος αποκτώσας πελατών και η μέση διάρκεια χρήσης του όπως επίσης και ο ρυθμός μετατροπής και διατήρησης επισκεπτών και πελατών αντίστοιχα.

Το μέγεθος της αγοράς και το κόστος

- Είναι γόνιμο το κυπριακό κράτος για νεοφυείς επιχειρήσεις και εταιρείες τεχνολογίας;

- Παναγιώτης Γεωργίου: Θεωρώ πως αν και σε πρώιμο στάδιο, το κυπριακό οικοσύστημα έχει πλέον καλύτερες προοπτικές απ’ ότι για παράδειγμα είχε πριν πέντε χρόνια. Τουλάχιστον γίνεται πλέον μια συζήτηση περί οικοσυστήματος και τρόπων που θα μπορούσαν να του δώσουν ώθηση. Δυστυχώς, όμως, ακόμη υστερούμε σημαντικά σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες τόσο δομικά όσο και στα κίνητρα που δίνονται σε startup επιχειρήσεις.

Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι δεν δια-

θέτουμε μεγάλο αριθμό πανεπιστημίων με μακρά ιστορία στην έρευνα και την καινοτομία περιορίζει τις πιθανότητες δημιουργίας “spin-offs” που αποτελούν προϊόν βαθιάς έρευνας, αλλά επίσης αποτρέπει την δημιουργία δεξαμενής ταλέντων που θα τροφοδοτεί συνεχώς νεοφυείς επιχειρήσεις.

Ταυτόχρονα, όμως, το μικρό μέγεθος της αγοράς επιτρέπει σε νεοφυείς επιχειρήσεις να “τρέξουν” πιλότους με χαμηλότερο λειτουργικό κόστος απ’ ότι ευρωπαίους ανταγωνιστές τους δίνοντας τους έτσι ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

- Ως επαγγελματίας του κλάδου, τι

θα προτείνατε προς το κράτος για ανάπτυξη του τομέα;

- Π.Γ.: Είμαι της άποψης πως η Κύπρος μπορεί μελλοντικά ν’ αποτελέσει κεντρικό σημείο δημιουργίας και άθλησης νεοφυών επιχειρήσεων τεχνολογίας στη νότια Ευρώπη αν κι εφόσον προαχθούν συγκεκριμένα σχέδια τόνωσης του οικοσυστήματος, όπως σημαντικές και ουσιαστικές φοροαπαλλαγές σε επενδυτές νεοφυών επιχειρήσεων, προαγωγή σχεδίου “head quartering” ευρωπαϊκών εταιρειών στην Κύπρο αλλά και η δημιουργία θεσμικών επενδυτών που στόχο θα έχουν την επένδυση σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις.

Η Ελλάδα επιχειρεί να εισέλθει στη διεθνή αγορά των data centers

Στην παρούσα φάση η χώρα μας απουσιάζει από τον χάρτη των υποβρύχιων καλωδίων οπτικής ίνας της Μεσογείου

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ**

Μπορεί ένα μιλιδευτερόλεπτο, που ισοδυναμεί με 0,001 δευτερόλεπτα, να καθορίσει την επιτυχία μιας επένδυσης στο χρηματιστήριο; Εκτός από τους ειδικούς στην πληροφορική, για τους περισσότερους η απάντηση μάλλον είναι αρνητική, εάν ληφθεί υπόψη ότι ακόμη και το ανοιγόκλεισμο των ματιών διαρκεί περισσότερο από 0,001 δευτερόλεπτα. Ωστόσο, ένα μιλιδευτερόλεπτο μπορεί να κάνει τη διαφορά σε μία χρηματοπιστωτική συναλλαγή και επαρκεί προκειμένου ένας επενδυτής να μην καταφέρει να τοποθετηθεί σε ένα «πακέτο» μετοχών σε συγκεκριμένη τιμή.

Η διακύμανση καθυστέρησης, γνωστή και ως «jitter», είναι εμφανής κατά την προβολή ενός βίντεο που αρνεί να φορτώσει. Και περιορίζεται όσο μικρότερη είναι η απόσταση των χερσαίων και υποθαλάσσιων καλωδίων οπτικών ινών που διατρέχουν τη γη και μεταφέρουν παντού τον όγκο δεδομένων. Η μείωση όμως της απόστασης που χρειάζεται να διανύσει

Μετά τη Microsoft και η αμερικανική Digital Realty προχωράει σε επενδύσεις.

ένα καλώδιο –του οποίου οι άκρες του καταλήγουν σε κέντρα δεδομένων (data centers)– δεν συρρικνώνει μόνο το «jitter» αλλά και το κόστος της επένδυσης για την ανάπτυξη της συγκεκριμένης υποδομής.

Στον καμβά αυτό τοποθετούνται οι επενδύσεις σε κέντρα δεδομένων στην Ελλάδα όπως η Microsoft, και μόλις την περασμένη εβδομάδα η αμερικανική Digital Realty που εξαγόρασε την ελληνική Lamda Hellix. Η τελευταία, που ιδρύθηκε το 2002, παρέχει υπηρεσίες data center στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, στη Μέση Ανατολή και στη Βόρεια Αφρική, διαθέτοντας ένα πλούσιο χαρτοφυλάκιο κέντρων δεδομένων. «Εάν μελετήσουμε τον χάρτη των υποβρύχιων καλωδίων οπτικής ίνας που είναι ποντισμένα στη Μεσόγειο, με προ-

Η **Digital Realty** εξαγόρασε την ελληνική Lamda Hellix, η οποία παρέχει υπηρεσίες data center στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, στη Μέση Ανατολή και στη Βόρεια Αφρική, διαθέτοντας ένα πλούσιο χαρτοφυλάκιο κέντρων δεδομένων.

έλευση από την Ασία, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική θα διαπιστώσουμε ότι η Ελλάδα σχεδόν απουσιάζει», εξηγεί στην «Κ» ο Γιώργος Ψυρρής, διευθυντής της Grid Telecom, της θυγατρικής εταιρείας του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας που μετράει ένα χρόνο ζωής κι έχει ως αντικείμενο την ανάπτυξη δικτύου οπτικών ινών.

«Η Ελλάδα δεν βρίσκεται στον ρουν των ινών που θα μπορούσαν από το Σουέζ να διέρχονται από ένα data center στα Χανιά και από εκεί να συνεχίζουν την πορεία τους στην Ελλάδα και στη συνέχεια να κατευθύνονται στη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και στα μεγάλα κέντρα της Ευρώπης, το Άμστερνταμ και τη Φρανκφούρτη», σημειώνει. Σύμφωνα με τους ειδικούς, ο ρυθμός ανάπτυξης ευρυζωνικών συνδέσεων και κατ’ επέκταση η ζήτηση για δεδομένα από την Ασία και την Αφρική γνωρίζει εκρηκτική άνοδο – λόγω και του πρότυπου περιεχόμενου που προσφέρουν παρόχοι, όπως η Google, το Facebook, το Youtube κ.τ.λ. Ωστόσο, αυτή η συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση για χωρητικότητα

δολαφί για όγκο δεδομένων, δεν... αγγίζει την Ελλάδα ως προς τις υποδομές, καθώς σήμερα διαθέτει μόλις λίγο περισσότερα από 10 data centers.

Ως αποτέλεσμα, τα καλώδια οπτικών ινών που μεταφέρουν δεδομένα προς τα Βαλκάνια ή χώρες της Ανατολικής Ευρώπης από την Ασία διέρχονται μέσω Ιταλίας, «κάνουν κύκλο», όπως σημειώνει ο κ. Ψυρρής για να συνδεθούν με κάποια data centers στις εν λόγω περιοχές, που βρίσκονται στη «γειτονιά» της Ελλάδας.

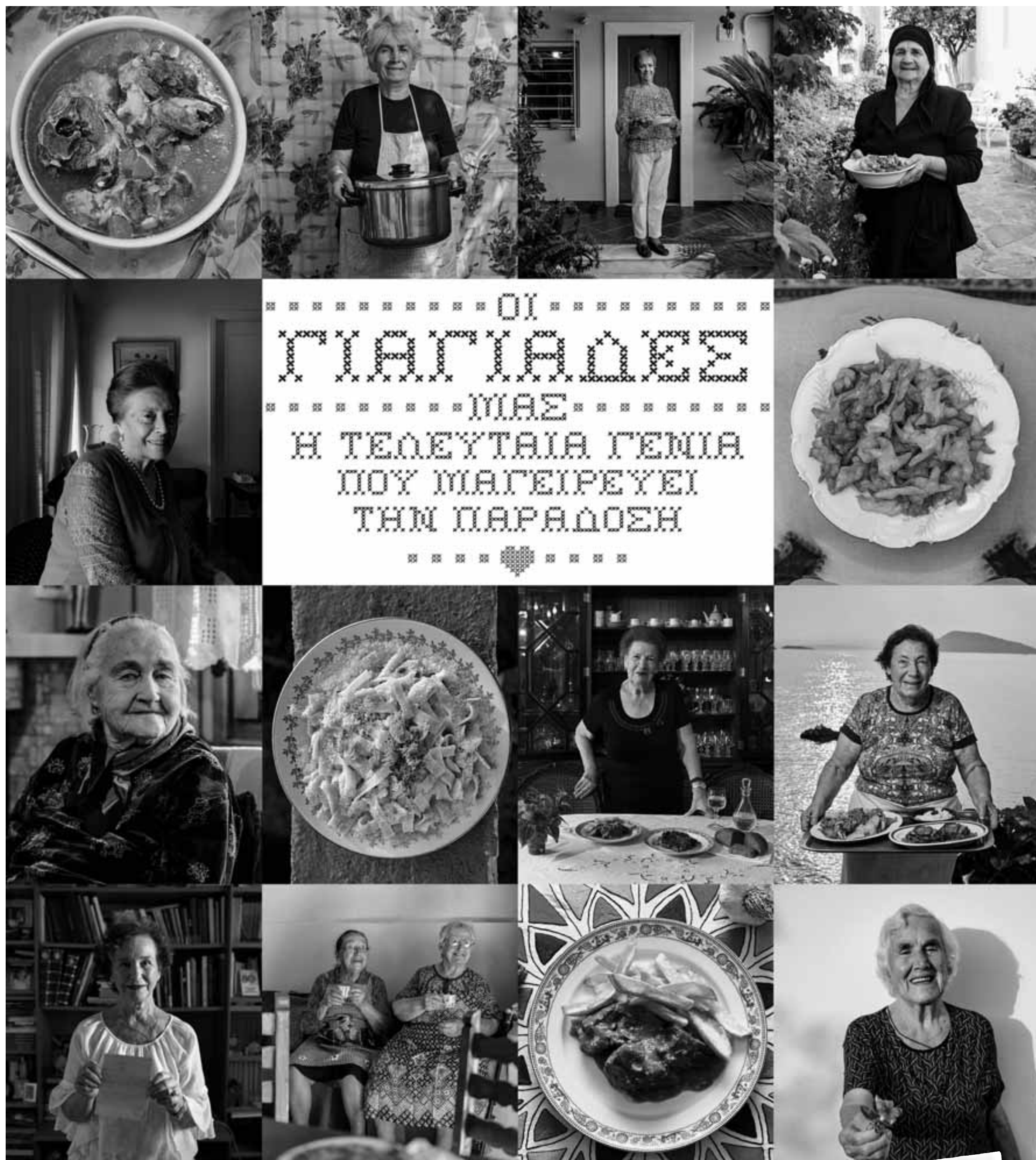
Είναι ενδεικτικό ότι το καλώδιο μήκους 37.000 χιλιομέτρων που η Facebook αναπτύσσει υποθαλάσσια και θα κυκλώνει την Αφρική με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης στο Διαδίκτυο των κατοίκων της ηπείρου, προσπερνάει την Ελλάδα, παρότι θα ποντιστεί σε απόσταση αναπνοής από τα Χανιά, σύμφωνα με τη σχεδιαζόμενη χάραξη της διαδρομής του. Πάντως, επενδύσεις, όπως αυτές της Microsoft και της Digital Realty εκτιμάται ότι θα μπορούσαν σταδιακά να θέσουν τον Ελλάδα στον παγκόσμιο χάρτη των δικτύων οπτικών ινών και των data centers.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2020

Γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

Η **Μαριλένα Ιωαννίδου** μάς ετοιμάζει μια παραδοσιακή πουργουρόσουπα και μια λευκή φασολάδα, ενώ η **Αθηνά Λοϊζίδου** μάς ετοιμάζει κριθαρότο σολομού και φιλέτα λαβράκι με καραμελωμένη σος πορτοκαλιού.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κοινωνική Πολιτική και Οικονομική Επιμερίδα

**ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**

ΔΗΠΑ και Πλατφόρμα με φόρμουλα συνεργασίας

Τέλος Νοεμβρίου αναμένεται να καταλήξουν στο ψηφοδέλτιο και στον τρόπο λειτουργίας

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

«**Δημοκρατική Παράταξη** -Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων» θα είναι η ονομασία του ψηφοδελτίου των δύο πολιτικών κινήσεων ΔΗΠΑ- Πλατφόρμας που έχουν αποχωρήσει από το Δημοκρατικό Κόμμα, στο πρότυπο όπως λέγεται του Κινήματος Οικολόγων -Συνεργασίας Πολιτών και του ΑΚΕΛ - Συνεργασία Νέων Δυνάμεων. Το πώς θα κινηθούν μετεκλογικά, αν δηλαδή θα συγχωνευθούν και θα λειτουργούν κάτω από μία στέγη ή αν θα λειτουργούν εν μέρει αυτόνομα, όπως παρουσιάζεται να ενεργούν σήμερα, θα διαφανεί το επόμενο διάστημα. Και λέμε παρουσιάζεται δεδομένου ότι οι δύο κινήσεις βρίσκονται σε πλήρη συνεννόηση όλο αυτό το διάστημα. Στις 25 Νοεμβρίου αναμένεται να ξεκαθαρίσει σε συνάντησή τους και η τελική πορεία των πραγμάτων, ίσως και το ψηφοδέλτιο, δεδομένου ότι η Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων βρίσκεται σε συνεχείς επαφές με κοινοβουλευτικά κόμματα και προσωπικότητες εντός του Κοινοβουλίου για συμπίεση με τους δύο.

Ο γρίφος της Λευκωσίας

Στη Δημοκρατική Παράταξη αναφέρουν πως το ψηφοδέλτιο είναι στο 85% κλειστό, όμως λίγα ονόματα δημοσιοποιούνται, καθώς όπως λένε θέλουν να βγουν μαζικά προς τα έξω το πιθανότερο μέχρι το τέλος του μήνα. Στην επαρχία Λευκωσίας, θεωρείται δεδομένη η υποψηφιότητα των Μαρίνου Μουσιούτα και Αλέκου Τρυφω-

Δημοκρατική Παράταξη-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων θα ονομάζεται το ψηφοδέλτιο ΔΗΠΑ-Πλατφόρμας, στα πρότυπα όπως λένε του Κινήματος Οικολόγων - Συνεργασία Πολιτών και ΑΚΕΛ - Νέες Δυνάμεις.

νιδη. Το στοίχημα των δύο είναι κατά πόσο μπορούν όντως να διεμβολίσουν ψήφους από το Δημοκρατικό Κόμμα υπό το αφήγημα ότι το ΔΗΚΟ δεν προσβύει πλέον το μετριοπαθές κέντρο, ή αν το αποτέλεσμα θα επιβεβαιώσει εκείνες τις φωνές που τους ήθελαν να φοβούνται τη δυναμική που παρουσιάζει η υποψηφιότητα Χρύση Παντελίδη στην επαρχία Λευκωσίας. Αν δηλαδή γι' αυτό τον λόγο να αποχώρησαν από το κόμμα πυροβολώντας ή αν ήταν όντως για λόγους πολιτικής διαφωνίας. Ο Χρίστος Τσίγκης δεν φαίνεται να ενδιαφέρεται να διεκδικήσει εκλογή, όπως επίσης και ο εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Παράταξης και δημοτικός σύμβουλος Αγλαντζιάς Μαρίνος Κλεάνθους. Για την επαρχία Λευκωσίας ακούγεται εντόνος το όνομα του μέχρι προσφάτως αναπληρωτή Προέδρου της Αλληλεγγύης Πόλυ Παλλήκαρου, χωρίς ο ίδιος να επι-

Στη Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, επιδιώκουν να διασφαλίσουν ότι θα έρθουν μαζί τους κι άλλες κινήσεις και να μην αποτελέσουν απλώς μέρος της ΔΗΠΑ.

βεβαιώνει κάτι επί του παρόντος. Πολύ πιθανή είναι η υποψηφιότητα της πρώην ευρωβουλευτού Αντιγόνης Παπαδοπούλου, ενώ δεν αποκλείεται και η υποψηφιότητα του Γιάννου Λακκοτρίπη, είτε στην Επαρχία Κερύνειας είτε στην Επαρχία Λευκωσίας. Υπενθυμίζεται πως ο κ. Λακκοτρίτης είχε έρθει πρώτος σε σταυρούς προτίμησης στις ευρωεκλογές του 2019 και σίγουρα η Δημοκρατική Παράταξη θεωρεί πως έχει να κερδίσει από την υποψηφιότητά του. Στην επαρχία Κερύνειας εκλογή θα διεκδικήσει στο πλαίσιο της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων ο

Αδάμος Ασπρίης, ο οποίος έχει αποχωρήσει πρόσφατα από το Δημοκρατικό Κόμμα.

Οι σκέψεις της Πάφου

Το ερώτημα βεβαίως που τίθεται είναι πού θα κατεβεί τελικά ο Πρόεδρος της Δημοκρατικής Παράταξης Μάριος Καρογιάν. Όπως λέγεται, πιθανή είναι η υποψηφιότητά του στην επαρχία Πάφου αντί στη Λευκωσία, σε μία προσπάθεια να μην αποθαρρύνει πρόσωπα με δυναμική από το να κατεβούν στην πρωτεύουσα. Θα πρέπει να σημειωθεί πως για την επαρχία Πάφου ακούγεται εντόνος η υποψηφιότητα

του πρώην αντιπροέδρου του ΔΗΚΟ Χρίστου Πατσολίδη, αλλά και της Θέας Νικολάου η οποία ήταν υποψήφια στις ευρωεκλογές με την ΕΔΕΚ. Δεν αποκλείεται η κα Νικολάου να κατέλθει υποψήφια και στην Επαρχία Λευκωσίας. Το στοίχημα λοιπόν είναι κατά πόσο η ΔΗΠΑ μπορεί να βγάλει έδρα στην Επαρχία Πάφου, δεδομένου ότι το ΔΗΚΟ έχει την πρωτοκαθεδρία στην εν λόγω επαρχία, με τον ΔΗΣΥ και το ΑΚΕΛ να ακολουθούν. Στη Λεμεσό δεδομένη θεωρείται η υποψηφιότητα του Άγγελου Βότση, ενώ υποψηφιότητα στο πλευρό της Πλατφόρμας θα βάλει και ο

Επαφές και με άλλους

Στη Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων αν και επιβεβαιώνουν τα περί κοινού ψηφοδελτίου, σημειώνουν πως δεν έχουν αποφασίσει ακόμα τελικές αποφάσεις για το πώς θα γίνει η σύμπλευση με την Δημοκρατική Παράταξη μετεκλογικά. Όπως αναφέρουν κύκλοι, η πλήρης συστράτευση με την ΔΗΠΑ ενδεχομένως να αποθαρρύνει ένα μέρος του ΔΗΚΟϊκού ακροατηρίου από το να ψηφίσουν το νέο σχήμα. Όπως λέγεται το ορόσημο για να προσελκύσουν ΔΗΚΟϊκούς ψηφοφόρους είναι η ψήφιση του προϋπολογισμού. Και αυτό γιατί, όπως σημειώνουν, στο σενάριο που εγκριθεί ο προϋπολογισμός χωρίς την ψήφο του ΔΗΚΟ, τότε το κόμμα θα χάσει αυτόνομα τον ρυθμιστικό του ρόλο και την όποια προοδική εξουσία, στα μάτια μερίδας των ΔΗΚΟϊκών που προβληματίζονται για το αν θα μείνουν ή θα φύγουν. Η προσπάθεια που καταβάλλεται είναι να συνταχθούν κι άλλες πολιτικές κινήσεις στο ψηφοδέλτιο Δημοκρατική Παράταξη - Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων. Καθόλου τυχαία και η πρόσφατη συνάντηση των τριών βουλευτών της Πλατφόρμας με την Άννα Θεολόγου, η οποία αν και ξεκαθάρισε πως θα κατέλθει αυτόνομα με 56 υποψηφίους, συμφώνησαν να έχουν συνεργασία σε κοινοβουλευτικό επίπεδο μέχρι το τέλος της κοινοβουλευτικής θητείας. Η Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων θα έχει παράλληλα συνάντηση με το Κίνημα Οικολόγων, ενώ συνάντηση προγραμματίζεται και με το ΑΚΕΛ, αλλά και με τον ΔΗΣΥ ούτως ώστε να ενημερώσουν τα εν λόγω κόμματα για τις θέσεις τους και ότι διεκδικούν να αποτελέσουν το μετριοπαθές κέντρο.

Πρόεδρος του Συνδέσμου Πρώτης Κατοικίας Σταύρος Παπαδόπουλος. Στην Επαρχία Αμμοχώστου έχει ήδη ανακοινωθεί το όνομα του νέας διευθυντή της πυροσβεστικής υπηρεσίας Μάρκου Τράγκολα, ενώ έντονα ακούγεται και το όνομα του παρουσιαστή Μάριου Πρίμου. Στην Επαρχία Αμμοχώστου αναμένεται να κατέλθει και ο μέχρι πρότινος αναπληρωτής πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών Ανδρέας Θεμιστοκλέους. Στην επαρχία Λάρνακας, διεκδικεί εκλογή ο Γιώργος Προκοπίου και ο πρώην πρόεδρος της ΝΕΔΗΚ και στενός συνεργάτης του κ. Προκοπίου Μιχάλης Γιακουμάς.

ΑΡΘΡΟ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Η εκλογή Μπάιντεν

Η νίκη του Τζο Μπάιντεν είναι μια νίκη της ανθρωπότητας ενάντια στο ψέμα και τον ακραίο λαϊκισμό! Η περίπτωση του Τραμπ είναι δεδομένο ότι θα μελετηθεί από διάφορους ειδικούς, πανεπιστημιακούς και ερευνητές. Δυστυχώς όμως, απ' ό,τι φαίνεται, ο τραμπισμός θα μείνει γιατί επηρέασε εκατομμύρια ανά τον κόσμο. Με πολλά μεγάλων ευκολία πλέον μμητές του χρησιμοποιούν το ψέμα ως μέσο για να πετύχουν το σκοπό τους. Ειδικά νέοι λαϊκιστές, φερέλπιδες πολιτικοί με μόνο όπλο κατασκευασμένες κατηγορίες, προσπαθούν να πάρουν κι αυτοί τα 15 λεπτά δημοσιότητας. Το κακό που έκανε ο Τραμπ είναι δυστυχώς, ο ακροατής να παίρνει ως δεδομένο το ψέμα και να μένει στον θιγόμενο να υπερασπιστεί τον εαυτό του. Όλα τα παραπάνω ελπίζω ότι με την εκλογή Μπάιντεν θα τελειώσουν αφού πρόκειται για έναν ευγενή και ήμερο άνθρωπο, που θα δώσει πίσω στο αξίωμα του Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών την αίσλη και το σεβασμό που έχει χάσει, δίνοντας το καλό παράδειγμα. Από την άλλη, ο νέος Αμερικανός Πρόεδρος είναι φίλος του Ελληνισμού και υπερασπιστής της Ελλάδας και της Κύπρου. Η ελληνική ομογένεια εδώ και 25 χρόνια που είναι γεροστρατής τον στηρίζει ακατάπαυστα και ο ίδιος άλλωστε αστεειευόμενος σε φίλους του έχει πει αρκετές φορές ότι θα αλλάξει το επιθετικό του σε «Μπαϊντενόπουλος». Δίνει συχνά το παρόν σε ομογενειακές εκδηλώσεις και συνδέεται στενά με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο, στον οποίο είχε παραθέσει και το πρώτο τραπέζι ως Αντιπρόεδρος. Προσοχή! Δεν πρέπει να πετάμε στα σύννεφα ότι η Αμερική θα πετάξει την Τουρκία στο καλάθι των αχρήστων τώρα που βγήκε Πρόεδρος ο Μπάιντεν, όμως μπορούμε να περιμένουμε μια δίκαιη αντιμετώπιση των ανοικτών θεμάτων που έχουμε στην Ανατολική Μεσόγειο αφού ως Αντιπρόεδρος ο Μπάιντεν ασχολήθηκε αρκετά. Κατά την άποψή μου δεν είναι τυχαία η ξαφνική αλλαγή του κεντρικού τραπέζι στην Τουρκία αλλά ούτε και η «παραιτίση» του γαμπρού του Ερντογάν από τη θέση του Υπουργού Οικονομικών. Η αμερικανική εξωτερική πολιτική θα αλλάξει προς το δίκαιο και αυτό είναι κάτι που ο Ερντογάν άρχισε να το καταλαβαίνει. Δεν θα έχει το προνόμιο να ζητάει χάρες απευθείας από τον νέο Αμερικανό Πρόεδρο μετά τις 20 Ιανουαρίου όπως έκανε με τον Τραμπ. Μέχρι τότε όμως...Προοδεύει!

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Πολιτικός αναβρασμός και αβεβαιότητα στα κατεχόμενα

Ψάχνουν «Πρωθυπουργό», ενώ οι προσπάθειες σχηματισμού λεγόμενης κυβέρνησης αποβαίνουν άκαρπες

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Μεγάλος πολιτικός αναβρασμός επικρατεί στα κατεχόμενα λίγα εικοσιτετράωρα πριν από την επίσκεψη του Προέδρου της Τουρκίας. Η προσπάθεια σχηματισμού νέας «κυβέρνησης» έχει οδηγηθεί σε αδιέξοδο ύστερα από το βέτο που έθεσαν τα μεγάλα κόμματα της αντιπολίτευσης στο νέο «κυβερνητικό» σχήμα, το οποίο θα είχε ηγέτη την τ/κ Δεξιά. Την ίδια στιγμή το μεγαλύτερο κόμμα της τ/κ Δεξιάς, το Κόμμα Εθνικής Ενότητας (ΚΕΕ), παραμένει χωρίς ηγέτη.

Περίπου έναν μήνα μετά την εκλογή του Ερσίν Τατάρ στην ηγεσία των Τ/κ, το ΚΕΕ έχει βυθιστεί σε βαθιά κρίση, με συγκρουόμενες, εσωκομματικές φατρίες και ομάδες να μην συμφωνούν για τον νέο ηγέτη του κινήματος, ο οποίος αναμένεται να αναλάβει και το αξίωμα του «Πρωθυπουργού». Την προηγούμενη εβδομάδα, η παρέμβαση της Άγκυρας στην διαδικασία ανάδειξης του νέου προέδρου του ΚΕΕ προκάλεσε νέους κλυδωνισμούς στο εσωτερικό του κόμματος. Η τουρκική παρέμβαση «μπλόκαρε» την διαδικασία ανάδειξης του νέου προέδρου, γεγονός που προκάλεσε αντιδράσεις στην τ/κ κοινότητα.

Το απόγευμα της Τρίτης, τ/κ πολιτικά κόμματα, συνδικάτα, κοινωνικοί φορείς και πολίτες κατέβηκαν στους δρόμους της κατεχομένης Λευκωσίας για να διαμαρτυρηθούν για την εμπλοκή της Τουρκίας στα εσωτερικά δρώμενα της τ/κ κοινότητας.

Λίγο μετά την ακύρωση της επαναληπτικής ψηφοφορίας για την εκλογή του νέου προέδρου του, το ΚΕΕ αρχικά ανακοίνωσε ότι θα οδηγηθεί σε γενικό συνέδριο ύστερα από 10 μήνες, στα τέλη του 2021. Μέχρι το συνέδριο, την ηγεσία του κόμματος ανέλαβε ο Γενικός Γραμματέας του ΚΕΕ, Ερσίν Σανέρ, στον οποίο στην συνέχεια ο Τατάρ παρέδωσε την εντολή του σχηματισμού μιας υπηρεσιακού χαρακτήρα «κυβέρνησης».

Στα τέλη της προηγούμενης εβδομάδας, η ηγεσία του ΚΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη της και το καταστατικό του κόμματος, τροποποίησε την αρχική απόφασή της για την διεξαγωγή γενικού συνεδρίου σε βάθος 10 μηνών. Έτσι, ανακοινώθηκε ότι τελικά το μεγάλο συνέδριο θα λάμβανε χώρα ύστερα από 45 ημέρες. Στην πορεία εξαιτίας των εσωτερικών συγκρούσεων στο ΚΕΕ και αυτή η απόφαση άλλαξε, με το συνέδριο το κόμματος να πραγματοποιείται τελικά το ερχόμενο Σάββατο.

Οι τελευταίες πληροφορίες δείχνουν ότι η απόφαση για την πραγματοποίηση του συνεδρίου του ΚΕΕ άλλαξε πολλές

Χιλιάδες Τ/κ κατεβαίνουν ύστερα από μεγάλο χρονικό διάστημα στους δρόμους για να διαμαρτυρηθούν για τις παρεμβάσεις της Άγκυρας στο εσωτερικό της τ/κ κοινότητας.

Τα τ/κ πολιτικά κόμματα δεν επιθυμούν να χρεωθούν το βάρος και την ευθύνη της οικονομικής κρίσης και των λανθασμένων χειρισμών στο μέτωπο της πανδημίας.

φορές εξαιτίας του μεγάλου αναβρασμού στο εσωτερικό της τ/κ Δεξιάς, τις πείσεις που δέχεται το κόμμα από πολλές κατευθύνσεις και την επικείμενη επίσκεψη του Προέδρου της Τουρκίας στα Κατεχόμενα. Το ΚΕΕ επιθυμεί να κλωσορίσει στα κατεχόμενα την Κυριακή των Ερτογάν παρουσιάζοντας στην τουρκική πλευρά έναν νέο «πρωθυπουργό» και ένα μεταβατικής υφής «κυβερνητικό» σχήμα.

Το νέο σχέδιο του ΚΕΕ για πραγματοποίηση νέου συνεδρίου το Σάββατο με μοναδικό υποψήφιο για την ηγεσία του κινήματος τον Σανέρ φα προχωρούσε κανονικά, αν πριν από λίγες ώρες δεν αντιμετώπιζε ένα μεγάλο εμπόδιο. Συγκεκριμένα, την Δευτέρα, ο νικητής του

πρώτου γύρου του αρχικού συνεδρίου του ΚΕΕ, ο Φαίξ Σουτζούογλου, ανακοίνωσε ότι θα θέσει υποψηφιότητα στο νέο συνέδριο του Σαββάτου.

Τόσο η νέα κίνηση όσο και το πολιτικό προφίλ του Σουτζούογλου προκαλεί έντονο προβληματισμό στην Άγκυρα και στο εσωτερικό του ΚΕΕ. Η τουρκική πλευρά δεν εγκρίνει την ανάδειξη του Τ/κ ιατρού στην προεδρία του ΚΕΕ με το σκεπτικό ότι διατηρεί σχέσεις και διάλογο με πολιτικούς κύκλους που αντιπολιτεύονται την κυβέρνηση Ερντογάν.

Μετά την νέα παρέμβασή του Σουτζούογλου, όλα τα βλήματα στο ΚΕΕ στράφηκαν στις τελικές αποφάσεις των κεντρικών οργάνων του κόμματος. Την στιγμή που γραφόταν το συγκεκριμένο ρεπορτάζ αναμενόταν η τελική απόφαση του ΚΕΕ, κυρίως το αν θα πραγματοποιηθεί ή όχι το σχεδιαζόμενο συνέδριο και το αν σε αυτό θα συμμετάσχουν περισσότεροι από έναν υποψήφιο.

Σε αδιέξοδο

Οι «περιπέτειες» στο εσωτερικό του ΚΕΕ δεν είναι η μοναδική εξέλιξη που αυτήν την ώρα απασχολούν την τ/κ κοινή γνώμη. Μαζί με την συνεχιζόμενη

πανδημία και οικονομική κρίση, οι Τ/κ αναμένουν με μεγάλο ενδιαφέρον και το αποτέλεσμα της προσπάθειας για σχηματισμό νέας «κυβέρνησης». Μέχρι την Τρίτη, όλες οι τελευταίες εξελίξεις έδειχναν ότι και η συγκεκριμένη προσπάθεια δεν πρόκειται να έχει θετικό αποτέλεσμα. Έτσι, το ενδεχόμενο των πρόωγων «βουλευτικών εκλογών» έχει πλέον αναδυθεί στον ορίζοντα των κατεχομένων.

Ο Σανέρ, ο οποίος το Σάββατο παρέλαβε από τον Τατάρ την εντολή σχηματισμού νέας «κυβέρνησης», την Δευτέρα συναντήθηκε με αντιπροσωπείες των τ/κ πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στην «βουλή». Αυτές οι επαφές δεν είχαν θετικό αποτέλεσμα καθώς τα τ/κ πολιτικά κόμματα δεν επιθυμούν να χρεωθούν το βάρος και την ευθύνη της οικονομικής κρίσης και των λανθασμένων χειρισμών στο μέτωπο της πανδημίας. Έτσι, το Ρεπουμπλικανικό Τουρκικό Κόμμα επιλέγει να αποφυγει το ενδεχόμενο της συμμετοχής σε μια μεγάλη «κυβέρνηση», την στιγμή που το Κόμμα του Λαού θέτει ως προϋπόθεση για την συμμετοχή του στην νέα «κυβέρνηση» την συμμετοχή σε αυτήν, όσο το δυνατόν περισσότερων κομμάτων. Το δε Κόμμα

Αναγέννησης, το οποίο υποστηρίζουν κυρίως οι έποικοι, είναι έτοιμο να υποστηρίξει μια μεταβατική «κυβέρνηση» με βασική προϋπόθεση ότι αυτή θα οδηγήσει τους Τ/κ στις κάλπες μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Συνεχίζεται η κρίση

Οι εξελίξεις δείχνουν ότι λίγο πριν από την άφιξη Ερντογάν στα Κατεχόμενα, η μεγάλη πολιτική κρίση προσλαμβάνει νέες διαστάσεις. Σε περίπτωση που το ΚΕΕ δεν καταφέρει να εκλέξει νέο αρχηγό εντός των επόμενων εικοσιτετράωρων και να σχηματίσει νέα «κυβέρνηση», ο Ερντογάν θα συναντήσει στην κατεχόμενη Λευκωσία μια άκρως προβληματική εικόνα.

Και σαν δεν έφταναν όλα αυτά, χιλιάδες Τ/κ κατεβαίνουν ύστερα από μεγάλο χρονικό διάστημα στους δρόμους της κατεχομένης Λευκωσίας για να διαμαρτυρηθούν για τις παρεμβάσεις της Άγκυρας στο εσωτερικό της τ/κ κοινότητας. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι σε αυτήν την νέα κινητοποίηση θα συμμετάσχουν και πολιτικοί και πολίτες από τον κεντρικό και δεξιό χώρο. Ο Σερντάρ Ντενκτάς λ.χ. έχει ανακοινώσει ότι θα υποστηρίξει την νέα διαμαρτυρία.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η αγορά αγωνιά για τον νικητή στη Γερουσία

REUTERS / BREAKINGVIEWS

Οι αμερικανικές επιχειρήσεις έχουν αρκετό χρόνο στη διάθεσή τους για να σκεφθούν πώς θα μοιάζει η προεδρία του Τζο Μπάιντεν και τι θα σημαίνει γι' αυτές. Η παράταση των εκλογικών αποτελεσμάτων και η συνεχιζόμενη αβεβαιότητα για το ποιο κόμμα θα επικρατήσει στη Γερουσία, ωστόσο, δίνουν μια πρόγνωση για το διέξοδο που θα επέλθει. Το Breakingviews εξετάζει από κοντά τους παράγοντες που θα διαμορφώσουν την ατζέντα των επιμέρους κλάδων οικονομικής δραστηριότητας.

Λόγου χάριν, ειδικότερα για τη Γουόλ Στριτ και τις τράπεζες τύπου JPMorgan, Goldman Sachs ή Citigroup, το χειρότερο εκλογικό σενάριο θα ήταν μια σαρωτική νίκη των Δημοκρατικών με την επικράτησή τους και στα δύο σώματα, τόσο στη Γερουσία όσο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Μία τέτοια συνθήκη θα ευνοούσε την προώθηση ιδεών όπως η διάσπαση των μεγάλων τραπεζικών ομίλων, που υποστηρίζει ο γερουσιαστής Μπέρι Σάντερς, ή η μείωση των προγραμμάτων επαναγοράς μετοχών και η επιβολή φόρων στις συναλλαγές ή η ανάδειξη της Ελίζαμπεθ Γουόρεν ως υπουργού Οικονομικών – αλλά όλα αυτά δεν φαίνονται πιθανά. Αναφορικά με τους φόρους, η πρόταση Μπάιντεν για την αύξηση του συντελεστή των εταιρικών κερδών από το 21% στο 28% θα μπορούσε να επηρεάσει τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, όπως και τις άλλες εταιρείες. Όσο για τις προτάσεις του για την αύξηση του φόρου στα υψηλότερα κλίμακα των εισοδημάτων και στα κεφαλαιακά κέρδη, θα πλήξουν δραστικά τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και δεν αναμένεται να υπάρξει αρραγές μέτωπο να τις υποστηρίξει.

Στην περίπτωση τώρα των μεγάλων ομίλων υψηλής τεχνολογίας, αυτό το οποίο θα επακολουθήσει είναι περισσότερο θέμα ανθρώπων παρά πολιτικής. Η Google, θυγατρική της Alphabet, οι Amazon, Apple και Facebook, όλες είναι αντικείμενο ερευνών από το υπουργείο

Δικαιοσύνης ή την Ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου. Οι Αρχές έχουν ήδη υποβάλει μήνυση κατά της Google. Η σημαντική μεταβλητή έχει να κάνει με το ποιο πρόσωπο θα επιλέξει η νέα κυβέρνηση του Τζο Μπάιντεν για να τους καθοδηγήσει και σε ποια κλίμακα θα υπάρξει διένεξη μεταξύ Ουάσιγκτον και επιχειρήσεων. Ο κλάδος της υψηλής τεχνολογίας βρίσκεται στη μη αξιοζήλευτη θέση να έχει εκθρούς και στα δύο κομματικά στρατόπεδα. Τώρα, εάν είτε το ένα κόμμα είτε το άλλο ελέγξει με ισχυρή πλειοψηφία τη Γερουσία, αυτό θα είναι πλεονέκτημα για τους τεχνολογικούς κολοσσούς. Θα δυσχερανθεί η ψήφιση νομοθεσίας για τη διάσπασή τους ή την απαγόρευση εξαγοράς ανταγωνιστριών.

Ενα παλαιοκαιρισμένο ανέκδοτο της προεδρίας Ντόναλντ Τραμπ είναι πως κάθε εβδομάδα είναι μία εβδομάδα δημοσίων έργων, αλλά ακόμη κανένα μεγάλο έργο υποδομών δεν έχει ανακοινωθεί. Ο Τζο Μπάιντεν έχει υποσχεθεί πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων 2 τρισεκατομμυρίων δολαρίων με έμφαση στην καθαρή ενέργεια, στη δημιουργία καλοπληρωμένων θέσεων εργασίας και στην ισόρροπη προσέγγιση του πώς και του πού διοχετεύονται οι επενδύσεις. Σύμφωνα με ανάλυση της Σχολής Διοίκησης Επιχειρήσεων Γουάρτον, εάν υπάρξουν επιπλέον κεφάλαια στις υποδομές από τον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό, θα δοθεί η δυνατότητα στις πολιτείες και στους δήμους να επενδύσουν λιγότερα.

Τα έργα υποδομών ωστόσο ενισχύουν την παραγωγικότητα και κατά συνέπεια τους μισθούς και το ΑΕΠ. Τέλος, ανεξαρτήτως του συσχετισμού δυνάμεων στο Κογκρέσο, η ενέργεια θα γίνει πιο πράσινη και αυτή η κατεύθυνση δεν πρόκειται να αλλάξει. Η ταχύτητα της μετάβασης θα διαφοροποιηθεί, πάντως, εφόσον ο Τζο Μπάιντεν καλεί για στροφή από τα ορυκτά καύσιμα και δεσμεύεται να κάνει τους ρυπογόνους ομίλους να πληρώσουν το κόστος των ρύπων τους.

Πώς υποδέχθηκαν την εκλογή Μπάιντεν ισχυροί επιχειρηματίες

Κοινός τόπος η αναφορά στην ενότητα και στην ανάκαμψη από την πανδημία

Η ευφορία που επικράτησε μετά την εκλογή Μπάιντεν διανέει τον επιχειρηματικό κόσμο των ΗΠΑ στο σύνολό του. Τα σχόλια των επιχειρηματιών και των υψηλόβαθμων στελεχών επιχειρήσεων είναι ενδεικτικά:

ΤΖΕΪΜΙ ΝΤΙΜΟΝ

Διευθύνων σύμβουλος της JPMorgan Chase
«Είναι καιρός για ενότητα, πρέπει να σεβαστούμε το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών και να διευκολύνουμε μια ομαλή μετάβαση στη νέα ηγεσία». Ο επικεφαλής

Μιλούν για την επερχόμενη σταθερότητα που χρειάζονται η αγορά και οι διεθνείς εμπορικές σχέσεις.

της μεγαλύτερης αμερικανικής τράπεζας από πλευράς ενεργητικού προσέθεσε πως οι ΗΠΑ είναι «ισχυρότερη χώρα όταν συμπεριφερόμαστε με αξιοπρέπεια, έχουμε κοινή δέσμευση στους ίδιους στόχους και είμαστε ενωμένοι για να αντιμετωπίσουμε τις μεγάλες προκλήσεις, όποιες και αν είναι οι πολιτικές πεποιθήσεις μας, ως ενωθούμε να ενισχύσουμε αυτήν την εξαιρετική χώρα».

ΜΠΛ ΓΚΕΪΤΣ

Ιδρυτής της Microsoft
«Συχαρητήρια στον πρόεδρο Μπάιντεν και στην αντιπρόεδρο Χάρις» έστειλε ο ιδρυτής της Microsoft και πολλές φορές επέκρινε τον Τραμπ για την παντελή έλλειψη πολιτικής στο θέμα της πανδημίας. Συνέχισε με τις ευχαριστίες του προς τους αξιωματούχους, αλλά και όσους οργάνωσαν την προεκλογική εκστρατεία, επειδή «εργάστηκαν άοκα για να διασφαλίσουν πως ένας αριθμός ρεκόρ Αμερικανών θα ρίξει την ψήφο του, η οποία θα μετρηθεί στη διάρκεια αυτής της δοκιμασίας για τη χώρα».

Ο Μπιλ Γκέιτς, ιδρυτής της Microsoft, συνεχάρη «τον πρόεδρο Μπάιντεν και την αντιπρόεδρο Χάρις», τους αξιωματούχους, αλλά και όσους οργάνωσαν την προεκλογική εκστρατεία τους.

ΕΛΟΝ ΜΑΣΚ

Ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της Tesla
Σε ένα κάπως παράξενο κρυπτογραφημένο μήνυμα, ο Ελον Μασκ έγραψε πως «ούτε άκρα αριστερά ούτε δεξιά», ενώ προσέθεσε πως «χρειάζεται ένας νέος Μπάιντεν» με μια αναφορά σε έναν ήρωα διηγημάτων επιστημονικής φαντασίας.

ΤΖΕΦ ΜΠΕΖΟΣ

Ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της Amazon
Σε μήνυμά του στο Instagram, ο Τζεφ Μπέζος τόνισε πως «ενότητα, κατανόηση

και σεμνότητα δεν είναι τα χαρακτηριστικά της εποχής που έληξε», προσθέτοντας: «Συχαρητήρια, πρόεδρε Μπάιντεν και αντιπρόεδρε Κάμαλα Χάρις, με τον αριθμό ρεκόρ της συμμετοχής τους, οι Αμερικανοί απέδειξαν ότι η δημοκρατία μας είναι ισχυρή».

ΑΑΡΟΝ ΛΕΒΙ

Ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της Box
«Καταπληκτικά νέα για την ανταγωνιστικότητα της αμερικανικής βιομηχανίας», τόνισε ο Ααρν Λεβί σε μήνυμά του μέσω Twitter. Και διευκρίνισε πως

«δεν υπάρχει τίποτε μαγικό που θα μπορούσε να κάνει ο Μπάιντεν, αυτό είναι το θέμα. Οι επιχειρήσεις χρειάζονται σταθερότητα, διεθνείς εμπορικές συναλλαγές που δεν διαταράσσονται από παράλογες συμπεριφορές, ταλέντα από όλα τα μέρη του κόσμου, μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και εύρυθμη λειτουργία, που δεν θα αποσπάται διαρκώς».

ΤΣΑΚ ΡΟΜΠΙΝΣ

Διευθύνων σύμβουλος της Cisco Systems
«Εμείς στη Cisco συμμεριζόμαστε την άποψή σας ότι πρέπει να οικοδομήσουμε ένα μέλλον που θα ωφελεί όλους», τόνισε απευθυνόμενος στον νεοεκλεγέντα πρόεδρο. Και προσέθεσε πως η εταιρεία του «αδμονεί να συνεργαστεί μαζί σας για να ενισχύσουμε την οικονομία, να ανακάμψουμε από την πανδημία και να επανενώσουμε τη χώρα μας».

ΣΤΙΒ ΚΑΪΣ

Ιδρυτής της AOL
«Γνωρίζω τον Τζο Μπάιντεν τρεις δεκαετίες», τόνισε ο ιδρυτής της AOL και χαρακτήρισε τον νεοεκλεγέντα πρόεδρο «καλό άνθρωπο και σπουδαίο Αμερικανό, που έχει την εμπειρία αλλά και τον χαρακτήρα να μας ενώσει». Προσέθεσε ακόμη ότι ο Τζο Μπάιντεν «μπορεί να δώσει ελπίδα και ευκαιρία σε ανθρώπους και περιοχές που επλήγησαν και έχουν μείνει πίσω. Χαίρομαι που θα είναι ο επόμενος πρόεδρος μας».

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΙΝΤΣΧΟΥΚ

Διευθύνων σύμβουλος της Snap-on
Ο Πίντσουκ, ο οποίος είχε υποδεχθεί τον Ντόναλντ Τραμπ σε μια μονάδα παραγωγής το 2017, δήλωσε τώρα στη Wall Street Journal, «αν ο πρόεδρος Μπάιντεν μπορεί να μας βγάλει από το πρόβλημα της πανδημίας και να μας ξαναστήσει στα πόδια μας, αυτό θα είναι σημαντική κατάκτηση για το σύνολο της κυβέρνησής του». Και συμπλήρωσε ότι «όλα τα άλλα είναι δευτερεύοντα».

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Η Top Kinisis Travel παρουσιάζει

Νέο Πλαίσιο Αδειοδότησης: Νέα Εποχή για τις οικοδομικές και πολεοδομικές άδειες

Ημερομηνία: Τετάρτη, 18 Νοεμβρίου 2020 | Ώρα: 16.00 - 17.30 | Γλώσσα: Ελληνικά

Διαχρονικά, η πολεοδομική και οικοδομική αδειοδότηση προκαλούσαν ταλαιπωρία και διαμαρτυρίες στους πολίτες αλλά και μεμφιμοιρίες στην κατασκευαστική βιομηχανία και τους επενδυτές. Αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα για εκσυγχρονισμό των διαδικασιών πολεοδομικής και οικοδομικής αδειοδότησης, το Υπουργείο Εσωτερικών προχώρησε στην εκπόνηση νέας πολιτικής αδειοδότησης για την οποία θα τοποθετηθούν και θα συζητήσουν οι ομιλητές της επερχόμενης διαδικτυακής συζήτησης.

Το Συνέδριο απευθύνεται σε Θεσμικούς Φορείς, Αρμόδιες Κυβερνητικές και Ρυθμιστικές Υπηρεσίες, Ελεγκτικούς Οίκους, Ομοσπονδίες (ΟΣΕΟΚ), Επιμελητήρια (ΕΤΕΚ, ΚΕΒΕ), Οργανισμούς και Επιχειρήσεις Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών (Δικηγορικά και Συμβολαιογραφικά Φραφεία), Επιχειρήσεις Παροχής Πολεοδομικών αδειών (Αρχιτεκτονικά και Πολιτικά Μηχανικά Γραφεία) αλλά και στο ευρύ κοινό.

Η δήλωση συμμετοχής αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση.

Για εγγραφές μέχρι Τρίτη, 17 Νοεμβρίου Η συμμετοχή είναι δωρεάν

Οι συμμετέχοντες θα μπορούν να θέτουν τα ερωτήματα τους γραπτώς κατά τη διάρκεια της συζήτησης.

Ομιλητές:

Νίκος Νουρής
Υπουργός Εσωτερικών

Ανδρέας Βύρας
Πρόεδρος Ένωσης Δήμων Κύπρου

Κωνσταντίνος Κωνσταντίνης
Πρόεδρος ΕΤΕΚ

Κώστας Ρουσιάς
Πρόεδρος ΟΣΕΟΚ

Συντονιστές:

Γιώργος Παντελίδης,
Επικεφαλής Συνέταιρος
Συμβουλευτικές Υπηρεσίες,
Deloitte

Ντίνος Κάκκουρας,
Διευθύνων Σύμβουλος
Top Kinisis Travel

Υπό την αιγίδα:

ΕΝΩΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Χορηγός:

Για πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Διοργάνωσης Συνεδρίων της Top Kinisis
☎ 22 713 780 | ✉ synedrio@topkinisis.com

Σήμα κινδύνου για την τουρκική λίρα εκπέμπει ο οίκος Fitch

Υποστηρίζει ότι η κυβέρνηση δεν έχει κατορθώσει να στηρίξει το νόμισμα

Τον κώδωνα του κινδύνου έκρουσε χθες για ακόμη μία φορά ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch Ratings απευθυνόμενος στην Αγκυρά. Επιστήμανε πως η Τουρκία δεν έχει κάνει όσα έπρεπε να κάνει για να στηρίξει το νόμισμά της που εξακολουθεί να καταρρακδύει. Το τουρκικό νόμισμα πλησίαζε πάλι στην ισοτιμία των 8,53 τουρκικών ληρών έναντι ενός δολαρίου, συνεχίζοντας την πτωτική πορεία στην οποία βρίσκεται τους τελευταίους μήνες.

Αρνηση

Αιτία της νέας αυτής νομισματικής κρίσης είναι η άρνηση των τουρκικών αρχών και της Τράπεζας της Τουρκίας να καταφύγει στην ορθόδοξη νομισματική πολιτική για να ανακόψει την πτώση του νομίσματος και τη συνεπακόλουθη νέα εκτίναξη του πληθωρισμού. Όπως τονίζει η Fitch, η Τουρκία δεν έχει κάνει αρκετά για να στηρίξει τη λίρα κατά τη διάρκεια της πτώσης της και τα αποθέματα συναλλάγματος και η εξωτερική χρηματοδότηση παραμένουν δυνητικά αδύναμα σημεία.

Όπως τονίζει ο οίκος οι κίνδυνοι αυτοί παραμονεύουν, παρόλο που οι αδυναμίες αυτές δεν έχουν επιδεινωθεί ραγδαίως από

Θεωρείται πιθανό η κεντρική τράπεζα να προχωρήσει σε αύξηση του βασικού επιτοκίου έως το τέλος του έτους.

τότε που υποβάθμισε τις προοπτικές της τουρκικής οικονομίας τον Αύγουστο.

Μιλώντας στο Reuters, ο Ντάγκλας Ουίνσλοου, ο κύριος αναλυτής του οίκου Fitch για την Τουρκία, δήλωσε ότι η περαιτέρω πίεση από το νόμισμα που βρίσκεται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, από τον υψηλό πληθωρισμό αλλά και από τα εξαντλημένα συναλλαγματικά αποθέματα, «θα ενισχύσει σημαντικά τις πιθανότητες» αύξησης του βασικού επιτοκίου έως το τέλος του έτους.

Μόλις δύο ημέρες νωρίτερα είχε προηγηθεί καταγορηματική δήλωση του Τούρκου υπουργού Οικονομικών, Μπεράτ Αλμπαϊράκ, που απέκλεισε το ενδεχόμενο παρέμβασης για να στηριχθεί η τουρκική λίρα. Μιλώντας σε δημοσιογράφους, ο Αλμπαϊράκ, επανέλαβε τις ανησυχίες της κυβέρνησης ότι η αύξηση των επιτοκίων θα μπορούσε να βλάψει την οικονομία, σύμφωνα με ση-

Όπως τονίζει η Fitch, η Τουρκία δεν έχει κάνει αρκετά για να ενισχύσει τη λίρα κατά τη διάρκεια της πτώσης της και τα αποθέματα συναλλάγματος και η εξωτερική χρηματοδότηση παραμένουν δυνητικά αδύναμα σημεία.

μερινό δημοσίευμα της τουρκικής εφημερίδας Milliyet. Σε ό,τι αφορά την άνοδο του δολαρίου, την απέδωσε στην εντεινόμενη αβεβαιότητα λόγω των εκλογών στις ΗΠΑ αλλά και λόγω της επιδημίας του κορωνοϊού. Υποστήριξε, μάλιστα, ότι η συναλλαγματική ισοτιμία δεν είναι ο μόνος καθοριστικός παράγοντας για την αξιολόγηση της οικονομικής απόδοσης, όπως αναφέρει η εφημερίδα, εμμέσως απαντώντας σε ερωτήσεις των βουλευτών του κόμματος ΑΚΡ. Σύμφωνα, άλλωστε, με την ίδια εφημερίδα, η παραγωγή, οι εξαγωγές και η απασχόληση της Τουρκίας βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα σε σύγκριση με άλλες χώρες. Ο Τούρκος υπουργός Οικονομικών προέθεσε, μάλιστα, ότι θα ήταν πράγματι δυνατό να περιοριστεί η άνοδος των ξένων

νομισμάτων μέσω της αύξησης των επιτοκίων. Διευκρίνισε, όμως, ότι η κυβέρνηση δεν προτιμάει αυτή τη μέθοδο, εξαιτίας της «ανησυχίας ότι η αύξηση των επιτοκίων θα μειώσει την παραγωγή και θα επιφέρει μείωση της απασχόλησης».

«Η διακύμανση του νομίσματος δεν βρίσκεται πολύ υψηλότερα από τις προσδοκίες» και δεν είχε ακόμη ληφθεί υπόψη μια παρέμβαση στη συναλλαγματική ισοτιμία, πρόσθεσε.

Σημειώτεον ότι τις τελευταίες ημέρες η τουρκική λίρα σημειώνει συχνά ιστορικό χαμηλό, στη συνέχεια ανακάμπτει προσωρινά για να επιστρέψει σύντομα σε πτωτική πορεία. Η προσωρινή ανάκαμψη της οφείλεται συνήθως σε κάποια επιθετική παρέμβαση της κεντρικής τράπεζας στην

αγορά συναλλάγματος ή στις προσδοκίες για αυστηρότερη νομισματική πολιτική. Οι αναλυτές λένε ότι η υποτίμηση της λίρας κατά 30% φέτος και ο πληθωρισμός που κινείται περί του 12% θα μπορούσαν να ωθήσουν την κεντρική τράπεζα να αυξήσει τα επιτόκια. Οι προσδοκίες για μέτρα έκτακτης ανάγκης είναι μεγαλύτερες μετά τις απώλειες της λίρας περισσότερο από 8% σε σχεδόν δύο εβδομάδες.

Εμμεσες κινήσεις

Η κεντρική τράπεζα διατήρησε σταθερό το βασικό της επιτόκιο στο 10,25% τον περασμένο μήνα, αλλά αύξησε το ανώτατο όριο του «διαδρόμου» των επιτοκίων σε 14,75%. Τα λεγόμενα μέτρα «back-door» αύξησαν το μέσο κόστος χρηματοδότησης

σε 13,94% την περασμένη Τρίτη. Η κεντρική τράπεζα συνεχίζει, έτσι, την ίδια τακτική των έμμεσων κινήσεων, αποφεύγοντας την ενδεχόμενη κίνηση της αύξησης των επιτοκίων δανεισμού.

Εξάλλου στη διάρκεια της εβδομάδας μείωσε το όριο δανεισμού για τις τουρκικές τράπεζες στη διατραπεζική αγορά χρημάτων. Η κίνηση αυτή αποτελεί το τελευταίο αποφασιστικό βήμα της κεντρικής τράπεζας, για τη διατήρηση των τιμών και της χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Επίσης, από τις 3 Νοεμβρίου στις δραστηριότητες της ανοικτής αγοράς, η κεντρική τράπεζα έχει αναστείλει τις συναλλαγές περ για μία νύχτα, μέσω της προσφοράς με πιστοποιητικό μίσθωσης εκφρασμένο σε τουρκική λίρα.

Ανθεκτικοί οι γερμανικοί οικογενειακοί όμιλοι

Το 45% διέθετε έτοιμο σχέδιο αντιμετώπισης κρίσεων, ενώ το 90% έλαβε άμεσα μέτρα για να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις

Η κρίση της πανδημίας του κορωνοϊού προκάλεσε σοβαρότατους κραδασμούς σε όλες τις μικρομεσαίες και στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις στη Γηραιά Ήπειρο, αλλά αποδείχθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις πως όσες είχαν μακροαίωνα ιστορία ήταν και οι πιο ανθεκτικές. Επί παραδείγματι, η Coatinc, στη Γερμανία, με ιστορία άνω των 500 ετών. Στο πηδάλιο της βρίσκεται σήμερα ο Πάουλ Νιντερστάιν, ο οποίος μπορεί να αντλήσει εμπνευσση, τεχνονομία και συμβουλές από τις δεκαετίες γενεές των προγόνων του. Προφανώς ο γιος δεν ήταν η πρώτη υπαρκτική απειλή για την επιχείρηση, που ιδρύθηκε το 1502 και επιβίωσε της μαύρης πανώλης και της ισπανικής γρίπης. Πρόκειται για μία από τις διάσημες οικογενειακές μικρομεσαίες μονάδες της Γερμανίας. Έχει έδρα το Ζίγκεν, στα βορειοδυτικά της Φρανκφούρτης. Αυτού του είδους οι επιχειρήσεις συνιστούν τη ραχοκοκαλιά της γερμανικής οικονομίας και απασχολούν το

Αυτού του είδους οι επιχειρήσεις απασχολούν το 60% του εργατικού δυναμικού της χώρας.

60% του εργατικού δυναμικού της χώρας. Οι εν λόγω μικρομεσαίες εταιρείες ή Mittelstand ισοδυναμούν με το 90% και πλέον των επιχειρήσεων συνολικά στη Γερμανία.

Οι μικρομεσαίες εταιρείες, γενικά μιλώντας, έχουν δεχθεί δραστικό πλήγμα από την πανδημία, αλλά, σύμφωνα με έρευνα που δημοσιεύθηκε χθες, επιχειρήσεις παλαιές όπως η Coatinc, που ασχολείται με το φινιρίσμα επιφανειών, έδειξαν πως είναι ανθεκτικές. Κι αυτό φανερώνει πως είναι ένας από τους παράγοντες ταχείας ανάκαμψης της Γερμανίας από την

Πολλές οικογενειακές εταιρείες δέχθηκαν χτύπημα λόγω πανδημίας.

ύφεση της άνοιξης. Το δικό τους μοντέλο βασίζεται σε στέρεα οικονομικά, όπερ σημαίνει πως είχαν προετοιμαστεί επαρκώς έναντι των επιπτώσεων της πανδημίας.

Τα σχετικά αναφέρει ο Ράινερ Κιρχντέρφερ, μέλος του Δ.Σ. του Ιδρύματος Οικογενειακών Επιχειρήσεων, το οποίο και ανέθεσε την έρευνα στα οικονομικά ιν-

στιτούτα ZEW και Ifo. Ειδικά η Coatinc έχει ετήσιες πωλήσεις σχεδόν 300 εκατ. ευρώ, απασχολεί σε Ευρώπη, Μεξικό και ΗΠΑ περισσότερους από 2.000 εργαζομένους και βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση χάρις στα κεφάλαια και στο ρευστό της, όπως τόνισε ο Πάουλ Νιντερστάιν. «Τα τελευταία χρόνια βελτιστοποιήσαμε τις δαπάνες και τον δείκτη ιδίων κεφαλαίων μας, σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μην ρυθίμε με τρόπο ομαλό να αντεπεξέρχαστε στις κρίσεις», υπογράμμισε.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις συνήθως εστιάζουν το ενδιαφέρον τους στη μακροπρόθεσμη παρα στα κέρδη και στην αύξηση πωλήσεων, οπότε σχεδιάζουν σε βάθος χρόνο πολύ πέραν των ορίων του τριμήνου και του οικονομικού έτους. Επιπροσθέτως, επικεντρώνονται σε συγκεκριμένα τμήματα της αγοράς, τα οποία δεν είναι τόσο ευπρόσβλητα από αιφνίδια αλλαγές στη συμπεριφορά του καταναλωτικού κοινού. Βάσει της έρευνας που

αναφέρει το Bloomberg, σε ποσοστό άνω του 90% οι επιχειρήσεις έλαβαν μέτρα για να αντιμετωπίσουν τον άμεσο αντίκτυπο της κρίσης ή να διαχειριστούν τις μακροπρόθεσμες συνέπειές της, ενώ το 45% διέθετε έτοιμο σχέδιο αντιμετώπισης κρίσεων. Στο περάσμα των αιώνων οι μικρομεσαίες εταιρείες απέδειξαν πως, προσαρμοζόμενες στις συνθήκες, μπορούν και επιβιώνουν. Ακόμα μία τέτοια επιχείρηση είναι ο όμιλος Burger Group, ο οποίος ξεκίνησε από το εμπόριο επιτοκίων ρολογιών και μετεξελίχθηκε σε κατασκευαστή μηχανισμών ακριβείας. Τέλος, αξίζει να αναφερθεί πως πολλές οικογενειακές εταιρείες δέχθηκαν χτύπημα λόγω πανδημίας. Οι 2.452, που συμμετείχαν στην έρευνα των Ifo και ZEW, αναμένουν μείωση πωλήσεων σχεδόν 25% κατά μέσον όρο το 2020, αν και μόνον το 11% από αυτές δηλώνει ότι υποχρεώθηκαν να κλείσουν εργοστάσια ή να διακόψουν την παραγωγή τους.

Η Tesla έχει υψηλότερη κεφαλαιοποίηση, αλλά η Toyota πουλάει πολύ περισσότερα οχήματα

Η αμερικανική Tesla μπορεί να βρίσκεται στην κορυφή της διεθνούς κατάταξης των αυτοκινητοβιομηχανιών όσον αφορά τη χρηματιστηριακή αξία της και να έχει εξοστρακίσει από εκεί την ιαπωνική Toyota, αλλά η τελευταία –as μην το λησμονούμε– έχει κατασκευάσει πολύ περισσότερα αυτοκίνητα, που ξεπερνούν τα 100 εκατομμύρια στη σύγχρονη ιστορία. Αυτά ήταν τα σχόλια του προέδρου της ιαπωνικής αυτοκινητοβιομηχανίας, Ακίο Τογιόντα, ο οποίος έκανε κάτι ιδιαίτερα ασυνήθιστο, δηλαδή αναφέρθηκε ευθέως σε ανταγωνίστρια εταιρεία, ονοματίζοντας την. Σύμφωνα και με το Bloomberg, ο 64χρονος Τογιόντα είπε συγκεκριμένα

χθες: «Η Tesla διατίθενται πως η συνταγή της στην κατασκευή οχημάτων θα γίνει πρότυπο και προδιαγραφή στο μέλλον, αλλά αυτό που έχει η Toyota είναι μια πραγματική κουζίνα με πραγματικούς μάγειρες και πραγματικό φαγητό». Ο επιχειρηματίας, παράλληλα, υπερδιπλασίασε τις προβλέψεις του για τα λειτουργικά κέρδη της αυτοκινητοβιομηχανίας κατά το τρέχον οικονομικό έτος.

Σημειώτεον πως τον Ιούλιο η καλιφορνέζικη Tesla, η οποία κατασκευάζει αποκλειστικά ηλεκτροκίνητα αμάξια, ξεπέρασε την Toyota ως η εταιρεία του κλάδου με την υψηλότερη χρηματιστηριακή αξία – η Tesla τότε είχε αξία 206,5

Η Tesla πούλησε μόλις 367.500 αυτοκίνητα πέρυσι, δηλαδή το 3,4% της συνολικής παραγωγής της Toyota των 10,74 εκατ. μονάδων.

δισεκατομμύρια δολάρια έναντι των 202 δισεκατομμυρίων δολαρίων της Toyota. Και αυτό σημειώθηκε διότι οι επενδυτές κατελήφθησαν από μεγάλο ενθουσιασμό για τις προοπτικές της Tesla και τα επόμενα γενιάς ηλεκτρικά της οχήματα. Ο-

πως ανέφερε ο Ακίο Τογιόντα, σήμερα η Tesla έχει χρηματιστηριακή αξία η οποία υπερβαίνει εκείνην της εταιρείας του, αλλά πούλησε μόλις 367.500 αυτοκίνητα το 2019, δηλαδή το 3,4% της συνολικής παραγωγής της Toyota των 10,74 εκατομμυρίων μονάδων. «Εμείς είμαστε οι ζημιωμένοι, όταν μιλάμε για την τιμή της μετοχής μας», λέει ο εγγονός του ιδρυτή της αυτοκινητοβιομηχανίας. «Όταν, όμως, έρχεται η ώρα να αναφερθούμε στα προϊόντα, τότε έχουμε μια ευρεία γκάμα οχημάτων για να επιλέξουν οι πελάτες μας».

Αξίζει να αναφερθεί πως η Toyota, η δεύτερη μεγαλύτερη διεθνώς με κριτήριο

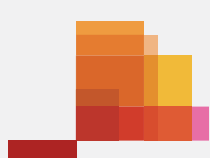
τον όγκο πωλήσεων, έχει διαμορφώσει ένα εμπορικό σήμα, όντας επί δεκαετίες ενεργή στην αγορά και προσφέροντας αξιόπιστα και προσιτά οχήματα για τον κόσμο. Η παραγωγική της βάση είναι μεγάλος κλίμακας και, όπως παρατηρεί ο Ακίο Τογιόντα, οι πλεκτρικοί καταναλωτές της Toyota εκπνέονται πως θα παραμείνουν αφοσιωμένοι στην εταιρεία.

Θα μάθουμε πολλά

Την ίδια στιγμή, η ιαπωνική αυτοκινητοβιομηχανία δηλώνει ότι μπορεί να μάθει πολλά από την ανταγωνίστριά της Tesla σε διάφορα πεδία, όπως λόγου χάριν η δυνατότητα της να αποκομίζει κέρδη

από ηλεκτρικά οχήματα με μπαταρίες, η αναβάθμιση λογισμικού και προϊόντα μπαταρίας με χρήση ανανεώσιμης ενέργειας.

Η Toyota υστερεί στην πώληση ηλεκτρικών αμαζιών εν συγκρίσει με τον υπόλοιπο κλάδο, ενώ ακολουθεί τη στρατηγική της κατασκευής αυτοκινήτων με παλαιότερη υβριδική τεχνολογία, αναμένοντας το κόστος των μπαταριών να ελαττωθεί. Πάντως, σχεδιάζει να αυξήσει τον όγκο πωλήσεων ηλεκτρικών αμαζιών, Τέλος, όπως αναφέρει η εφημερίδα Nikkei Asia, επικαλούμενη ανώνυμες πηγές, η Toyota θέλει να πουλάει 500.000 τέτοια οχήματα ετησίως έως το 2025.

pwC

Net Zero έως το 2030

Στόχος μας η επίτευξη μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσα από τις δράσεις μας

[pwc.to/NetZero-2030](https://www.pwc.to/NetZero-2030)

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οδηγός επιβίωσης
σε περίοδο αβεβαιότηταςΤου **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ**

Η καλύτερη παρομοίωση που έχει ακουστεί σχετικά με την πανδημία είναι αυτή η οποία την προσομοιάζει με πυρκαγιά που αιφνιδιαστικά ξεσπά στις βασικές εγκαταστάσεις (κτίριο διοίκησης, αποθήκες ή κεντρικό εργοστάσιο) ενός οργανισμού. Τι πρέπει να γίνει; Προφανώς, η προτεραιότητα είναι να σβήσει η φωτιά. Ωστόσο, τι ποτα δεν θα είναι όπως στο παρελθόν. Πρέπει να καθαριστεί το καμένο κτίριο, να αξιολογηθεί η ζημιά που έχει υποστεί, να γίνουν εργασίες για την αποκατάσταση, ενδεχομένως να κτιστεί νέο κτίριο και φυσικά το διάστημα αυτό να λειτουργεί ο οργανισμός. Ισως με καινούργιες διαδικασίες και μεθόδους.

Αυτό που πραγματικά άλλαξε η πανδημία είναι ο τρόπος με τον οποίο έχουν μάθει να λειτουργούν οι οργανισμοί είτε είναι εταιρείες του ιδιωτικού τομέα είτε κρατικές επιχει-

Η πείρα της αγοράς από το πρώτο lockdown είναι ότι σε μεγάλο βαθμό δεν αποκαταστάθηκε ο τζίρος που χάθηκε.

ρήσεις. Η λογική να καταρτίζουμε τον ετήσιο προϋπολογισμό και λίγο πριν από τη λήξη της περιόδου που ισχύει, βλέπουμε τα αποτελέσματα και αποφασίζονται οι αναγκαίες προσαρμογές για τον επόμενο. Το πιθανότερο είναι πλέον ότι ο προϋπολογισμός δεν ανταποκρίνεται στις συνθήκες, την καθίζηση της οικονομίας, τις αλλαγές των υγειονομικών κανόνων, τη συμπεριφορά των καταναλωτών και την οικονομικά αβεβαιότητα που όλοι βιώνουν.

Οι εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αύξηση του ΑΕΠ της Ευρωζώνης το 2020 είναι -7,8%, ενώ μετρίσαν ήδη τις αισιόδοξες εκτιμήσεις για αύξηση ΑΕΠ το 2021 σε 4,2%. Τίποτα δεν αποκλείει περαιτέρω επιδείνωση. Η πρόβλεψη του ΔΝΤ για την αύξηση ΑΕΠ της ΗΠΑ ήταν αρχικά 2,1% το 2020 που μειώθηκε σε -5,9% και στη συνέχεια προωγιώθηκε σε -8%.

Η πείρα της αγοράς από το πρώτο lockdown είναι ότι σε μεγάλο βαθμό δεν αποκαταστάθηκε ο τζίρος που

χάθηκε. Ακόμα κι όταν άνοιξαν τα καταστήματα, η διάθεση των καταναλωτών ήταν διαφορετική. Μπορεί να κινήθηκαν προς τόπους διακοπών και διασκέδαση αλλά οι αποσκευές τους είχαν διαφορετικό περιεχόμενο από ό,τι πριν από την πανδημία.

Η περίοδος ακραίας αβεβαιότητας που βιώνει η οικονομία επιβάλλει σε όσους διοικούν εταιρείες και οργανισμούς να διαχειρίζονται όσα απειχθούνται. Πρέπει να ανέχονται την ασάφεια και την αβεβαιότητα, να υιοθετούν εντατικό ρυθμό λειτουργίας που ίσως αλλάζει τους παράγοντες κόστους και κυρίως να αναθεωρούν προηγούμενες αποφάσεις που δεν είναι πια αποτελεσματικές. Θεωρητικά όλα περιλαμβάνονται στα προσόντα που έχει κάθε ηγετική ομάδα. Στην πράξη, θα ξεχωρίσουν όσοι τα διαθέτουν...

Για πολλούς η κατάσταση είναι μη διαχειρίσιμη επειδή καταστρέφει την εικόνα του «αποτελεσματικού παντογνώστη» που φιλοτέχνησαν για τον εαυτό τους επειδή παγιεύτηκαν στις επιτυχίες του παρελθόντος. Τώρα πρέπει να βρουν το θάρρος να μιλήσουν χωρίς τη συνθησπηνή αλαζονεία. Να αποκαλύψουν το πραγματικό μέγεθος των προβλημάτων που τους υποχρεώνουν να λάβουν δύσκολα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν την επιβίωση της εταιρείας. Να δείξουν ενσυναίσθηση για τα προβλήματα των ανθρώπων που αναγκαστικά θίγονται και να επιταχύνουν τον ρυθμό λήψης (καινούργιων) αποφάσεων, αφού οι παλιές δεν λειτουργούν. Ουσιαστικά να ανταποκριθούν στην αποστολή τους σε συνθήκες που δεν την καθιστούν ευχάριστη.

Προφανώς οι ξαφνικές αλλαγές που έφερε η πανδημία δεν είναι διασκεδαστικές. Υπάρχουν ήδη κάποιες τάσεις που θα καθορίσουν το μέλλον. Η τεχνολογία δημιουργεί νέες αγορές αλλά ενδεχομένως καθορίζει και νέες ανισότητες. Ανάμεσα σε εκείνους που έχουν την ικανότητα να προσαρμοστούν, να επενδύσουν, να ερασιτέρω επιδείνωση. Η πρόβλεψη του ΔΝΤ για την αύξηση ΑΕΠ της ΗΠΑ ήταν αρχικά 2,1% το 2020 που μειώθηκε σε -5,9% και στη συνέχεια προωγιώθηκε σε -8%.

Η πείρα της αγοράς από το πρώτο lockdown είναι ότι σε μεγάλο βαθμό δεν αποκαταστάθηκε ο τζίρος που

Απώλειες 60 δισ. δολαρίων μέσα σε μία εβδομάδα για την Alibaba

Συρρικνώθηκε η αξία της μεγαλύτερης πλατφόρμας ηλεκτρονικού εμπορίου

Η κινεζική Alibaba που, μεταξύ άλλων, ελέγχει τη μεγαλύτερη πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου στον κόσμο, εξοκλυνθεί να καταγράψει αύξηση των εσόδων χάρη στην εκτίναξη κατά 30% που σημείωσαν οι πωλήσεις τον Σεπτέμβριο. Αν και πρόκειται για τον χαμηλότερο ως τώρα ρυθμό αύξησης των εσόδων του, ο όμιλος έχει σοβαρότερους λόγους να ανησυχεί.

Η συνεχιζόμενη πτώση της μετοχής του προδίδει πως προβληματίζει τους επενδυτές το νέο και αυστηρότερο ρυθμιστικό πλαίσιο που προωθεί το Πεκίνο και ενδέχεται να περιορίσει την κερδοφορία του κινεζικού κολοσσού. Η συνεχιζόμενη πτώση της μετοχής του που την Παρασκευή υποχωρούσε κατά 4,3% στην αγορά του Χονγκ Κονγκ είχε ως αποτέλεσμα να μειωθεί η χρηματιστηριακή αξία του ομίλου κατά 60 δισεκατομμύρια δολάρια από την αρχή της εβδομάδας.

Αναβολή

Πρόκειται για το ίδιο αυστηρό ρυθμιστικό πλαίσιο υπό το οποίο μέσα στην εβδομάδα επεβλήθη στην αδελφή εταιρεία της Alibaba, την Ant Group, επ' αόριστον αναβολή της εισαγωγής της στο χρηματιστήριο που είχε προγραμματίσει για την περασμένη Πέμπτη και από την οποία αναμενόταν να αντλήσει πάνω από 35 δισεκατομμύρια δολάρια.

Σύμφωνα με τον Ντιανιέλ Ζανγκ, διευθύνοντα σύμβουλο της Alibaba, η εταιρεία αυτή τη στιγμή αξιολογεί τον αντίκτυπο

Η πτώση της μετοχής της αποδίδεται στο νέο και αυστηρότερο ρυθμιστικό πλαίσιο που προωθεί το Πεκίνο.

που θα έχει στις επιχειρήσεις της το αυστηρότερο ρυθμιστικό πλαίσιο δεδομένου ότι οι νέοι κανόνες αφορούν το 32% των επιχειρήσεων της αδελφής εταιρείας.

Οι δύο εταιρείες είναι και οι δύο δημιουργήματα του πλουσιότερου πολίτη της Κίνας, του Τζακ Μα, και διατηρούν στενή σχέση συνεργασίας. Ειδικότερα το ηλεκτρονικό εμπόριο της Alibaba πληρώνεται με ηλεκτρονικές συναλλαγές που διενεργεί η Alipay, το ηλεκτρονικό πορτοφόλι της Ant. Όταν στην αρχή της εβδομάδας οι κινεζικές αρχές κάλεσαν τον Τζακ Μα και τα υψηλόβαθμα στελέχη της Ant για να τους ανακοίνωσουν ότι η εταιρεία δεν

Μέσα στην εβδομάδα οι Αρχές επέβαλαν στην αδελφή εταιρεία της Alibaba, την Ant Group, επ' αόριστον αναβολή της εισαγωγής της στο χρηματιστήριο που είχε προγραμματίσει για την περασμένη Πέμπτη.

πληροί τις προδιαγραφές για την εισαγωγή της στα κινεζικά χρηματιστήρια, ζήτησαν επίσης να ενημερωθούν σε ποιο βαθμό τα δάνεια που χορηγεί η Ant καταλήγουν σε online αγορές στην πλατφόρμα της Alibaba. Τα στελέχη απέφυγαν να απαντήσουν και υποστήριξαν ότι δεν καταγράφουν τα σχετικά στοιχεία. Σημειωτέον ότι το τρίτο τρίμηνο η Alibaba εξασφάλισε μέσω της Ant κέρδη ύψους σχεδόν 4,7 δισεκατομμυρίων γουάν, ποσό αντίστοιχο των 710,5 εκατ. δολαρίων. Γενικότερα, πάντως, τα κέρδη του κινεζικού ομίλου ηλεκτρονικού εμπορίου κινούνται ανοδικά. Η Alibaba ανακοίνωσε ότι το τρίτο τρί-

μηνο τα κέρδη της από τις υπηρεσίες «νέφους» στο Ιντερνετ σημείωσαν αύξηση 60% φτάνοντας στα 14,89 δισεκατομμύρια γουάν, ποσό αντίστοιχο των 2,24 δισεκατομμυρίων δολαρίων.

Αύξηση

Η σημασία της είδησης έγκειται, όμως, στο ότι η αύξηση αυτή είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από την αντίστοιχη της Amazon όπως και της Azure Microsoft των οποίων τα κέρδη αυξήθηκαν κατά 29% και 48% αντιστοίχως. Η Alibaba επιβεβαίωσε πως η μονάδα της «νέφους» πρόκειται να εμφανίσει φέτος για πρώτη φορά

κερδοφορία για το σύνολο του οικονομικού έτους.

Σύμφωνα με στοιχεία της Synergy Research Group, η Alibaba είναι η τέταρτη σε μέγεθος εταιρεία υπηρεσιών «νέφους» στον κόσμο. Η μονάδα «νέφους» της Alibaba είναι εν ολίγοις πολύ μικρότερη από τις αντίστοιχες μονάδες των δύο κολοσσών ανταγωνιστών της. Η Amazon Web Services κατέγραψε έσοδα ύψους 1,6 δισ. δολαρίων, ενώ η μονάδα «νέφους» της Microsoft, που περιλαμβάνει και άλλα προϊόντα πέραν της Azure, έφτασαν στα 13 δισεκατομμύρια δολάρια το τρίτο τρίμηνο του έτους.

Η κατάρρευση των τιμών του πετρελαίου βυθίζει τους ενεργειακούς κολοσσούς

Ο Αντριου Σουίγκερ, γενικός οικονομικός διευθυντής της Exxon Mobil, ήταν εκείνος ο οποίος συνόψισε τη στάση ολόκληρης της πετρελαϊκής βιομηχανίας αφού τον ολοκλήρωθηκε η δημοσιοποίηση των τελευταίων, αποκαρδιωτικών αποτελεσμάτων τριμήνου – και ήταν ένα ακόμα τρίμηνο κατά τη διάρκεια του οποίου οι πετρελαϊκές εμφανίσαν κακή εικόνα. Ο Αντριου Σουίγκερ είπε πως «οι τιμές του “μαύρου χρυσού” πρέπει να ανέλθουν». Έχουν παρέλθει μήνες με χαμηλές τιμές στο πετρέλαιο και στο φυσικό αέριο εξαιτίας της αδύναμης ζήτησης. Κι αυτό σημαίνει πως οι εταιρείες πετρελαιοειδών έχουν εξαντλήσει τις οικονομικές τους άμυνες και τα περιθώριά τους έχουν στενέψει ενόψει νέων χτυπημάτων.

Οι Exxon Mobil, Chevron, Royal Dutch Shell, Total και BP έχουν περιστείλει τις δαπάνες του 2021 μάλλον στο μέγιστο δυνατό. Εξαιρώντας ίσως τις Chevron και Total, οι οποίες εισήλθαν στην κρίση της πανδημίας με τους πιο ισχυρούς ισολογισμούς, ο δανει-

Η Exxon, ο τιτάνας που δέσποζε στον δείκτη S&P 500, τώρα δεν συγκαταλέγεται πλέον στις 50 κορυφαίες αμερικανικές εταιρείες.

σμός φθάνει σε επαχθή επίπεδα για τις επιχειρήσεις. Οι πετρελαϊκοί όμιλοι βρίσκονται πλέον εντελώς στο έλεος του ΟΠΕΚ και της Ρωσίας, αλλά και της παγκόσμιας αναταραχής που αφορά τη ζήτηση καυσίμων και η οποία, άνευ εμβολίου κατά του κορωνοϊού, δεν δείχνει να αυξάνεται. «Θα ισχυριζόμουν ότι η επίδοση μιας πετρελαϊκής επιχείρησης σε μεγάλο βαθμό σήμερα αλλά και στο μέλλον θα εξαρτηθεί από το μακροπεριβάλλον, στο οποίο θα δραστηριοποιείται είτε με αντιζοήπιτες είτε πιο ομαλά», παρατηρεί ο διευθύνων σύμβουλος της Shell, Μπεν Βαν Μπέουρτεν. Δεν είναι λίγοι στην αγορά πετρελαιοειδών όσοι πιστεύουν πως πρόκειται για

Οι εταιρείες πετρελαιοειδών έχουν εξαντλήσει τις οικονομικές τους άμυνες και τα περιθώριά τους έχουν στενέψει ενόψει νέων χτυπημάτων, λέει ο Αντριου Σουίγκερ, γενικός οικονομικός διευθυντής της Exxon Mobil.

μη βιώσιμη κατάσταση εάν οι τιμές δεν σημειώσουν άνοδο. Και τότε η Exxon, για πρώτη φορά σε σαράντα και πλέον χρόνια, ίσως υποχρεωθεί να περικόψει το μέρισμά της. «Το μήνυμα είναι σαφές: Τα κεφάλαια χρειάζονται την προστασία των υψηλότερων τιμών πετρελαίου», παρατηρεί ο Άλαστερ Σάιμ, αναλυτής της Citigroup. Από πλευράς τους, οι Shell και BP περιέκοψαν τα μερίσματά τους νωρίτερα φέτος, αλλά και πάλι το χρέος τους είναι ογκώδες, ενώ η πρώτη δήλωσε πως θέλει να αυξήσει το ποσό που επιστρέφει στους μετόχους. Παρά ταύτα, αυτό απαιτεί υψηλότερες τιμές στον «μαύρο χρυσό», ενώ θα χρειαστούν πάμπολλα χρόνια μικρών αυ-

ξήσεων ώστε το μέρισμα να φθάσει και πάλι στα πρότερα επίπεδα. Η μείωση κόστους φάνηκε να αποδίδει το τρίτο τρίμηνο, διότι οι τέσσερις στις πέντε κορυφαίες δυτικές πετρελαϊκές εμφάνισαν κέρδη σε προσαρμοσμένη βάση. Αλλά, μέχρι στιγμής, μόνο να προβαίνουν σε περικοπές μπορούν.

Οι επενδυτές

Επί παραδείγματι, η Chevron σχεδιάζει να επενδύσει μόλις 14 δισεκατομμύρια δολάρια το 2021, ακόμα κι αν έχει προσφάτως αγοράσει τη Noble Energy. Αυτά τα επίπεδα δεν απέχουν πολύ από εκείνα των 10 δισεκατομμυρίων δολαρίων που η εταιρεία έχει

ανάθετον ορίσει ως τα ελάχιστα για να διατηρήσει την παραγωγή της. Κατά τον γενικό οικονομικό διευθυντή της, Πιερ Μπρέμπερ, η εταιρεία θα επιτρέψει τη μείωση στον όγκο παραγωγής πετρελαίου εάν έχει νόημα από οικονομική σκοπιά.

Τέλος, το ερώτημα δεν είναι εάν θα επιβιώσουν οι κολοσσοί, αλλά εάν θα ελκύουν επενδυτές. Οι BP και Shell δεν λογίζονται πια ως οι στυλοβάτες των μερισμάτων στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, ενώ η Exxon, ο τιτάνας που δέσποζε στον δείκτη S&P 500 επί σειρά ετών, τώρα δεν συγκαταλέγεται πλέον στις 50 κορυφαίες αμερικανικές εταιρείες.

Περικοπές επενδύσεων και χιλιάδες απολύσεις για να αντέξουν

Την εβδομάδα που πέρασε, η τιμή του πετρελαίου τύπου Brent έκλεισε σε επίπεδα κάτω των 38 δολαρίων το βαρέλι, το οποίο σημαίνει ότι η συνολική πτώση από την αρχή της χρονιάς έχει φθάσει στο 43%. Σε αυτά τα επίπεδα, ο κλάδος των πετρελαιοειδών υποχρεώνεται να υποεπενδύει σε τέτοιο βαθμό, ώστε οι ελλείψεις να καταστούν αναπόφευκτες στο μέλλον – και αυτό οδηγεί σε υψηλότερες τιμές, όπως επιστημναι οι γενικοί οικονομικοί διευθυντές της Exxon κ. Σουίγκερ.

Αλλά μία ανάκαμψη τιμών εξαρτάται και από δύο άλλα πράγματα, όπως είναι η υψηλότερη ζήτηση και οι χειρισμοί του ΟΠΕΚ και των εταίρων του στο να παραμείνουν σταθεροί στη μείωση της παραγωγής και να μη χάσουν τον έλεγχο με την αργώ μιας συχνά άβολου συμμαχίας Ρωσίας και Σαουδικής Αραβίας. Δεδομένου ότι στις ΗΠΑ τα κρούσματα έφθασαν την εβδομάδα που μας πέρασε σε υψηλότερα επίπεδα και νέα απαγορευτικά κυκλοφορίας επιβάλλονται σε όλη την Ευρώπη, ο ιός αλλά και ο αντίκτυπος του στη ζήτηση πετρελαίου δεν θα εξασθενήσει. Εάν πρόκειται να έχει κάποιο αποτέλεσμα η πειθαρχία στην προσφορά, τότε οι εθνικοί πετρελαϊκοί κολοσσοί θα πρέπει να συνεργαστούν, και ο Σαουδάραβας διάδοχος πρίγκιπας Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν καθώς και ο Ρώσος πρόεδρος Βλαντιμίρ Πούτιν καλό θα ήταν να συνεχίσουν να συντονίζονται.

Υπάρχει κι ένα φωτεινό σημείο, πάντως, και αυτό είναι η παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου από σχιστολιθικά πετρώματα στις Ηνωμένες Πολιτείες, η οποία μειώνεται ραγδαία, ενώ προηγήθηκε μία φρενιήρς δεκα-

ετής αύξηση. Η πορεία αυτή χρηματοδοτήθηκε με δανεισμό και εξέπληξε τους παραδοσιακούς κολοσσούς, αλλά και περιορίσε την ισχύ του ΟΠΕΚ επί της αγοράς πετρελαίου. Διοικητικά στελέχη σε ορισμένες από τις μεγαλύτερες ανεξάρτητες πετρελαϊκές στην Αμερική πιστεύουν ότι δεν πρόκειται ποτέ η χώρα να επιστρέψει στα επίπεδα-ρεκόρ που βρισκόταν πριν από την πανδημία.

Οι διευθύνοντες σύμβουλοι των κολοσσών λίγα μπορούν να κάνουν για να προωθήσουν τη γεωπολιτική συνεργασία, αλλά

Η πτώση της τιμής του πετρελαίου Brent από την αρχή της χρονιάς έχει φθάσει στο 43%.

τους τελευταίους έξι μήνες έκαναν ό,τι περνούσε από το χέρι τους για να σταματήσουν την οικονομική αιμορραγία. Ή, όπως λένε, επικεντρώθηκαν στην «αυτοβοήθεια», δηλαδή περιορίσαν τη μη επικερδή παραγωγή, ελάττωσαν τις δαπάνες και τις μελλοντικές επενδύσεις και απέλυσαν δεκάδες χιλιάδες υπαλλήλους.

Η Exxon είναι ένα τυπικό δείγμα των προβλημάτων των εταιρειών. Πριν από ένα χρόνο η εταιρεία με έδρα το Τέξας είχε στόχο οι κεφαλαιακές της δαπάνες να φθάσουν το 2021 τα 35 δισ. δολ., ενώ τώρα κάνει λόγο για τα μισά από αυτά. Ανακοίνωσε προημερών πως θα μειώσει το προ-σωπικό της και τους συνεργαζόμενους με αυτήν κατά 15%, ήτοι κατά 14.000 άτομα έως το 2022, ενώ ακόμα κι έτσι, η Exxon δαπανά περισσότερα από όσα κερδίζει.

Τα πρώτα μέτρα και προτεραιότητες του Μπάιντεν

Ετοιμος να ανατρέψει βασικές καταστροφικές πολιτικές του προκατόχου του, Ντόναλντ Τραμπ ο εκλεγμένος νέος πρόεδρος της Αμερικής

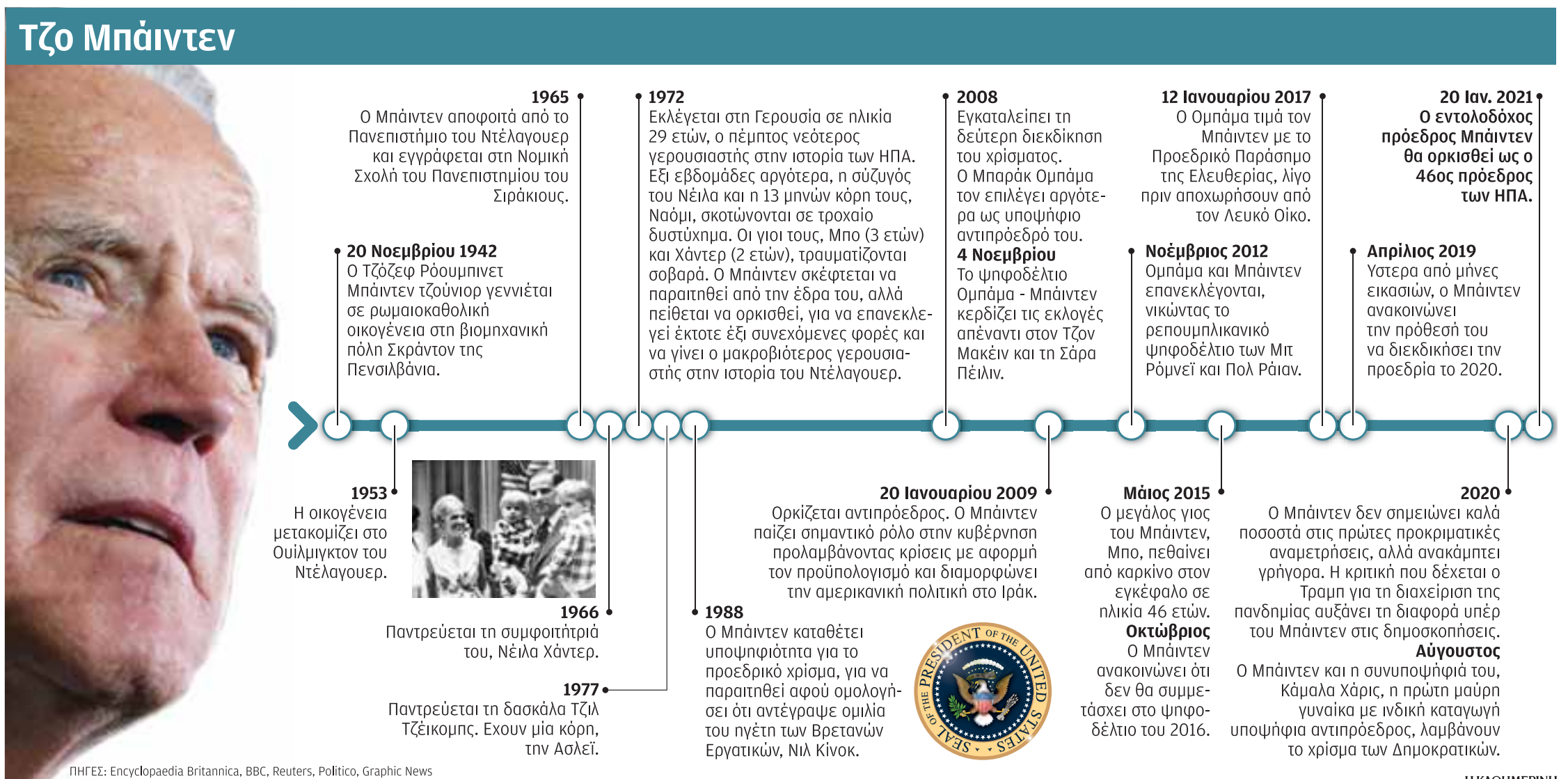
Παρότι ο Ντόναλντ Τραμπ δεν είχε αναγνωρίσει μέχρι χθες την ήττα του και το επιτελείο του συνέχιζε τις προσπάθειες ανατροπής του αποτελέσματος μέσω των δικαστηρίων, οι Δημοκρατικοί κινούνταν αποφασιστικά για την προετοιμασία της νέας εποχής, που θα ξεκινήσει στις 20 Ιανουαρίου με την ορκωμοσία του Τζο Μπάιντεν. Ο εκλεγμένος πρόεδρος και η Κάμαλα Χάρις, η οποία θα γίνει η πρώτη γυναίκα αντιπρόεδρος της Αμερικής, εγκαίνιασαν την επίσημη ιστοσελίδα της μετάβασης (buildbackbetter.com), όπου ήδη περιγράφουν τις βασικές προτεραιότητες της κυβέρνησής τους: αντιμετώπιση της πανδημίας, οικονομική ανόρθωση, φυλετική ισότητα και κλιματική αλλαγή.

Όπως έχει ήδη δεσμευθεί, την πρώτη κιόλας μέρα του στον Λευκό Οίκο ο Μπάιντεν θα υπογράψει προεδρικό διάταγμα, με το οποίο θα επαναφέρει τις ΗΠΑ στη συνθήκη του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή, αναιρώντας μία από τις πλέον αμφιλεγόμενες αποφάσεις της διοίκησης Τραμπ. Επιπλέον, θα διορίσει «επιτροπή για τον έλεγχο της πανδημίας» και «διοικητική για την εθνική αλυσίδα εφοδιασμού» ζωτικά αναγκαίων προϊόντων, αναβιώνοντας τα αποφασιστικά μέτρα που πήρε ο Φράνκλιν Ντελάνο Ρούζβελτ για την εξυπηρέτηση της εθνικής προσπάθειας από τη βιομηχανία στη διάρκεια του Β' Πα-

Πανδημία, οικονομική ανόρθωση, φυλετικές ανισότητες και κλίμα, οι προτεραιότητες για Μπάιντεν και Χάρις.

γκοσμίου Πολέμου. Ήδη, χθες, Μπάιντεν και Χάρις συγκρότησαν επιτροπή διακεκριμένων επιστημόνων, στους οποίους ανέθεσαν την επιθεώρηση σχεδίου δράσης κατά της COVID-19.

Στην πρώτη του ομιλία μετά την οριστικοποίηση της νίκης του, ο Μπάιντεν δήλωσε ότι έδωσε την εκλογική μάχη ως «υπερήφανος Δημοκρατικός», αλλά εννοεί να κυβερνήσει ως «πρόεδρος όλων των Αμερικανών». Ωστόσο, όπως αναφέρει ρεπορτάζ των New York Times, «ανυπομονεί να ανατρέψει καταστροφικές, κατά τη γνώμη του, πολιτικές του προέδρου (Τραμπ) αναφορικά με το περιβάλλον, τα μετανάστευση, την υγεία, τα δικαιώματα των ομοφυλόφιλων, τις περικοπές φόρων, τις ελευθερίες, τις αμβλώσεις, τις φυλετικές σχέσεις, τις στρατιωτικές δαπάνες και άλλα θέματα». Οι προσπάθειες των Μπάιντεν και Χάρις θα περιπλοκύν εάν τελικά οι Ρεπουμπλικανοί διατηρήσουν τον έλεγχο

ΠΗΓΕΣ: Encyclopaedia Britannica, BBC, Reuters, Politico, Graphic News

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

της Γερουσίας. Την προηγούμενη διετία είχαν πλειοψηφία 53-47. Με τα τελευταία δεδομένα της καταμέτρησης, οι Δημοκρατικοί κερδίζουν μία έδρα, φτάνοντας τους 48 γερουσιαστές, ενώ οι Ρεπουμπλικανοί εξασφαλίζουν 50. Δύο έδρες, και οι δύο στην πολιτεία Τζόρτζια, θα κριθούν σε επαναληπτική αναμέτρηση στις 5 Ιανουαρίου, καθώς ουδείς εκ των υποψηφίων εξασφάλισε το 50% των ψηφιαστών. Εάν πάρουν και τις δύο έδρες οι Δημοκρατικοί, πράγμα δύσκολο αλλά όχι αδύνατο, κάθε κόμμα θα έχει από 50 γερουσιαστές, αλλά σε περιπτώσεις ισοψηφίας θα υπερισχύει η ψήφος της Κάμαλα Χάρις, η οποία ως αντιπρόεδρος θα γίνει πρόεδρος της Γερουσίας.

Σε κάθε περίπτωση, ο Μπάιντεν θα έχει τη δυνατότητα να προωθήσει κρίσιμες επιλογές του μέσω προεδρικών διαταγμάτων. Σύμφωνα πάντα με τους New York Times, στις άμεσες προτεραιότητές του

θα είναι η αποκατάσταση του δικαιώματος των δημοσίων υπαλλήλων να συνδικαλιζούνται, η προστασία των αστέγων, η παροχή ασύλου σε πρόσφυγες από εμπόλεμες ζώνες και η άρση των ταξιδιωτικών απαγορεύσεων για μουσουλμανικές χώρες.

Εξέχοντα στελέχη των Ρεπουμπλικανών, όπως ο πρώην πρόεδρος Τζορτζ Μπους και οι γερουσιαστές Μιτ Ρόμνεϊ και Λιζά Μαρκόφσκι, συνεκάρησαν τον Τζο Μπάιντεν για τη νίκη του. Κάποιοι άλλοι, όπως ο γερουσιαστής Λίντσεϊ Γκράχαμ, συντάχθηκαν με τον πρόεδρο στην προσπάθεια δικαστικής αμφισβήτησης του αποτελέσματος. Στη μεγάλη τους πλειονότητα, τα στελέχη των Ρεπουμπλικανών παραμένουν επιφυλακτικά.

Η πλειονότητα των διεθνών ηγετών συνεχάρη τον Τζο Μπάιντεν για τη νίκη του. Η Γερμανίδα καγκελάριος Άγκελα Μέρκελ εξέφρασε, στο συγχρητήριο μνημόνιο της, την ευχή ΗΠΑ και Ε.Ε. να ερ-

γαστούν από κοινού, τονίζοντας ότι «είμαστε σύμμαχοι στο ΝΑΤΟ και μοιραζόμαστε κοινές αξίες και συμφέροντα». Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε ο Βρετανός πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον, εξαιρώντας την «ειδική σχέση» της χώρας του με τις ΗΠΑ. Ρωσία, Κίνα, Βραζιλία και Τουρκία είναι μεταξύ των χωρών που δεν έχουν ακόμη συγχαρεί τον Μπάιντεν, περιμένοντας να ξεκαθαρίσει η εικόνα σχετικά με τις δικαστικές προσφυγές. Χθες το βράδυ, ο Τραμπ απέλυσε τον υπουργό Άμυνας Μαρκ Έσπερ, ο οποίος είχε συγκρουστεί μαζί του για τη χρησιμοποίηση του στρατού προς καταστολή διαδηλώσεων. Τη θέση του πήρε ο διευθυντής του Εθνικού Κέντρου Κατά της Τρομοκρατίας, Κρίστοφερ Μίλερ.

Η ποικιλία των ΗΠΑ

Την προεκλογική του δέσμευση ότι θα προαγάγει την πολιτισμική ποικιλία

αναμένεται να εκπληρώσει ο Μπάιντεν, που ετοιμάζεται για να παρουσιάσει το μελλοντικό του υπουργικό συμβούλιο, το αργότερο μέχρι τη συνεδρίαση του κοινοβίου των εκλεκτόρων στις 14 Δεκεμβρίου. Το όνομα του υφυπουργού Εξωτερικών της κυβέρνησης Ομπάμα, Ουίλιαμ Μπερνς, φαίνεται να συζητιέται ήδη για το Στέιτ Ντιπάρτμεντ, ενώ σε μία επίδειξη διακοσμιακής συναίνεσης –αλλά και με στόχο να προσελκύσει Ρεπουμπλικανούς γερουσιαστές πρόθυμους να εγκρίνουν τις επιλογές του Μπάιντεν σε Πεντάγωνο, Στέιτ Ντιπάρτμεντ και άλλα κρίσιμα υπουργεία– ο νέος πρόεδρος ενδέχεται να επιλέξει υπουργό από το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα, με το όνομα του πρώην κυβερνήτη Τζον Κέισικ να βρίσκεται ψηλά στη λίστα. Το υπουργείο Εξωτερικών διεκδικεί, όμως, με αξιώσεις και η Αφροαμερικανή πρώην σύμβουλος εθνικής ασφαλείας της κυβέρνησης Ομπάμα και

πρέσβειρα στον ΟΗΕ, Σούζαν Ράις. Στο υπουργείο Δικαιοσύνης αναλυτές «βλέπουν» τη γερουσιαστή Εϊμ Κλομππούτσας, που εγκατέλειψε τη διεκδίκηση για το χρίσμα για να στηρίξει τον Μπάιντεν. Την επίσης πρώην αντιπαλό του, καθηγήτρια νομικής του Χάρβαρντ, Εϊζαμπέθ Ουόρεν ενδέχεται να αξιοποιήσει ως υπουργό Οικονομικών. Στο υπουργείο Εσωτερικών Ασφάλειας αναλυτές εκτιμούν ότι ο Μπάιντεν θα μπορούσε να διορίσει τον Κουβανοαμερικανό πρώην υφυπουργό της εποχής Ομπάμα, Αλεχάνδρο Μαγιόρκας. Πολλοί κάνουν λόγο για διορισμό του Μπέρι Νάντερς στο υπουργείο Εργασίας, δίνοντας την ευκαιρία στον προοδευτικό γερουσιαστή να εκπληρώσει τα φιλόδοξα σχέδιά του για καθολική υγειονομική περίθαλψη και επιβολή κατώτατου μισθού.

REUTERS, A.P.

Ενισχύθηκε η ελληνική φωνή στη Βουλή των Αντιπροσώπων

Ικανοποίηση επικρατεί στην ελληνοαμερικανική κοινότητα για την εν εξαιρετική επίδοση των ελληνικής καταγωγής υποψηφίων στις πρόσφατες εκλογές για τη Βουλή των Αντιπροσώπων, καθώς αυξήθηκε κατά μία έδρα η ήδη σημαντική αριθμητική παρουσία τους στο Κογκρέσο. Ετσι, την επόμενη διετία θα υπάρχουν στη Βουλή των Αντιπροσώπων έξι μέλη ελληνικής καταγωγής, τέσσερις Δημοκρατικοί και δύο Ρεπουμπλικανοί, οι οποίοι όπως και στο παρελθόν, αναμένεται να συνεργασθούν στενά μεταξύ τους αλλά και με άλλους συναδέλφους τους τους οποίους επηρεάζουν στα θέματα που απασχολούν την Ελλάδα και την Κύπρο. Στις εκλογές της περασμένης Τρίτης επανεξελέγησαν και τα πέντε μέλη της κοινότητας που ήδη βρίσκονταν στη Βουλή, και σε αυτά προστέθηκε ακόμη ένα, η Νικόλ Μαλλιωτάκη, στην πολιτεία της Νέας Υόρκης. Η «Κ» ζητάει από τους ομογενείς βουλευτές να μιλήσουν για την ελληνική τους καταγωγή.

ΤΖΟΝ ΣΑΡΜΠΑΝΗΣ, Μέριλαντ

«**Ως Ελληνοαμερικανός**, είμαι ιδιαίτερα υπερήφανος για τις δημοκρατικές παραδόσεις που προέρχονται από τους αρχαίους Έλληνες. Είναι ένας από τους λόγους που εμπνέομαι τόσο πολύ από την εκπληκτική δημοκρατική προσέλευση, που έδωσε μια ιστορική νίκη στον Τζο Μπάιντεν. Γνωρίζω ότι ο πρόεδρος Μπάιντεν θα αποκαταστήσει την υπόσχεση της Αμερικής ως χώρας ελευθερίας και ευκαιρίας. Όταν ο παππούς και η γιαγιά μου έφυγαν από την Ελλάδα για να μεταναστεύσουν στην Αμερική, περισσότερο από έναν αιώνα πριν, έφεραν μαζί τους μια πίστη στις δημοκρατικές αξίες που τους έκανε να εργαστούν σκληρά και να πετύχουν. Ο Τζο Μπάιντεν ενσωματώνει την ίδια πίστη και θα βοηθήσει να στηριχθούν και να πετύχουν όλοι εκείνοι που φιλοδοξούν να κάνουν το αμερικανικό όνειρο πραγματικότητα».

ΝΤΙΝΑ ΤΑΪΤΟΥΣ, Νεβάντα

«**Κρατάω** τις ελληνικές αξίες που μου έχει διδάξει ο παππούς μου, που ήρθε σε αυτήν τη χώρα μέσω της νήσου Είλις, κοντά στην καρδιά μου. Η πόλη στην οποία μεγάλωσα δεν είχε ελληνική εκκλησία ή σχολείο και κάναμε οδικές εκδρομές 100 μιλίων στο Τζάκσονβιλ της Φλόριντα, για να πάρουμε ψέτα και ελιές Καλαμάτας. Μου διδάξε από νεαρή ηλικία ότι το να είσαι Έλληνας είναι κάτι περισσότερο από αυτό που τρως. Γι' αυτό έχω αγωνιστεί στο Κογκρέσο για να αντιπαλέψω στη μετατροπή της Αγίας Σοφίας από μουσείο σε τζαμί, να υπερασπιστώ τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη θρησκευτική ελευθερία σε όλο τον κόσμο και να ενισχύσω την ασφάλεια στην Ανατ. Μεσόγειο». Η 70χρονη Τάιτους εξελέγη για πρώτη φορά βουλευτής το 2009, στη συνέχεια έχασε, αλλά επανήλθε το 2013 και από τότε επανεκλέγεται σταθερά.

ΚΡΙΣ ΠΑΠΠΑΣ, Νιου Χαμσάιρ

«**Πάντα ήμουν** υπερήφανος για την ελληνική μου κληρονομιά και εργάστηκα για να φέρω στην Ουάσινγκτον τις αξίες που μου δίδαξε η οικογένειά μου, καθώς εκπροσωπώ τους πολίτες του Νιου Χαμσάιρ. Η Ελλάδα και οι ΗΠΑ μοιράζονται έναν ιδιαίτερο δεσμό και οι Ελληνοαμερικανοί αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ιστού του Νιου Χαμσάιρ. Εχω την τιμή να είμαι κομμάτι αυτής της κληρονομιάς και κάνω ό,τι μπορώ για να την προωθήσω». Μετά την αποφοίτησή του από το Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ, ο Πάππας διηύθυνε το εστιατόριο της οικογένειάς του και παράλληλα ασχολήθηκε με τα κοινά. Ο 40χρονος Πάππας, ο οποίος συμμετέχει στις επιτροπές μεταφορών και υποδομών, και βετεράνων, είναι ο πρώτος δεδηλωμένος ομοφυλόφιλος βουλευτής της πολιτείας.

ΝΙΚΟΛ ΜΑΛΛΙΩΤΑΚΗ, Νέα Υόρκη

«**Με την εκλογή** μου στο Κογκρέσο, ως Αμερικανίδα πρώτης γενιάς, τιμάται τόσο η γενέτειρά μου πατέρα μου όσο και η χώρα στην οποία γεννήθηκα εγώ, η Αμερική. Η Ελλάδα και οι ΗΠΑ συνδέονται για πάντα με την αμοιβαία πίστη τους στη δημοκρατία και στην ελευθερία, δύο αρχές που αποτελούν ακρογωνιαίους λίθους των αρχών και των πολιτικών μου πεποιθήσεων». Το νέο μέλος της ελληνοαμερικανικής κοινότητας στη Βουλή των Αντιπροσώπων εξελέγη για πρώτη φορά. Η 40χρονη Μαλλιωτάκη, της οποίας ο πατέρας μετανάστευσε από την Ελλάδα και η μητέρα της είναι πρόσφυγας που διέφυγε από την Κούβα, είχε εκπροσωπήσει τμήματα της πόλης της πολιτιστικής Βουλής ενώ ήταν η υποψήφια ταυτόχρονα με το Ρεπουμπλικανικό και το Συντηρητικό Κόμμα για το αξίωμα της δημάρχου της Νέας Υόρκης το 2017.

ΓΚΑΣ ΜΠΙΛΙΡΑΚΗΣ, Φλόριντα

«**Το να είσαι** Ελληνοαμερικανός είναι τα πάντα για μένα. Μια πλούσια κληρονομιά που μου έχει διδάξει την αξία της οικογένειας, της πίστης και της προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο. Οι αρετές της ελευθερίας, της δικαιοσύνης, του θάρρους και του φιλότιμου αντηχούν στην Αμερική και στην Ελλάδα. Είμαι ευλογημένος που είμαι κομμάτι και των δύο αυτών πολιτισμών». Ο Μπιλιράκης είναι στη Βουλή από το 2007 και συμμετέχει στις επιτροπές ενέργειας και εμπορίου, και βετεράνων. Πρόσφατα ανακηρύχθηκε ο πιο αποτελεσματικός νομοθέτης στη Φλόριντα από το Κέντρο Αποτελεσματικής Νομοθεσίας του Πανεπιστημίου Βάντερμπιλτ. Ο Μπιλιράκης ασχολείται ίσως περισσότερο από όλους με τις ελληνικές υποθέσεις. Στη Βουλή είναι συμπαρόεδρος της «Ελληνικής ομάδας» και ιδρυτής και συμπαρόεδρος της «Ελληνοϊσοραπλής συμμαχίας».

ΤΣΑΡΑΙ ΚΡΙΣΤ, Φλόριντα

«**Είμαστε** ένα έθνος μεταναστών και η ιστορία της οικογένειάς μου, η ελληνική μας κληρονομιά, είναι ένα ζωντανό παράδειγμα του αμερικανικού ονείρου. Με τη νίκη του Τζο Μπάιντεν, οι πολιτικές του δικασμού και του αποκλεισμού υπέστησαν μια μεγάλη ήττα». Ο κυπριακής καταγωγής βουλευτής άρχιζε την πολιτική του καριέρα ως Ρεπουμπλικανός και διετέλεσε κυβερνήτης της πολιτείας την τετραετία 2007-2011. Αποχώρησε από το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα όταν το τελευταίο δεν στήριξε την υποψηφιότητά του για τη Γερουσία. Διεκίκησε το αξίωμα του γερουσιαστή ως ανεξάρτητος, αλλά έχασε από τον Μάρκο Ρούμπιο. Μεταπήδησε στους Δημοκρατικούς, το 2012, στήριξε την προεδρική υποψηφιότητα του Ομπάμα, διεκίκησε και πάλι τη θέση του κυβερνήτη, αλλά έχασε με 1% διαφορά, για να εκλεγεί τελικά βουλευτής το 2017.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Θριαμβολογία

Σκολιάζοντας την ανάκαμψη της οικονομίας σε tweet του τέσσερις ημέρες πριν από τις εκλογές, ο Τραμπ τη χαρακτήρισε τη «μεγαλύτερη ανάπτυξη στην ιστορία της χώρας» και πρόβλεψε πως «ο κοιμισμένος Μπλάντεν και οι προτάσεις του για αυξήσεις φόρων θα τη σκοτώσουν. Γι' αυτό και χαίρομαι που οι σπουδαίοι αριθμοί δημοσιεύονται πριν από τις 3/11».

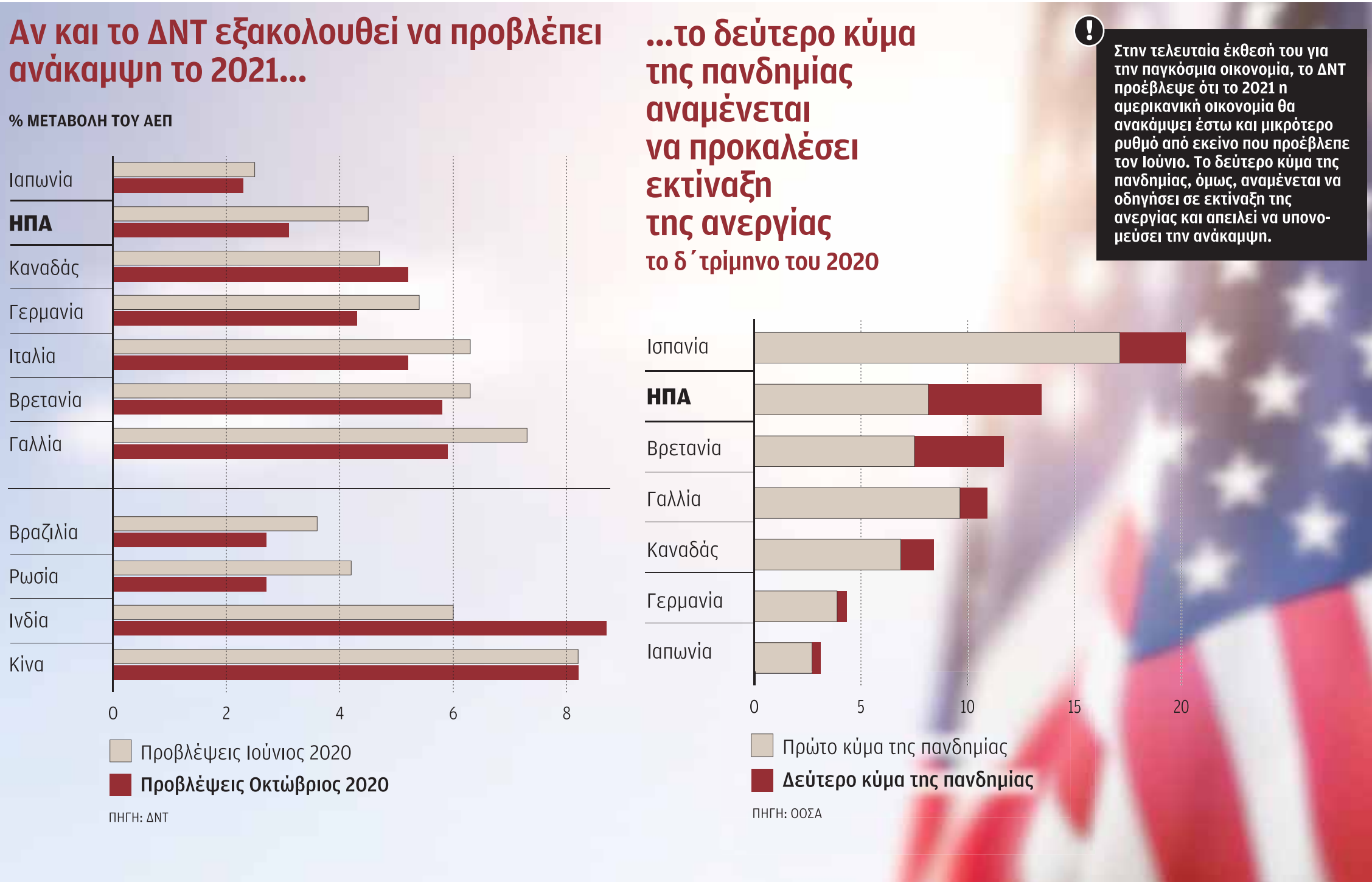
Αβοήθητοι

Αντικρούοντας τους ισχυρισμούς του Τραμπ, ο Τζο Μπλάντεν υποστήριξε πως η «ανάπτυξη του τρίτου τριμήνου δεν ήταν αρκετή για να μας βγάλει από την τρύπα στην οποία έχουμε πέσει, η ανάκαμψη επιβραδύνεται, αν δεν έχει διακοπεί, ενώ βοηθάει όσους είναι στην κορυφή και αφήνει αβοήθητους δεκάδες εκατομμύρια εργαζομένων και μικρών επιχειρήσεων».

Ανησυχία

Εκφοράζοντας ανησυχία για τον διπλό κίνδυνο που αντιμετωπίζει η οικονομία, καθώς πιέζεται από το δεύτερο κύμα της πανδημίας και δεν έχει πλέον καμία στήριξη από την Ουάσιγκτον, ο Μαρκ Ζαντί, οικονομολόγος της Moody's Analytics, εξέφρασε την εκτίμηση πως «οι κίνδυνοι είναι πολύ μεγάλοι τώρα και η οικονομία μπορεί να διαλυθεί πάλι σε ύφεση».

Εν μέσω συμπληγμάτων η οικονομία των ΗΠΑ

Εξαιρετικά επιθετικό το δεύτερο κύμα της πανδημίας – Χωρίς πακέτο στήριξης τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Μόλις πέντε ημέρες πριν αρχίσει το θρίλερ των αμερικανικών εκλογών, που κράτησε το ενδιαφέρον του παγκόσμιου κοινού επί σχεδόν μία εβδομάδα, είχαν δοθεί στη δημοσιότητα στοιχεία για το ΑΕΠ ορισμένων πολιτειών της υπερδύναμης, όπως η Φλόριντα, που σημείωναν θεαματική ανάπτυξη άνω του 30%. Και βέβαια, ο Ντόναλντ Τραμπ έσπευσε να οικειοποιηθεί την επιτυχία σαν να έφερε την πατρότητα αυτής της οικονομικής ανάπτυξης.

Οι προειδοποιήσεις όμως είναι πολλές και προέρχονται από όλα τα επίσημα και μη επίσημα χείλη, καθώς οικονομολόγοι κάθε διαμετρήματος και κάθε ιδεολογικής απόχρωσης βλέπουν την αμερικανική οικονομία να διέρχεται συμπληγάδες. Αφενός, το δεύτερο κύμα της πανδημίας, που αποδεικνύεται εξαιρετικά επιθετικό παντού, με την υπερδύναμη να αριθμεί τις τελευταίες ημέρες περίπου 100.000 νέα κρούσματα ημερησίως.

Ενδέχεται, έτσι, να αναγκάσει την Ουάσιγκτον να ακολουθήσει τα βήματα των περισσότερων ευρωπαϊκών χωρών και να προχωρήσει σε αναστολή της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας με τα αναπόφευκτα συνεπακόλουθα για την ανάπτυξη και την αγορά εργασίας.

Και επειδή οι συμπληγάδες είναι πάντα δύο, η μεγαλύτερη οικονομία στον πλανήτη έχει παράλληλα να αντιμετωπίσει την απουσία της στήριξης που χρειάζεται για να αντιπαρέλθει τη νέα κρίση.

Σε αντίθεση με τις ευρωπαϊκές χώρες, που συνοδεύουν τα περιοριστικά μέτρα με γενναία στήριξη στις οικονομίες τους, η οικονομία της υπερδύναμης μένει εκτεθειμένη.

Οι πολιτικές που αποφασίστηκαν ε-

Ο Τζερόμ Πάουελ, πρόεδρος της Fed, ζητάει τη λήψη πρόσθετων δημοσιονομικών μέτρων.

σπευσμένα την άνοιξη έχουν λήξει ή πρόκειται να λήξουν και δεν διαφαίνεται στον ορίζοντα νέα στήριξη.

Εδώ και περισσότερο από δύο μήνες, η αμερικανική οικονομία παρέμεινε κυριολεκτικά όμπρος μιας διελκυστίνδας ανάμεσα στους Δημοκρατικούς και στους Ρεπουμπλικανούς του Κογκρέσου, που στάθηκε αδύνατον να συμφωνήσουν σε μια νέα δέσμη μέτρων. Και τώρα η έκβαση των εκλογών φαίνεται να αποτελεί πρόσφορο έδαφος για κάτι ανάλογο.

Μέσα στην εβδομάδα ο Ρεπουμπλικανός γερουσιαστής Μιτς Μακόνελ δή-

λωσε πως αμέσως μετά τον σχηματισμό κυβέρνησης, η άμεση προτεραιότητά του θα είναι μια νέα δέσμη μέτρων για τη στήριξη της αμερικανικής οικονομίας. Όπως, σχολίασε, όμως, ο οικονομολόγος και κάτοχος Νομπελ Οικονομίας Πολ Κρούγκμαν, αυτό δεν σημαίνει πως ο εν λόγω γερουσιαστής θα συναινέσει σε ένα ικανοποιητικό μεγάλο πακέτο. Πολιτικοί και οικονομικοί αναλυτές προειδοποιούν ότι ο συνδυασμός ενός Δημοκρατικού στον Λευκό Οίκο και μιας Γερουσίας ελεγχόμενης από τους Ρεπουμπλικανούς δεν προδικάζει γοργές αποφάσεις για το γενναίο πακέτο στήριξης που χρειάζεται η αμερικανική οικονομία.

Ενώ βρισκόταν σε εξέλιξη η πολυτάραχη διαδικασία της καταμέτρησης των ψήφων, ο Τζερόμ Πάουελ, πρόεδρος της ομοσπονδιακής τράπεζας των ΗΠΑ, της Federal Reserve, εξέφρασε την ανησυχία του για τα αυξανόμενα κρούσματα της

πανδημίας, που «αποτελούν κίνδυνο» για την οικονομία.

Επανέλαβε, άλλωστε, ότι η αμερικανική οικονομία χρειάζεται νέα στήριξη τόσο από τη δημοσιονομική όσο και από τη νομισματική πολιτική. Ενδεχομένως για να μην τερπιάσει περαιτέρω την πρωτοφανή εκρηκτική ατμόσφαιρα των αμερικανικών εκλογών, τήρησε τόνους χαμηλού συγκριτικά με πριν από λίγες εβδομάδες. Τότε είχε προειδοποιήσει για τις «τραγικές συνέπειες» που θα αντιμετώπιζε η μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο εάν δεν της χορηγηθεί νέα στήριξη.

Στην ίδια κατεύθυνση οι προειδοποιήσεις του Μαρκ Ζαντί, επικεφαλής των οικονομολόγων στη Moody's Analytics, ο οποίος προειδοποίησε πως μια «δικοτομήνη κυβέρνηση» δεν θα προσφέρει στην αμερικανική οικονομία το «γενναίο δημοσιονομικό πακέτο» που πραγματικά έχει ανάγκη.

Αναπληρώθηκαν μόλις τα 2/3 του ΑΕΠ που χάθηκε το β' τρίμηνο

Η ανάκαμψη της αμερικανικής οικονομίας υπήρξε όντως εντυπωσιακή το τρίτο τρίμηνο, όταν το ΑΕΠ της υπερδύναμης αυξήθηκε κατά 33,1% σε ετήσια βάση. Επειτα από μήνες αδράνειας και βαθιάς ύφεσης η επιστροφή στην οικονομική δραστηριότητα και σε κάποιο είδους κανονικότητα είχε ως αποτέλεσμα να καταγραφεί ο υψηλότερος ρυθμός ανάπτυξης στη μεταπολεμική ιστορία των ΗΠΑ. Εως τώρα, ο υψηλότερος ρυθμός ανάπτυξης που είχε σημειωθεί μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ήταν 16,7% το 1950.

Αυτή τη φορά είχε, βέβαια, προηγηθεί η ύφεση που προκάλεσε η πανδημία, οδηγώντας το αμερικανικό ΑΕΠ σε συρρίκνωση κατά 5% το πρώτο τρίμηνο και «βουτιά» κατά 31,4% το δεύτερο. Και ο καθοριστικός παράγοντας που έδωσε ώθηση δεν ήταν άλλος από τις προσωπικές δαπάνες των Αμερικανών που σημείωσαν άλμα 40,7% καταγράφοντας ένα ακόμα ρεκόρ.

Όταν, όμως, ο Ντόναλντ Τραμπ έσπευσε να ενημερώσει τους Αμερικανούς με tweet ότι «τα πηγαίνουμε περίφημα», οι οικονομολόγοι δεν έτειναν ευχόκοονους στις θριαμβολογίες του απερχόμενου προέδρου.

Επισήμαναν, αντιθέτως, ότι η οικονομία των ΗΠΑ έχει αναπληρώσει μόλις τα 2/3 του ΑΕΠ που έχασε στη διάρκεια του δεύτερου τριμήνου, όταν η χώρα βυθιζόταν στο πρώτο κύμα της πανδημίας.

Περισσότεροι από 10 εκατ. Αμερικανοί έχουν χάσει τη θέση εργασίας τους μέσα στο 2020.

Και επισήμαναν σε όλους τους τόνους πως το ΑΕΠ παραμένει κατά 2,9% κάτω από τα επίπεδα στα οποία βρισκόταν το τρίτο τρίμηνο του περασμένου έτους.

Την Παρασκευή δόθηκαν, άλλωστε, στη δημοσιότητα τα τελευταία στοιχεία που εμφανίζουν μια απότομη πτώση της ανεργίας τον Οκτώβριο στο 6,9% και μια

αύξηση των θέσεων εργασίας κατά 638.000.

Οι εξελίξεις υπερέβησαν έτσι και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις που μιλούσαν για 530.000 νέες θέσεις εργασίας και μια οριακή μείωση της ανεργίας στο 7,7% από το 7,9% του Σεπτεμβρίου. Ακόμη και αυτή η σημαντική βελτίωση, πάντως, δεν αναιρεί ότι περισσότεροι από 10 εκατ. Αμερικανοί έχουν χάσει τη θέση εργασίας τους μέσα στο 2020 και οι περισσότεροι παραμένουν άνεργοι.

Στην εξαμηνιαία έκθεσή του για την παγκόσμια οικονομία, το ΔΝΤ αναβάθμισε τις εκτιμήσεις του για τις ΗΠΑ. Εκτιμά πως στο σύνολο του έτους το αμερικανικό ΑΕΠ θα συρρικνωθεί κατά 4,3%, ένα πο-

σοστό σημαντικά μικρότερο από την αρχική του εκτίμηση για ύφεση 8%. Όπως χαρακτηριστικά υπογραμμίζει ο Μάικλ Φερρόλι, οικονομολόγος της JP Morgan Chase, «στον βαθμό που μπορούμε να θεωρήσουμε ότι η επαναλειτουργία της οικονομίας οδήγησε στη θεαματική ανάπτυξη του τρίτου τριμήνου, έχουμε λόγο να είμαστε επιφυλακτικοί».

Όπως εξήγησε, η κατάσταση δικαιολογμένα εμπνέει προβληματισμό καθώς η οικονομία είναι πλέον εντελώς ανοικτή, λειτουργούν τα πάντα και δεν έχει λόγο να περιμένει τόνωση από κάτι άλλο. Αντιθέτως υπάρχει και πάλι πίεση να αρχίσουν να αναστέλλονται δραστηριότητες εξαιτίας του δεύτερου κύματος.

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

- Επιχειρηματικά Δάνεια
- Χρηματοδότηση Εργων
- Χρηματοδότηση Εμπορίου
- Ψηφιακή Τραπεζική
- Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
- Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούνας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Αγορά 300 εκατ. δόσεων του εμβολίου

Συμφωνία Ε.Ε. με Pfizer και BioNTech

Ολοκληρώθηκαν οι διαπραγματεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις φαρμακοβιομηχανίες Pfizer και BioNTech και πιθανώς σήμερα να υπογραφεί συμβόλαιο αγοράς 300 εκατομμυρίων δόσεων του εμβολίου τους κατά της COVID-19. Αυτό ανακοίνωσε χθες η επίτροπος Υγείας Στέλλα Κυριακίδου. Πηγή της Ε.Ε., επίσης, εκτιμά ότι η Ευρώπη θα έχει εμβόλιο στις αρχές του 2021. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε φθάσει σε προκαταρκτική συμφωνία με τις δύο εταιρείες τον Σεπτέμβριο για την προπαραγγελία 200 εκατομμυρίων δόσεων του εμβολίου, με την επιλογή για την προμήθεια επιπλέον 100 εκατομμυρίων δόσεων.

Σύμφωνα με τη Στέλλα Κυριακίδου, εφόσον η Κομισιόν αποδεχθεί το συμβόλαιο, υπάρχει σχέδιο κατανομής των διαθέσιμων δόσεων με βάση τον πληθυσμό κάθε χώρας. Δεν είναι, όμως, μόνο το εμβόλιο της Pfizer που θα επιταχύνει σημαντικά την επιστροφή στην κανονικότητα. Η Ε.Ε. έχει ήδη προαγοράσει δόσεις εμβολίων της AstraZeneca και Johnson & Johnson (μέχρι 400 εκατομμύρια δόσεις από την καθένα), καθώς και της Sanofi-GSK (μέχρι 300 εκατομμύρια δόσεις), σκευάσματα που βρίσκονται ακόμη στο στάδιο κλινικής μελέτης.

Μετά την ανακοίνωση των καλών αποτελεσμάτων της Pfizer, ο υπουργός Υγείας του Ηνωμένου Βασιλείου Ματ Χάνκοκ κάλεσε τις βρετανικές υγειονομικές υπηρεσίες να προετοιμαστούν για την έναρξη του εμβολιασμού τον ερχόμενο μήνα.

Ενθαρρυντικά τα νέα και από την α-ντίπερα όχθη του Ατλαντικού. Ο Αμερι-

κανός λοιμωξιολόγος δρ Αντόνι Φάουτσι χαρακτήρισε «εξαιρετικά» τα προκαταρκτικά αποτελέσματα του εμβολίου της Pfizer, επισημαίνοντας ότι το εμβόλιο θα επιπράξει ριζικά τον τρόπο αντιμετώπισης της COVID-19. Τη στιγμή που ο απερχόμενος πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ καταγγέλλει την Pfizer ότι σκοπώμας καθυστέρησης για μετά τις αμερικανικές εκλογές τις ανακοινώσεις για το εμβόλιο, προκειμένου να μην κερδίσει ο ίδιος την αναμέτρηση, ο Αμερικανός υπουργός Υγείας Αλεξ Άζάρ δήλωσε ότι εφόσον η Pfizer καταθέσει έγκαιρα τα απαραίτητα στοιχεία για την αποτελεσματικότητα του εμβολίου της στους ρυθμιστικούς φορείς,

Ο FDA έδωσε επείγουσα έγκριση κυκλοφορίας στο φάρμακο bamlanivimab, που χορηγείται σε ασθενείς με ήπια συμπτώματα.

θα καταστεί εφικτή η έναρξη του εμβολιασμού των Αμερικανών μέσα στον Δεκέμβριο. Ωστόσο, ανάτοτα στέλεχος του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) δήλωσε χθες ότι ο εμβολιασμός δεν πρόκειται να ξεκινήσει, ακόμα και για τους πιο ευάλωτους, πριν από τον επόμενο Μάρτιο.

Αποτελεσματικό φαίνεται ότι είναι και το ρωσικό εμβόλιο, σύμφωνα με δηλώσεις του Ρώσου προέδρου Βλαντίμιρ Πούτιν,

Σύμφωνα με την επίτροπο Υγείας Στέλλα Κυριακίδου, εφόσον η Κομισιόν αποδεχθεί το συμβόλαιο με τις φαρμακοβιομηχανίες, υπάρχει σχέδιο κατανομής των διαθέσιμων δόσεων με βάση τον πληθυσμό κάθε χώρας.

ο οποίος εξέφρασε τη βούληση της Μόσχας να συνεργαστεί με άλλες χώρες στο μέτωπο των εμβολίων. Την ίδια στιγμή, η Βραζιλία «πάγωσε» την κλινική μελέτη του υποψήφιου εμβολίου της κινεζικής Sinovac Biotech εξαιτίας σοβαρής παρενέργειας σε κάποιον από τους εθελοντές. Την ευκαιρία άδραξε ο ακροδεξιός πρόεδρος Ζαΐρ Μπολσονάρου, που θεώρησε την παύση της έρευνας προσωπική του επιτυχία. Τέλος, αισιόδοξα είναι τα νέα και

από το πεδίο των φαρμάκων κατά της COVID-19. Ο αμερικανικός Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA) έδωσε επείγουσα έγκριση κυκλοφορίας στο φάρμακο bamlanivimab της φαρμακοβιομηχανίας Eli Lilly, ένα μονοκλωνικό αντίσωμα που χορηγείται σε ασθενείς με ήπια συμπτώματα, οι οποίοι κινδυνεύουν να εμφανίσουν επιδείνωση. Είναι το πρώτο φάρμακο που εγκρίνεται για ασθενείς σε σχετικά πρώιμο στάδιο της COVID-19.

Πλήρης απαγόρευση εκτροφής μινκ έως το 2022

Την πλήρη απαγόρευση εκτροφής μινκ έως το 2022, και όχι απλώς τη σφαγή όλων των μινκ που υπάρχουν στις φάρμες της χώρας, προωθεί η κυβέρνηση της Δανίας, μετά τη διαπίστωση ότι στέλεχος του κορωνοϊού που μεταλλάχθηκε σε εκτροφέο μινκ πέρασε σε ανθρώπους.

Η πρώτη απόπειρα της δανικής κυβέρνησης να επιβάλει τη σφαγή όλων των μινκ της χώρας απέτυχε, καθώς, με βάση την υπάρχουσα υγειονομική νομοθεσία, οι Άρκες δύνανται να επιβάλουν τέτοιου είδους μέτρα μόνο για ζώα που βρίσκονται σε ακτίνα 7,8 χιλιομέτρων από αυτά που νοσούν.

Η πρόταση νόμου περιλαμβάνει αποζημιώσεις για τις φάρμες που δεν θα λειτουργήσουν, έως την 1η/1/2022. Στις ΗΠΑ έχουν καταγραφεί χιλιάδες κρούσματα κορωνοϊού σε εκτροφεία μινκ, ενώ έχει παρατηρηθεί ότι ο ιός επηρεάζει περισσότερο τα γηραιότερα μινκ και προξενεί ανανηυστικά προβλήματα που προκαλούν τον θάνατο.

Η εντατική εκτροφή ζώων, είτε για το δέρμα τους, είτε για τη γούνα τους, είτε για το κρέας, το γάλα και τα αυγά τους, αποτελεί εκκολαπτήριο ασθενειών λόγω της εγγύτητας μεταξύ τους και των κακών συνθηκών υγιεινής. Δανοί ειδικό θεωρούν ότι η προσωρινή εξάφανση του μικρού κλάδου εκτροφής μινκ (35 φάρμες σε όλη τη χώρα) είναι ελάχιστο

Η πρόταση νόμου της δανικής κυβέρνησης περιλαμβάνει αποζημιώσεις για τις φάρμες που εκτρέφουν μινκ, οι οποίες δεν θα λειτουργήσουν έως την 1η/1/2022.

τήμημα σε σχέση με το ρίσκο να εμφανιστεί μεταλλαγμένο στέλεχος του ιού που δεν θα καλύπτεται από τα εμβόλια. Την ίδια ώρα, οι θάνατοι από κορωνοϊό στην Ευρώπη αναμένεται να ξεπεράσουν σύντομα τις 300.000, με βάση καταμέτρηση του πρακτορείου Reuters. Μεταξύ των θανάτων αυτών, οι 42.000 έχουν καταγραφεί στην Ιταλία, η οποία ανακοίνωσε χθες νέα περιοριστικά μέτρα, σε επιπλέον πέντε επαρχίες, που προστίθενται στην ισχύουσα καθολική απαγόρευση κυκλοφορίας στη χώρα μετά τις 10 το βράδυ.

RITZAU, REUTERS, GUARDIAN

Η μελέτη διαπίστωσε επίσης ότι όσοι έπασαν ήδη από ψυχικό νόσημα είχαν 65% περισσότερες πιθανότητες να νοσήσουν από COVID-19 από ό,τι όσοι δεν έχουν ψυχικά προβλήματα.

Ψυχικά νοσήματα, οι παρενέργειες του ιού

Παρενέργειες ψυχιατρικής φύσεως αναφέρει ποσοστό 20% των ασθενών που α-ποθεραπεύθηκαν από COVID-19, σύμφωνα με το πόρισμα μεγάλης μελέτης. Η ερευνητική ομάδα του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης προειδοποιεί ότι συμπτώματα ψυχικής νόσου ενδέχεται να εμφανίσουν πολλοί ασθενείς εντός τριών μηνών από τη διάγνωση του ασθενούς με κορωνοϊό. Η μελέτη έδειξε ότι ένας στους πέντε αποθεραπευθέντες ασθενείς εμφάνισε α-ϋπνία, κατάθλιψη και άγχος, ενώ οι ερευνητές εκτιμούν ότι οι ασθενείς αυτοί έχουν αυξημένες πιθανότητες εμφάνισης άνοιας. «Η έρευνά μας έδειξε ότι όσοι έχουν επι-πλέον από COVID-19 έχουν αυξημένες πιθανότητες εμφάνισης ψυχικών νοσημάτων. Οι ειδικευμένες υγειονομικές υπηρεσίες πρέπει να είναι έτοιμες να αναλάβουν το βάρος αυτό», λέει ο καθηγητής Ψυχιατρικής του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης Πολ Χάρισον, που καλεί τον ιατρικό κόσμο να ερευνήσει τα αίτια του φαινομένου και

Ενας στους πέντε που έχουν αποθεραπευθεί εμφάνισε αϋπνία, κατάθλιψη και άγχος, σύμφωνα με μελέτη.

να ανακαλύψει νέες θεραπείες.

Η μελέτη, που δημοσιεύθηκε στην ιατρική επιθεώρηση The Lancet Psychiatry Journal, εξέτασε τους ψυχιατρικούς ιατρικούς φακέλους 69 εκατομμυρίων Αμερικανών, συμπεριλαμβανομένων και 62.000 κρουσμάτων κορωνοϊού. Τους πρώτους τρεις μήνες μετά τη διάγνωσή τους με COVID-19, ένας στους πέντε ασθενείς ανέφερε συμπτώματα άγχους, αϋπνίας ή κατάθλιψης.

Η μελέτη διαπίστωσε επίσης ότι όσοι έπασαν ήδη από ψυχικό νόσημα είχαν

65% περισσότερες πιθανότητες να νοσήσουν από COVID-19 από ό,τι όσοι δεν έχουν ψυχικά προβλήματα. Ο ιατρικός κόσμος πιστεύει ότι ο κορωνοϊός μπορεί να επηρεάσει τον εγκέφαλο και την ψυχική υγεία, αυξάνοντας τον κίνδυνο εμφάνισης σειράς από ψυχικές νόσους.

«Αυτό οφείλεται μάλλον σε συνδυασμό ψυχολογικών παραγόντων και συγκεκριμένα του άγχους που γεννά η συγκεκριμένη πανδημία, μαζί με τα σωματικά συμπτώματα της νόσου», λέει ο Μάικλ Μπλουμφίλντ, ψυχίατρος στο University College του Λονδίνου, ο οποίος δεν συμμετείχε στην έρευνα της Οξφόρδης.

Ο Σάιμον Ουέσλι, καθηγητής Ψυχιατρικής στο Πανεπιστήμιο Κινγκς του Λονδίνου, λέει ότι το αποτέλεσμα της έρευνας αντικατοπτρίζει παρόμοια πορίσματα μελετών από παλαιότερα επιδημικά ξεσπάσματα.

REUTERS

Εκκεντρία ανάμεσα σε Αρμενία και Αζερμπαϊτζάν

Με διαμεσολάβηση της Μόσχας, η οποία θα στείλει περίπου 2.000 στρατιώτες στην περιοχή

Οι πρώτοι από περίπου 2.000 Ρώσους στρατιώτες που πρόκειται να εγγραφούν την εκκεντρία ανάμεσα στην Αρμενία και το Αζερμπαϊτζάν έφθασαν χθες στην περιοχή, καθώς στο Αζερμπαϊτζάν ξεσπούσαν πανηγυρισμοί και στην Αρμενία αντικυβερνητικές διαδηλώσεις. Η κοινή διακήρυξη που φέρει τις υπογραφές του προέδρου της Ρωσίας, Βλαντίμιρ Πούτιν, του πρωθυπουργού της Αρμενίας, Νικόλ Πασινιάν και του προέδρου του Αζερμπαϊτζάν, Ιλχάμ Αλίεφ, προβλέπει το «πάγωμα» των εχθροπραξιών και την επιστροφή στο Αζερμπαϊτζάν μέρος των εδαφών περίξ του Ναγκόρνο-Καραμπάχ που κατείχε επί τρεις δεκαετίες η Αρμενία.

Η Ρωσία διαμεσολάβησε για την επίτευξη της εκκεντρίας μετά τις στρατιωτικές νίκες του Αζερμπαϊτζάν, το Σαββατοκύριακο, οι οποίες απειλούσαν ευθέως την υπό αρμενικό έλεγχο πρωτεύουσα του Ναγκόρνο-Καραμπάχ, Στεπανκέρτ. «Αν οι εχθροπραξίες συνεχίζονταν, μέσα σε λίγες ημέρες θα είχαμε χάσει ολόκληρο το Αρτσάκ (Ναγκόρνο-Καραμπάχ) και θα είχαμε ακόμα περισσότερες απώλειες», εξήγησε ο Πασινιάν σε βιντεοσκοπημένο μήνυμά. «Η απόφαση ήταν απεριγραντα επίπονη για εμένα και για τον λαό μας».

Με την ανακοίνωση της συμφωνίας, αργά το βράδυ της Δευτέρας, μερικές εκατοντάδες διαδηλωτές κατευθύνθηκαν προς το γραφείο του πρωθυπουργού και προξένησαν ζημιές. Επίσης, εισέβαλαν στην αίθουσα του αρμενικού Κοινοβουλίου και προηλάκισαν βουλευτές, με αποτέλεσμα να πέσει αναισθητός ο πρόεδρος της Βουλής. Αποστάσεις από τη συμφωνία

πήρε ο πρόεδρος της Αρμενίας, Αρμέν Σαρκισιάν, ο οποίος δήλωσε ότι έμεινε εκτός των διαβουλεύσεων.

Εκτός έμεινε και η Τουρκία, παρά την ώς τώρα επιμονή του Αζερμπαϊτζάν να συμπεριληφθεί η Τουρκία στους διαμεσολαβητές. Το ρωσικό υπουργείο Εξωτερικών ξεκαθάρισε χθες ότι η ειρηνευτική δύναμη που θα αποσταλεί στην περιοχή θα αποτελείται μόνο από Ρώσους, ενώ ο εκπρόσωπος του Κρεμλίνου, Ντμίτρι Πεσκόφ επεσήμανε ότι η κοινή δήλωση των τριών (Ρωσίας, Αρμενίας, Αζερμπαϊτζάν) δεν αναφέρει πούθενά τη λέξη Τουρκία. «Οι τρεις πλευρές δεν έχουν συμφωνήσει

Με την ανακοίνωση της συμφωνίας, μερικές εκατοντάδες διαδηλωτές εισέβαλαν στην αίθουσα του αρμενικού Κοινοβουλίου και προηλάκισαν βουλευτές.

σε αυτό, δεν υπάρχει συνεννόηση για την παραμονή Τούρκων στρατιωτών στο Καραμπάχ», σημείωσε. Η Τουρκία πανηγύρισε την εξέλιξη αυτή, στην οποία συνέβαλε στέλνοντας μη επανδρωμένα ερσοκάφη και άλλη βοήθεια προς το Αζερμπαϊτζάν.

Στον πόλεμο του 1993 είχε περάσει υπό αρμενικό έλεγχο όχι μόνο το κατοικούμενο κατά πλειοψηφία από Αρμενίους Ναγκόρνο-Καραμπάχ αλλά και γειτονικές περιοχές, κατοκούμενες κυρίως από Α-

Διαδηλωτές προκάλεσαν ζημιές στο γραφείο του αρμενικού πρωθυπουργού μετά την ανακοίνωση της συμφωνίας.

ζέρους. Οι περιοχές αυτές επανέρχονται τώρα υπό αζερικό έλεγχο, ενώ η Ρωσία εγγυάται την απρόσκοπτη επικοινωνία ανάμεσα στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ και την Αρμενία, φυλάσσοντας τον λεγόμενο «διάδρομο του Λατίν».

Ο πρόεδρος του Αζερμπαϊτζάν έκανε λόγο για «ιστορική συμφωνία» και «συνθηκολόγηση» της Αρμενίας, παροτρύνοντας τους συμπατριώτες του που είχαν υποχρεωθεί να εγκαταλείψουν τις περιοχές υπό αρμενικό έλεγχο να επιστρέψουν

στα σπίτια τους. Παράλληλα, το Αζερμπαϊτζάν εξασφάλισε τη συναινεση της Αρμενίας για την απρόσκοπτη διόδο προς την περιοχή του Ναχτσεβάν, που ανήκει στο Αζερμπαϊτζάν αλλά δεν έχει εδαφική συνέχεια μαζί του.

Δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία για τον αριθμό των νεκρών στις εχθροπραξίες, που διήρκεσαν έξι εβδομάδες, αν και την περασμένη εβδομάδα ο Ρώσος πρόεδρος Πούτιν είχε κάνει λόγο για 5.000 νεκρούς.

REUTERS, A.P., GUARDIAN, SPUTNIK

Υπεράσπιση ευρωπαϊκών αξιών αλλά και συνόρων

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Εμφαση στην καλύτερη φύλαξη των ε-ξωτερικών συνόρων της Ε.Ε. και στην υπεράσπιση των θεμελιωδών αξιών της Ευρώπης απέναντι στους θιασώτες του μίσους έδωσαν στις δηλώσεις τους οι ηγέτες της Ε.Ε. που συμμετείχαν χθες σε μία μίνι Σύνοδο Κορυφής με θέμα την αντιμετώπιση του εξτρεισμού και της τρομοκρατίας.

Η χθεσινή τηλεδιάσκεψη ήταν πρωτοβουλία του Γάλλου προέδρου Εμανουέλ Μακρόν και του καγκελάρου της Αυστρίας Σεμπάστιαν Κουρτς, των οποίων οι χώρες επιλήφθηκαν από τα πρόσφατα τρομοκρατικά χτυπήματα. Συμμετείχαν επίσης ο Ολλανδός πρωθυπουργός Μαρκ Ρούτε, η επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Σαρλ Μισέλ και η Αγκέλα Μέρκελ, ως καγκελάριας της προεδρεύουσας στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Γερμανίας.

Ο κ. Μακρόν σημείωσε επανειλημμένως ότι «συζητάμε εδώ και πέντε χρόνια» για την καλύτερη φύλαξη των συνόρων και ότι είναι πλέον ώρα για δράση. Ο κ. Ρούτε τάχθηκε υπέρ της ενίσχυσης του Frontex και των συστημάτων ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών-μελών και μίλησε για την ανάγκη περιορισμού της αδιαφανούς ξένης επιρροής σε μουσουλμανικά τέμνη. Ο κ. Μισέλ τόνισε την ανάγκη «κατάλληλης κατάρτισης» των ιμάντων που κηρύττουν στην Ευρώπη ώστε να

σέβονται τις ευρωπαϊκές αξίες. Η κ. Φον ντερ Λάιεν ανακοίνωσε ότι η Κομισιόν στις 9 Δεκεμβρίου θα παρουσιάσει μία νέα δέσμη μέτρων για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, αλλά τόνισε επίσης τη σημασία των πολιτικών ένταξης των μεταναστών στις ευρωπαϊκές κοινωνίες.

Στο τραπέζι ενόψει της Συνόδου Κορυφής στις 10-11 Δεκεμβρίου, στην ατζέντα της οποίας έχει προστεθεί η ισλαμιστική τρομοκρατία, βρίσκονται

Οι ηγέτες της Ε.Ε. συμμετείχαν χθες σε μία μίνι Σύνοδο Κορυφής με θέμα την αντιμετώπιση του εξτρεισμού και της τρομοκρατίας.

διάφορες πρωτοβουλίες για καλύτερο συντονισμό των πολιτικών πράξεων και αντιμετώπισης του φαινομένου. Μεταξύ αυτών, είναι η παροχή στις δικαστικές αρχές της «στοχευμένης πρόσβασης» σε κρυπτογραφημένα δεδομένα επικοινωνιών ατόμων που εμπλέκονται σε τρομοκρατικές ενέργειες. Επιπλέον, η γαλλική πλευρά ειδικά ζητεί την αναθεώρηση της λειτουργίας της Ζώνης Σένγκεν, με πιο στιβαρή αστυνόμευση στο εσωτερικό της και κυρώσεις στα κράτη-μέλη που δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους.

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Η ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΕΤΡΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Η Αμμόχωστος δεν θα πεθάνει, δεν
θα τουρκέψει, γιατί είναι η μήτρα του
Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας...

**ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**

ΧΟΡΗΓΟΣ
ALPHA BANK

Οι 7 πληγές που ανοίγει η πανδημία στην οικονομία

Ποιες επιπτώσεις θα έχει το δεύτερο lockdown

Του **ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ**

Το ΑΕΠ του Νοεμβρίου θα «ψαλιδιστεί» κατά περίπου 18%-20%, ανεβάζοντας το ποσοστό της ύφεσης για τη φετινή χρονιά σε πάνω από 10%. Αυτή είναι η πρώτη εκτίμηση υψηλόβαθμων στελεχών του οικονομικού επιτελείου τα οποία καλούνται μέσα στα επόμενα 24ωρα να ξαναγράψουν για 3η φορά μέσα στις τελευταίες εβδομάδες τον κρατικό προϋπολογισμό ενόψει της κατάθεσής του στη Βουλή στις 21 Νοεμβρίου. Τα στοιχεία που θα αποτυπωθούν αναμένεται ότι θα είναι εφιαλτικά. Μετά και την αναθεώρηση στην οποία προχώρησε η Ελληνική Στατιστική Αρχή, η χρονιά θα κλείσει με ΑΕΠ της τάξεως των 165 δισ., ενδεχομένως και χαμηλότερο ειδικά αν το lockdown παραταθεί και μέσα στον Δεκέμβριο.

Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της χώρας θα επιστρέψει ουσιαστικά στα ίδια επίπεδα που ήταν το 2002, δηλαδή τη χρονιά που η χώρα υιοθέτησε το ευρώ. Η αθροιστική ύφεση από τα υψηλά του 2008 – τότε το ΑΕΠ της χώρας ήταν στα 242 δισ. – θα ξεπεράσει πλέον το 31%-32% του ΑΕΠ ποσοστό πρωτόγνωρο για τη χώρα. Το 2020 θα είναι «σημαδιακή» χρονιά και για το ελληνικό επιχειρείν. Μόνο από το lockdown των τριών εβδομάδων του Νοεμβρίου, υπολογίζεται ότι θα «εξαφανιστεί» τζίρος της τάξεως των 6-7 δισ. δηλαδή τουλάχιστον το 20%-30% των εσόδων ολόκληρου του μήνα. Για το σύνολο της χρονιάς, οι απώλειες των εσόδων θα ξεπεράσουν τα 50-55 δισ. (πάνω από 25% των ετήσιων εσόδων), περιορίζοντας τα φορολογητέα κέρδη ακόμη και πάνω από

Το ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει στα 165 δισ. ευρώ, στα επίπεδα δηλαδή του 2002.

60-70% (σ.σ. το άθροισμα των κερδών που δηλώνουν οι ελληνικές επιχειρήσεις ανέρχεται περίπου στα 14 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση). Η ανάγκη στήριξης της οικονομίας με πρόσθετα μέτρα – το συνολικό κονδύλι μετά και τα πρόσθετα 3,3 δισ. που ενεργοποιούνται προκειμένου να μετριαστούν οι συνέπειες του νέου lockdown θα φτάσει στα 27 δισ. – θα εκτινάξει το δημόσιο χρέος πάνω από το 205%.

Χωρίς να αποκλείονται νέες εκδόσεις ομολόγων μέχρι το τέλος του έτους, η χρονιά αναμένεται να κλείσει με το χρέος της γενικής κυβέρνησης να φτάνει στα 340 δισ. Όσο για το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης, αναμένεται ότι θα εκτιναχθεί σε πραγματικούς όρους στα 17 δισ. ή τουλάχιστον στο 10% του ΑΕΠ. Για να μην αποτυωθεί το εκρηκτικό ποσοστό –όχι μόνο στον ελληνικό προϋπολογισμό αλλά και στους αντίστοιχους των υπόλοιπων χωρών– μελών της Ε.Ε. –ξετάζεται το ενδεχόμενο όλα τα μέτρα που προβλέπουν επιστροφή χρημάτων από τους πολίτες (π.χ. επιστρεπτέα προκαταβολή, αναστολές φόρων κ.λπ.) να μην αντιμετωπιστούν ως δαπάνες αλλά ως χρηματοδοτικές διευκολύνσεις. Αυτό σημαίνει ότι θα εξαιρεθούν από τον υπολογισμό του ελλείμματος κατεβάζοντας το σε ποιο «ανεκτά» επίπεδα της τάξεως του 7% πάντοτε σε επίπεδο

Με πτώση της τάξεως του 25%-30% στον τζίρο, η επίπτωση στην κερδοφορία θα είναι διπλάσια. Από τα 14 δισ. ευρώ που δηλώνουν κάθε χρόνο οι επιχειρήσεις, είναι ζήτημα αν θα μείνουν τα μισά. Οκτώ στα 10 νομικά πρόσωπα θα κλείσουν τη χρονιά με ζημιές ή πολύ οριακή κερδοφορία.

γενικής κυβέρνησης.

Στο πλαίσιο κατάρτισης του προϋπολογισμού του 2021 αναμένεται να υιοθετηθεί το δυσμενές σενάριο που είχε αναγραφεί στο προσχέδιο. Αυτό προβλέπει ότι ο ρυθμός ανάπτυξης του 2021 αντή για 7,5%, θα συγκρατηθεί στο 4%-4,5% ενδεχομένως και χαμηλότερα. Είναι σαφές πλέον ότι μετά και το δεύτερο lockdown (το οποίο στο πιο αισιόδοξο σενάριο θα διαρκέσει έως το τέλος του μήνα αν και τουλάχιστον με τα σημεινιά δεδομένα αυτό κρίνεται αισιόδοξο), οι πληγές στην ελληνική οικονομία θα μεγαλώσουν:

1. Αν όντως καθεί τελικώς το 18%-20% του ΑΕΠ του Νοεμβρίου (σ.σ. τον Απρίλιο εξαυλώθηκε το 22% του μηνιαίου ΑΕΠ) η ύφεση της χρονιάς θα είναι διττή, ενώ αν το lockdown επεκταθεί και για τον μήνα Δεκέμβριο, είναι πιθανό το ΑΕΠ να πλησιάσει ακόμη και στα 162-163 δισ. ευρώ. Ούτως ή άλλως, θα επιστρέψουμε στα επίπεδα που είχε η οικονομία το 2002, δηλαδή 18 ολόκληρα χρόνια πίσω στον χρόνο.

2. Οι ετήσιες πωλήσεις των επιχειρήσεων ανέρχονται στα 280-300 δισ. ευρώ. Οι φετινές απώλειες εκτιμάται ότι θα ξεπεράσουν πλέον τα 50 δισ. ευρώ, καθώς μόνο από το κλείσιμο του Νοεμβρίου θα χαθούν 5-7 δισ. ευρώ. Επέκταση του lockdown και για τον μήνα Δεκέμβριο θα ανεβάσει ακόμη περισσότερο τον λογαριασμό.

3. Με πτώση της τάξεως του 25%-30% στον τζίρο, η επίπτωση στην κερδοφορία θα είναι διπλάσια. Από τα 14 δισ. ευρώ που δηλώνουν κάθε χρόνο οι επιχειρήσεις, είναι ζήτημα αν θα μείνουν τα μισά. Οκτώ στα 10 νομικά πρόσωπα θα κλείσουν τη χρονιά με ζημιές ή πολύ οριακή κερδοφορία.

4. Το χρέος θα εκτιναχθεί στο 205%-207% του ΑΕΠ. Τρόπος συγκράτησής του κάτω από το ψυχολογικό όριο του 200% δεν υπάρχει πλέον, καθώς κάτι τέτοιο θα προϋπείθε να θυσιαστεί μεγάλο μέρος των ταμειακών διαθεσίμων. Αυτό δεν θα γίνει, καθώς η κυβέρνηση θέλει να έχει πυρομαχικά και για τους πρώτους μήνες του 2021.

5. Το δεύτερο lockdown θα «ψαλιδίσει» την πρόβλεψη της ανάπτυξης για το 2021 ακόμη και κατά 3-4 ποσοστιαίες μονάδες. Από το +7,5% που έβλεπε το οικονομικό επιτελείο στις αρχές Οκτωβρίου, ενδέχεται να χρειαστεί να υιοθετηθεί το δυσμενές σενάριο που προέβλεπε ρυθμό ανάπτυξης της τάξεως του 4%.

6. Η ανάκτηση των προ κορωνοϊού επιπέδων της οικονομίας, δεν αναμένεται παρά προς το τέλος του 2022 ακόμη και αν αποφασιστεί να πέσει περισσότερο ευρωπαϊκό χρήμα στις ευρωπαϊκές οικονομίες από αυτό που αποφάσισαν οι ηγέτες κατά τη συμφωνία για το πακέτο των 750 δισ. ευρώ.

7. Το έλλειμμα θα είναι βαθύτερο όχι μόνο φέτος αλλά και το 2021. Ακριβείς προβλέψεις για την επόμενη χρονιά είναι πολύ δύσκολο να γίνουν, καθώς ουδείς γνωρίζει πότε θα τελειώσουν τα νέα περινοτικά μέτρα. Είναι όμως ήδη δεδομένο, ότι το πρωτογενές έλλειμμα του 2021 δεν μπορεί πλέον να συγκρατηθεί στο επίπεδο του 1%.

Το μέτρο που μειώνει το πρωτογενές έλλειμμα

Το πρωτογενές έλλειμμα, μετά και την απόφαση για λήψη πρόσθετων μέτρων στήριξης συνολικού ύψους 3,3 δισ. ευρώ που αποφάσισε η κυβέρνηση ύστερα από την επιδείνωση της πανδημίας, θα φτάσει –σε πραγματικούς όρους– στα 11-12 δισ. ευρώ, όταν στο προσχέδιο του προϋπολογισμού είχε εγγραφεί ως πρόβλεψη ότι θα περιοριστεί στα 9,7 δισ. ευρώ (με βάση τον ορισμό ESA 2010). Ως ποσοστό του ΑΕΠ, αυτό θα σήμαινε ότι μόνο το πρωτογενές έλλειμμα θα έφτανε να αντιστοιχεί σε πάνω από 7% του ΑΕΠ. Για να αποφευχθεί αυτή η προοπτική, εξετάζεται όλα τα μέτρα που συνδέονται με χρηματοδοτικές διευκολύνσεις επιχειρήσεων οι οποίες όμως θα επιστραφούν, τουλάχιστον στο μεγαλύτερο τμήμα τους από τους ωφελουμένους, να μη συνυπολογιστούν στο πρωτογενές έλλειμμα. Η Ελλάδα έχει χρησιμοποιήσει μαζικά το «όπλο» των χρηματοδοτικών διευκολύνσεων. Πρόκειται ουσιαστικά για τις επιστρεπτές προκαταβολές. Στις τρεις πρώτες φάσεις του προγράμματος στήριξης των επιχειρήσεων –οι οποίες στο σύνολό τους ήταν δάνεια– έχουν δοθεί μέχρι τώρα πάνω από 3 δισ. ευρώ σε περισσότερους από 145.000 μοναδικούς ΑΦΜ. Και μόνο αυτό το ποσό φτάνει να αντιστοιχεί σχεδόν στο 2% του ΑΕΠ. Επίσης, έχουν προγραμματιστεί 4η και 5η φάση επιστρεπτές προκαταβολής με επιπλέον 1,7 δισ. ευρώ, εκ των οποίων το 50% επίσης θα επιστραφεί.

Με αυτά τα δεδομένα, το πρωτογενές έλλειμμα μπορεί να «ψαλιδιστεί» από μια τέτοια διευθέτηση κατά τουλάχιστον 2-3 ποσοστιαίες μονάδες, ειδικά αν συμπεριληφθεί στο σχετικό «καλάθι» των μέτρων και η αναστολή των φορολογικών υποχρεώσεων. Αν περιοριστεί το πρωτογενές έλλειμμα, αντίστοιχα θα μειωθεί και το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης σε περίπου 7%, αντί για 10% που θα «έδειχνε» σε διαφορετική περίπτωση το κοντέρ.

Φόβοι για εκτίναξη της ανεργίας και περαιτέρω μείωση μισθών

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Το πλέον εφιαλτικό σενάριο, με την ύφεση να προσεγγίζει το 12% και την ανεργία να ξεπερνά το 20% επαναφέρει στο προσκήνιο το δεύτερο lockdown στο οποίο εισήλθε η χώρα, σε συνδυασμό με την πορεία της πανδημίας που φαίνεται πως δεν απέχει πολύ από το ξεφυγεί επικίνδυνα.

Οι αναλυτές θεωρούν αυτονόητο πως η ανεργία όχι απλώς θα αυξηθεί στην Ελλάδα για πρώτη φορά μετά το 2013, αλλά ενδέχεται να αγγίξει ακόμη και το 22%. Εκφράζονται μάλιστα εκτιμήσεις, σύμφωνα με τις οποίες για κάθε μία μονάδα πτώσης του ΑΕΠ, θα χάνονται περίπου 50.000 θέσεις εργασίας, με αποτέλεσμα πολλοί να μιλούν για αύξηση των ανέργων από τις αρχές Μαρτίου έως το τέλος του έτους κατά 350.000, ίσως και περισσότερους.

Εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενοι που παραμένουν ή εισέρχονται για δεύτερη φορά μέσα σε 8 μήνες σε αναστολή σύμβασης, ζουν επί μήνες με τα 534 ευρώ, εγγλωβισμένοι σε μια γκρίζα ζώνη μεταξύ ανεργίας και εργασίας, πνιγμένοι από την αβεβαιότητα και τα χρέη. Για τον λόγο αυτό, άλλωστε, το οικονομικό επιτελείο αποφάσισε ειδικά για τον μήνα Νοέμβριο, το ποσό της ειδικής αποζημίωσης να αυξηθεί στα 800 ευρώ, εφόσον η αναστολή διαρκεί 30 ημέρες.

Οι επιστήμονες βλέπουν πλέον πιο κοντά στην πραγματικότητα το απαισιόδοχο

Σχεδόν ένα εκατομμύριο εργαζόμενοι ξαναβλέπουν τις συμβάσεις τους να «παγώνουν».

σενάριο από αυτά που εξέταζαν κατά την έναρξη της πανδημίας, τον Μάρτιο, ενώ εκτιμούν ότι η επιστροφή στην κανονικότητα, ήτοι σε συνθήκες 2019, θα επιτευχθεί κοντά στο 2023. Πρόσφικτα, η Παγκόσμια Τράπεζα προειδοποίησε ότι η πανδημία του νέου κορωνοϊού ενδέχεται να οδηγήσει σε ακραία φτώχεια έως και 150 εκατομμύρια ανθρώπους μέχρι τη τέλη του 2021, εξαλείφοντας τρία χρόνια προόδου στις προσπάθειες για τη μείωση της φτώχειας στον κόσμο. Αυτό σημαίνει ότι το 9,1%-9,4% του παγκόσμιου πληθυσμού ενδέχεται να ζει σε συνθήκες ακραίας φτώχειας φέτος, ποσοστό παραπλήσιο με εκείνο του 2017, όταν έφτασε το 9,2%. Είναι επίσης η πρώτη αύξηση του ποσοστού ακραίας φτώχειας μετά περίπου 20 χρόνια. Μάλιστα, ενώ στο παρελθόν η ακραία φτώχεια εντοπιζόταν κυρίως στις αγροτικές περιοχές, όπως διαπιστώνει και η Παγκόσμια Τράπεζα τώρα, λόγω της πανδημίας όλο και μεγαλύτερους αριθμούς κατοίκων αστικών περιοχών περιέρχεται σε ένδεια, καθώς χάνονται θέσεις εργασίας

Εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενοι που παραμένουν ή εισέρχονται για δεύτερη φορά μέσα σε 8 μήνες σε αναστολή σύμβασης ζουν επί μήνες με τα 534 ευρώ, εγγλωβισμένοι σε μια «γκρίζα ζώνη» μεταξύ ανεργίας και εργασίας, ενώ πνιγμένοι από την αβεβαιότητα και τα χρέη.

λόγω των lockdown και της μειωμένης ζήτησης.

Ο οίκος αξιολογήσεων DBRS (Σεπτέμβριος 2020) εκτίμησε για τις χώρες της Ευρωζώνης ότι θα πληγούν από μία άνιση ανάκαμψη εις βάρος των χωρών του Νότου ως τα πλέον ευάλωτα και εξαρτημένα κράτη-μέλη από τον τουρισμό. Όπως εξηγεί στην «Κ» ο ομότιμος καθηγητής του Πα-

ντείου Πανεπιστημίου Σάββας Ρομπόλης, από τη συγκεκριμένη μελέτη αναδεικνύεται ότι η χώρα μας είναι η πλέον ευάλωτη οικονομία και εξαρτημένη από την ύφεση του τουρισμού, καθώς το 20,8% του ΑΕΠ και το 21,7% της απασχόλησης εξαρτώνται από αυτόν και ακολουθούν η Κύπρος, η Μάλτα, η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Ιταλία.

Σε επίπεδο στατιστικής ανεργίας, αυτό σημαίνει ότι θα υπάρξει αύξηση του ήδη υψηλού επιπέδου. Συγκεκριμένα, από 17,3% ή 758.000 άνεργους το 2019, φθάσαμε στο 18,3% και τους 836.000 άνεργους του Ιουνίου του 2020 και εκτιμάται ότι θα αγγίξουμε το 21,3% με 22,1% σε ποσοστό ανεργίας και το 1.020.000 με 1.070.000 στον αριθμό των ανέργων, στο τέλος του έτους. Στο ίδιο μήκος κύματος κινούνται οι εκτιμήσεις του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ πως η ανεργία θα κυμανθεί στο τέλος του 2020 στο 21,2%, με το κόστος απώλειας εργασίας να διαπρέπει σημαντικά υψηλά, καθώς ύστερα από δύο χρόνια ανεργίας ο άνεργος έχει απολέσει το 47% το εισοδήματός του.

Σύμφωνα με τον υποψήφιο διδάκτορα του Παντείου Πανεπιστημίου Βασίλη Μπέτου, προστίθενται στις υπάρχουσες ευελιξίες των αμοιβών, του χρόνου εργασίας, κ.λπ., νέες ευελιξίες μορφές απασχόλησης, όπως είναι η αναστολή των συμβάσεων εργασίας που στην πράξη είναι μερική ανεργία, η απασχόληση μετά την αναστολή των συμβάσεων εργασίας, η τηλεργασία, η απλήρωτη υπερωρία, η μερική και εκ περιτροπής απασχόληση.

Στην «γκρίζα ζώνη»

Πριν από το δεύτερο καθολικό lockdown, το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ εκτιμούσε ότι περισσότεροι από 180.000 εργαζόμενοι βρίσκονται σε μια «γκρίζα περιοχή» μεταξύ υποαπασχόλησης και α-

νεργίας, καθώς παρέμειναν σε καθεστώς αναστολής της σύμβασης εργασίας τους για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών με αποδοχές μειωμένες κατά τουλάχιστον 50%, σε σχέση με τον μισθό τους. Πλέον, εκτιμάται ότι σχεδόν ένα εκατομμύριο εργαζόμενοι ξαναβλέπουν τις συμβάσεις τους να «παγώνουν» και η συντριπτική πλειονότητα αυτών φοβάται πως δύσκολα θα ξαναγυρίσει στη δουλειά του, τουλάχιστον με τη μορφή που ήταν πριν από την εξάπλωση της πανδημίας.

Παράλληλα, εν μέσω της πανδημίας και συγκεκριμένα κατά το β' τρίμηνο του έτους, ο μέσος μηνιαίος μισθός μειώθηκε κατά 10%, οι εργαζόμενοι με αποδοχές έως 200 ευρώ εκτινάχθηκαν από 1% σε 12% του συνόλου των μισθωτών, το 31% των απασχολούμενων έχουν αποδοχές χαμηλότερες από τον κατώτατο μισθό, ενώ το 83% όσων αμείβονται με τον κατώτατο βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας

Οι κ. Ρομπόλης και Μπέτους εκτιμούν μάλιστα ότι η ελληνική οικονομία θα συναντήσει αντίστοιχα μακροοικονομικά και κοινωνικά μεγέθη του 2019 όχι νωρίτερα από το 2023 και θεωρούν πως οι εργαζόμενοι σε ευέλικτες μορφές απασχόλησης στη χώρα μας απειλούνται από την ολική ανεργία, με ό,τι αυτό αρνητικά συνεπάγεται για την πιθανότητα φτωχοποίησής τους.

ΑΡΘΡΟ / Της **ΕΛΕΝΗΣ ΛΟΥΡΗ**

Η χρηματοδότηση της ανάπτυξης στη μετά COVID εποχή

Από το 2009 η ελληνική οικονομία έχει βιώσει μια σειρά από απαντες κρίσεις (παγκόσμια χρηματοπιστωτική, κρίση χρέους και τώρα η κρίση λόγω πανδημίας) που έχουν δημιουργήσει μεγάλα προβλήματα. Έχει χάσει το 25% του ΑΕΠ της μαζί με χιλιάδες θέσεις απασχόλησης, μεγάλο μέρος του πάγιου κεφαλαίου απαξιώθηκε και δεν αντικαταστάθηκε και, το χειρότερο, μια γενιά νέων μετανάστευσε αναζητώντας καλύτερη προοπτική στο εξωτερικό.

Η τρέχουσα κρίση, που είναι εξωγενής και ομοιογενής για όλη την Ευρώπη, αναμένεται να δημιουργήσει βαθύτερη ύφεση από ό,τι έχουμε δει ως τώρα και να ξεπεράσει ακόμα και το -9% του 2011, που υπήρξε η χειρότερη επίσημα μεταπολεμική επίδοση της χώρας μας. Αυτή τη φορά οι Ευρωπαίοι δεν καθυστερούν

και έλαβαν μέτρα γρήγορα. Πρώτη ήταν η επεκτατική νομισματική πολιτική που ανέλαβε η ΕΚΤ, μετά η χαλάρωση των δημοσιονομικών κανόνων και τέλος η ευρωπαϊκή συμφωνία για ένα πακέτο ανάκαμψης 750 δισ. ευρώ. Αν όλα αυτά δουλέψουν γρήγορα και συντονισμένα, παρ' όλες τις αρχικές ασάφειες, οι πιθανότητες για αναστροφή/συγκράτηση των αρνητικών εξελίξεων είναι μεγάλες.

Η ελληνική οικονομία μπορεί να επωφεληθεί υπό την προϋπόθεση ότι θα καταφέρει να χρησιμοποιήσει τους διαθέσιμους πόρους για να χρηματοδοτήσει τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις που θα πυροδοτήσουν εκ νέου την ανάπτυξη της.

Οι δημόσιες επενδύσεις μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα δάνεια και τις επιδοτήσεις του Ταμείου Ανάκαμψης που

ξεπερνούν τα 32 δισ. ευρώ για την Ελλάδα. Είναι μεγάλη ευκαιρία για την ενίσχυση της μεταβίβασης στην πράσινη οικονομία, της καινοτομίας, της εκπαίδευσης, της απασχόλησης και της ψηφιοποίησης. Όσον αφορά τις επιδοτήσεις, δεν υπάρχουν δεύτερες σκέψεις. Μάλιστα κάποιες χώρες σχεδιάζουν να δανειστούν με ενέχυρο μελλοντικές επιδοτήσεις ώστε να μη καεί χρόνος. Όμως τα δάνεια συνδέονται με τα γνωστά θέματα του υψηλού δημόσιου χρέους και των προϋποθέσεων. Η Ελλάδα έχει ήδη ένα δημόσιο χρέος που ξεπερνά το 180% του ΑΕΠ και αναμένεται να πλησιάσει το 200%. Η χρήση των δανείων θα πρέπει να γίνει με τέτοιον τρόπο ώστε η αύξηση του αριθμητή (χρέος) να είναι μικρότερη από την αύξηση του παρονομαστή (ΑΕΠ). Πόσο εφικτό είναι αυτό βραχυπρόθεσμα; Είναι τέτοιος ο

προβληματισμός, που χώρες όπως η Ισπανία και η Πορτογαλία συζητούν ήδη να μη χρησιμοποιήσουν καθόλου τα δάνεια ή να ελαχιστοποιήσουν τη χρήση τους.

Οι ιδιωτικές επενδύσεις στην Ελλάδα όπου το χρηματοπιστωτικό σύστημα βασίζεται στις τράπεζες εξαρτώνται από τις διαθέσιμες χορηγήσεις. Η ΕΚΤ δίνει προτερήματα στις τράπεζες υπό την προϋπόθεση ύπαρξης κατάλληλων εξασφαλίσεων με αρνητικό επιτόκιο (-1% για στοχευμένες μακροχρόνια πράξεις) ώστε να χρηματοδοτηθούν οι επιχειρήσεις. Επιπλέον, οι τράπεζες δέχονται αυξημένες καταθέσεις. Από τον Ιανουάριο 2019 ως τον Σεπτέμβριο 2020 οι καταθέσεις αυξήθηκαν από 133 σε 153 δισ. ευρώ. Οι χορηγήσεις όμως μειώθηκαν το ίδιο διάστημα από 169 σε 148 δισ. ευρώ. Οι τρά-

πεζες, παρόλο που είναι συγκεντρωμένες (4 τράπεζες ελέγχουν 95% του κλάδου), εστιάζουν στις βασικές τραπεζικές λειτουργίες και επαρκώς κεφαλαιοποιημένες, αντιμετωπίζουν παραλυτικές αβεβαιότητες με κυριότερη τον όγκο των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ). Πρόβλημα που αναμένεται να χειροτερέψει λόγω της πανδημίας, παρ' όλη την ανακούφιση του σχεδίου «Ηρακλής». Τον Ιούνιο 2020 τα ΜΕΔ στην Ελλάδα ξεπερνούσαν το 35%, ενώ ο μέσος όρος στην Ευρώπη ήταν 3,5%. Αν οι τράπεζες δεν βοηθηθούν να ξεπεράσουν το «βουνό» των ΜΕΔ που τους έχουν κληροδοτήσει οι απαντές κρίσεις, δεν θα μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν την ανάπτυξη. Χρειάζεται μια εταιρεία διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού (ΕΔΣΕ) που θα έπαιρνε ένα μέρος του βάρους και της αβεβαιό-

τητας, όπως έχει γίνει σε πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Η ΕΚΤ και η Ε.Ε. φαίνεται να αποφεύγουν ακόμα την ιδέα μιας ευρωπαϊκής ΕΔΣΕ αλλά ισχυρίζονται ότι δίκτυα από συνεργαζόμενες εθνικές ΕΔΣΕ θα ήταν χρήσιμα.

Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει ήδη προτείνει ένα λειτουργικό σχέδιο για την ίδρυση μιας ΕΔΣΕ που θα μπορούσε να αντιμετωπίσει πέρα από το πρόβλημα των ΜΕΔ και το πρόβλημα του αδύναμου κεφαλαίου (αναβαλλόμενες φορολογικές πιστώσεις). Στις παρούσες συνθήκες μια τέτοια εξέλιξη θα ήταν απολύτως ευπρόσδεκτη για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης.

* Η κ. Ελένη Λουρή είναι καθηγήτρια Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, πρώην υποδιοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος.

The
Economist

EVENTS

#EconCyprusSummit

hazlis & rivas

The Economist Events for Greece,
Cyprus, Malta and southeast Europe

VIRTUAL EVENT

16TH CYPRUS SUMMIT

Europe: Putting solidarity to the test

Cyprus: In need of a new growth model?

November 24th 2020 • 2:00 pm (EEST) • 7:00 am (EDT)

John Peet

Political and Brexit editor
The Economist

Nicos Anastasiades

President
Republic of Cyprus
(recorded message)

Stella Kyriakides

European Commissioner
for health and food safety
(recorded message)

Nicholas Burns

Former under secretary
of state for political affairs
USA

Nikos Christodoulides

Minister of foreign affairs
Cyprus

Nikolaos Dendias

Minister of foreign affairs
Greece

Natasa Pilides

Minister of energy, commerce
and industry, Cyprus

Charalambos Petrides

Minister of defence
Cyprus

Evgenios Evgeniou

Chief executive officer
PwC Cyprus

Klaus Regling

Managing director
European Stability Mechanism

Charis Pouangare

Deputy CEO
Bank of Cyprus

Andreas Shiamishis

Chief Executive Officer
HELPE

Theodore Tryfon

President, Panhellenic Union
of Pharmaceutical Industries (PEF)
Member of the board
Hellenic Federation
of Enterprises (SEV)

Christoforos

Hadjikyprianou
CEO & president of the council
European University Cyprus

Christina Torrella

Senior director,
financial institutions
Fitch Ratings

Michalis Athanasiou

Executive director global
corporate banking & markets
Bank of Cyprus

© Hazlis & Rivas advertising

www.hazliseconomist.com | www.cyprus2020.economist.com

The Economist Events for Greece, Cyprus, Malta and southeast Europe

@Economist_SEUR

The Economist SE Europe Events

The Economist SE Europe Events

Under the auspices of:

CYPRUS MINISTRY
OF ENERGY
COMMERCE & INDUSTRY

In collaboration with:

Premium gold sponsor:

Gold sponsors:

Bank of Cyprus

ExxonMobil

Silver sponsors:

European University Cyprus

HELLENIC PETROLEUM

Bronze sponsor:

ecomm bx
Fintech e-accounts platform

Communication sponsor:
 KATHIMERINI

Contributors:
 NESPRESSO.

Airline carrier:
 AEGEAN
A STAR ALLIANCE MEMBER

IT sponsor:
 POBUCA

Logistics supplier:
 DHL

Supported by:
 CYPRUS CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

Τα φυσικά καταστήματα κυριαρχούν στην αγορά

Οι online αγορές διπλασιάστηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας στην Ελλάδα, αλλά αντιπροσωπεύουν το 20% του συνολικού τζίρου

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Παρότι η πανδημία έχει ενισχύσει σημαντικά την ισχύ των ηλεκτρονικών καταστημάτων, τα φυσικά σημεία πώλησης δεν κινδυνεύουν να «εξαφανιστούν». Ακόμη και τώρα, εν μέσω πανδημίας, που οι ηλεκτρονικές αγορές σημειώνουν θεαματική άνοδο, το φυσικό κατάστημα παραμένει στο επίκεντρο της εμπορικής δραστηριότητας, με το 80% του λιανικού τζίρου να προέρχεται από εκεί και το 20% να γίνεται online.

Πανδημία

«Τα φυσικά καταστήματα είναι και θα είναι η κινητήριος δύναμη του λιανεμπορίου», αναφέρει ο Βαγγέλης Καραλής, ιδιοκτήτης και CEO της Qivos, της ελληνικής εταιρείας marketing technology. Ο ίδιος επισημαίνει ότι, μέχρι πριν από το ξέσπασμα της πανδημίας του κορωνοϊού, το ηλεκτρονικό εμπόριο αντιπροσώπευε μόλις το 10% του τζίρου των ελληνικών επιχειρήσεων, ενώ το 90% προέρχονταν από τα φυσικά καταστήματα. «Τώρα το ποσοστό αυτό τείνει να προσεγγίσει τον παγκόσμιο μέσο όρο, που διαμορφώνεται κοντά το 20%. Επομένως, το νέο οριζόντιο lockdown επιτείνει, δίχως άλλο, τη μείωση του τζίρου, καθώς η συνεισφορά και η όποια αύξηση του ηλεκτρονικού εμπορίου δεν αρκεί για να αντισταθμίσει τις απώλειες από τα φυσικά σημεία πώλησης. Τώρα, ελπίζω όλοι να είναι να λειτουργήσει πάλι η αγορά τον Δεκέμβριο και την εορταστική περίοδο των Χριστουγέννων, οπότε αρκετές εμπορικές επιχειρήσεις πραγματοποιούν ακόμα και το 50% του ετήσιου τζίρου τους», συμπληρώνει.

Αναφερόμενος στην Black Friday, ο κ. Καραλής τονίζει ότι φέτος «θα δούμε να μετασχηματίζεται σε ηλεκτρονικό black week, καθώς οι περισσότερες επιχειρήσεις θα προσπαθήσουν να διασώσουν μεγάλο μέρος του τζίρου τους προχωρώντας σε εκπτώσεις για μεγαλύτερο

χρονικό διάστημα». Μέσα από τα προγράμματα επιβράβευσης που προσφέρουν οι εταιρείες στους πελάτες τους, η Qivos συλλέγει δεδομένα από τα φυσικά και ηλεκτρονικά καταστήματα για τις συνλλαγές των καταναλωτών σε πραγματικό χρόνο, τα οποία και αξιοποιεί για τη δημιουργία ενοποιημένων προφίλ πελατών με τη χρήση τεχνολογιών μηχανικής μάθησης.

Σήμερα διαχειρίζεται για λογαριασμό των εταιρειών περισσότερα από 6,5 εκατ. μοναδικά προφίλ καταναλωτών, αναλύοντας συμπεριφορές και σχεδιάζοντας στοχευμένες - προσωποποιημένες - κοινωνίες, με σκοπό την αύξηση των πωλήσεων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνεργάζεται.

Ετσι, η πλατφόρμα της Qivos κατέγραψε τον παλμό της αγοράς λίγο πριν από το νέο lockdown. «Την Πέμπτη 5/11, αυτό που είδαμε μέσα από την πλατφόρμα Qivos Cloud και τα σχήματα επιβράβευσης που “τρέχει” η εταιρεία είναι αύξηση τζίρου 18% στις λιανικές επιχειρήσεις σε σύγκριση με την προηγούμενη Πέμπτη 29/10, αλλά και αύξηση 82% του τζίρου τους συγκριτικά με την αμέσως προηγούμενη ημέρα, την Τετάρτη 4/11. Ο κό-

Την Πέμπτη 5 Νοεμβρίου οι πωλήσεις στο λιανεμπόριο αυξήθηκαν 82% συγκριτικά με την προηγούμενη ημέρα.

σμος, δηλαδή, έτρεξε στα καταστήματα ενόψει του νέου lockdown», αναφέρει ο κ. Καραλής.

«Από τις αρχές του έτους μέχρι πριν από το lockdown, πραγματοποιήθηκαν περίπου 12 εκατ. συναλλαγές, με την αξία αυτών των συναλλαγών που έχουν καταγραφεί στην πλατφόρμα της Qivos να αγγίζει τα 10 δισ. ευρώ», προσθέτει. Μέχρι και την ανακοίνωση των πρό-

Ελπίδα όλων είναι να λειτουργήσει πάλι η αγορά τον Δεκέμβριο και την εορταστική περίοδο των Χριστουγέννων, οπότε αρκετές εμπορικές επιχειρήσεις πραγματοποιούν ακόμη και το 50% του ετήσιου τζίρου τους.

σφατων μέτρων, υπήρχαν κλάδοι που, κατά τον κ. Καραλή, άντεξαν στην πίεση που άσκησε η εξάλειψη του κορωνοϊού. Από τον Ιούνιο και μετά, οπότε η οικονομία άρχισε να επαναλειτουργεί, υπήρχαν τομείς που σημείωσαν μικρότερες απώλειες, όπως για παράδειγμα τα είδη αθλητισμού και σπιτιού, αλλά και τα καλλυντικά. Αντίθετα, άλλοι κλάδοι, όπως η ένδυση (-30%), δέχθηκαν σφοδρό πλήγμα

λόγω της καθίζησης του τουρισμού αλλά και της παραμονής του κόσμου μέσα στο σπίτι.

Παράλληλα, φάνηκε ότι τα κεντρικά καταστήματα δέχθηκαν μεγαλύτερη πίεση σε σύγκριση με τα περιφερειακά, καθώς οι καταναλωτές απέφυγαν τον κέντρο της Αθήνας και τα κέντρα των μεγάλων πόλεων. Σε αυτό, μάλιστα, έπαιξε σημαντικό ρόλο και η απουσία τουριστών.

«Ακόμη πιο μεγάλη ήταν η πτώση των καταστημάτων που βρίσκονται εντός των μεγάλων εμπορικών κέντρων, με αυτή να κυμαίνεται από 50% έως και 84%», προσθέτει ο κ. Καραλής.

Ο ίδιος τονίζει πως η πανδημία λειτουργεί ως επιταχυντής για το λιανεμπόριο, επισημαίνοντας ότι η αξιοποίηση δεδομένων για την «ανάγνωση» της καταναλωτικής συμπεριφοράς είναι ο και-

νούργιος «“μαύρος χρυσός”», που βοηθάει τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν σημαντικά τα μεγέθη τους».

Η Qivos, λοιπόν, έχει τη δυνατότητα να «τρέχει» καμπάνιες και προωθητικές ενέργειες οι οποίες προσαρμόζονται στις προτιμήσεις των ιδίων των καταναλωτών. Από τον Ιούνιο και λίγο πριν από την επιβολή του νέου οριζόντιου lockdown, όταν η αγορά του λιανεμπορίου σημείωνε πτώση της τάξεως του 20% μεσοσταθμικά, το response rate, δηλαδή η ανταπόκριση των Ελλήνων σε στοχευμένα μηνύματα βάσει των καταναλωτικών συνθηκών τους, αυξήθηκε κατά 20%.

«Συνάθως η ανταπόκριση του καταναλωτή σε γενικό μήνυμα ή σε μια γενική προσφορά κυμαίνεται σε χαμηλό μονοψήφιο ποσοστό (2%-3%) και αυξάνεται σημαντικά, φθάνοντας σε κάποιες περιπτώσεις και το 20%, όταν η επικοινωνία είναι προσωποποιημένη και η προσφορά στοχευμένη. Βλέπουμε, δηλαδή, ότι ο καταναλωτής επιλέγει brands που επιπτεύεται, ενώ επιζητεί προσφορές, όπως έκανε και όλα τα προηγούμενα χρόνια στις οικονομικές κρίσεις», λέει.

Η συρρίκνωση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών εξαιτίας της πανδημικής κρίσης οδήγησε τους καταναλωτές στην πραγματοποίηση έξυπνων αγορών (smart buying), γεγονός που ανακαλεί στη μνήμη και την τάση που επικράτησε το 2010.

«Μέχρι το 2010 ο καταναλωτής δεν ενδιαφερόταν τόσο για συμμετοχή σε προγράμματα επιβράβευσης, για εκπτώσεις ή προσφορές. Με το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης, η εικόνα αντιστράφηκε. Αυτό αποτυπώθηκε και στα οικονομικά αποτελέσματά μας, αφού πριν από το 2010 η Qivos ήταν μια εταιρεία που κατέγραφε έσοδα 400.000-500.000 ευρώ και απασχολούσε μόλις 7-8 άτομα. Σήμερα ο τζίρος της διαμορφώνεται στα 3,5 εκατ. ευρώ, έχει παρουσία σε 8 χώρες και απασχολεί πάνω από 55 εργαζομένους», καταλήγει.

Κατακόρυφη αύξηση των παραγγελιών αναμένουν οι εταιρείες ταχυμεταφορών

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Συσκέψεις επί συσκέψεων έχουν αυτές τις ημέρες τα στελέχη των εταιρειών ταχυμεταφορών της χώρας, καθώς, οι υπηρεσίες κούριερ θα αποτελέσουν τη ραχοκοκαλιά σχεδόν κάθε είδους οικονομικής δραστηριότητας που θα παραμείνει ενεργή.

Παραγγελίες

Δεδομένου ότι κατά το lockdown της περασμένης άνοιξης η χρήση για υπηρεσίες ταχυμεταφορών ήταν αντίστοιχη με αυτήν της περιόδου πριν από τα Χριστούγεννα και της Black Friday (Μαύρη Παρασκευή), οι εταιρείες βρίσκονται σε πολεμική ετοιμότητα προκειμένου να είναι σε θέση να εξυπηρετήσουν σε σύστημα χρονικό διάστημα τον αυξημένο όγκο παραγγελιών.

Πλέον, βασικός στόχος είναι να μην επιμκυνθεί σημαντικό ο χρόνος παράδοσης, δηλαδή μία ημέρα για παραδόσεις μέσα στην ίδια πόλη και έως δύο με τρεις ημέρες εντός της ίδιας περιφέρειας, προς χεροαίους και νησιωτικούς προορισμούς.

Η εξυπηρέτηση της μερίδας του λέντος του όγκου αποστολών θα στηριχθεί στην ACS, στη Γενική Ταχυδρομική, στα ΕΛΤΑ Courier και στη Speedex, τις τέσσερις δηλαδή εταιρείες που καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς.

Όπως αναφέρουν στελέχη των ταχυμεταφορών, εάν οι παραγγελίες δεν εκτοξευθούν κατά 100% εν μια νύκτι, το σύστημα θα είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην αυξημένη ζήτηση, δεδομένου ότι κλήθηκε να επιλύσει την ίδια άσκηση πριν από μερικούς μόλις μήνες. Ως εκ

Βασικός στόχος είναι να μην επιμκυνθεί σημαντικό ο χρόνος παράδοσης, δηλαδή μία ημέρα για παραδόσεις μέσα στην ίδια πόλη και έως δύο με τρεις ημέρες εντός της ίδιας περιφέρειας.

Σε ετοιμότητα ο κλάδος, ο οποίος κλήθηκε να επιλύσει την ίδια άσκηση πριν από μόλις μερικούς μήνες.

τούτου, η ACS, όπως αναφέρουν οι πληροφορίες, έχει τη δυνατότητα να διακρίνει πανελλαδικά, σε ημερήσια βάση, 160.000 αποστολές.

Πιο αναλυτικά, πριν από τον πρώτο «εγκλεισμό», η θυγατρική εταιρεία του ομίλου Quest ήταν σε θέση να εξυπηρετεί

110.000 με 120.000 αποστολές, αριθμός που αυξήθηκε στις 140.000 όσο διαρκούσε το «μένουμε σπίτι». Η αύξηση της χωρητικότητας στις 160.000 αποστολές ήρθε σε συνέχεια της υλοποίησης επενδύσεων για αγορά στόλου, πρόσληψη προσωπικού, μίσθωση αποθηκών και αναβάθμιση ορισμένων εκ των υφιστάμενων καταστημάτων της ACS.

Δίκτυο

Τα ΕΛΤΑ Courier, όπως αναφέρουν πηγές, είναι σε θέση να εξυπηρετήσουν την αυξημένη κίνηση, καθώς «ενοούνται από το ιδιαιτέρως διευρυμένο δίκτυο καταστημάτων σε όλη τη χώρα», ενώ στηρίζονται και σε συνέργειες με τον μητρικό όμιλο ΕΛΤΑ.

Κατά το lockdown της περασμένης άνοιξης, η εταιρεία διαχειρίστηκε τη διπλάσια αύξηση ζήτησης, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019, με την ανάθεση υπηρεσιών διαλογής και διαχείρισης ομαδικών αποστολών σε τρίτους, όπως και την εξασφάλιση προσωπικού από τον μητρικό όμιλο των ΕΛΤΑ.

Επίσης, τότε, με πράξη νομοθετικού περιεχομένου, είχε προβλεφθεί η μεταφορά προσωπικού από τα ΕΛΤΑ στη θυγατρική ΕΛΤΑ Courier για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες.

Θα πρέπει, τέλος, να τονιστεί πως την ευελιξία αυτή των ΕΛΤΑ Courier δεν διαθέτουν οι παίκτες στον ιδιωτικό τομέα, όπου η διατήρηση εργαζομένων που προσελήφθησαν με συμβάσεις ορισμένου χρόνου έκανε ακόμη δυσκολότερη την άσκηση, εάν ληφθεί υπόψη ότι το ενδεχόμενο της επιβολής ενός νέου κλεισίματος της οικονομίας είχε, αρχικά, αποκλειστεί.

Η επιστροφή στο σπίτι αυξάνει δραματικά την κίνηση των δεδομένων στα δίκτυα σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, τα οποία, όμως, άντεξαν, όπως φανέρωσε η εμπειρία του πρώτου lockdown την άνοιξη. Ωστόσο, τα δίκτυα κινητής και σταθερής αποτελούν Νο 1 στόχο για επιθέσεις κακόβουλου λογισμικού.

Με τα δεδομένα αυτά, το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία με τους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών ώστε να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των σταθερών και ασύρματων δικτύων σε όλο το διάστημα ισχύος των έκτακτων μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας και της επαγγελματικής δραστηριότητας.

Όπως τονίζουν οι Αρχές, κανένας οργανισμός φορέας, δημόσιος ή ιδιωτικός, στην Ελλάδα δεν πρόκειται να ζητήσει τηλεφωνικά, μέσω sms, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσω των συστημάτων κοινωνικών δικτύων, πληροφορίες όπως ο κωδικός που είναι σε χρήση για την πρόσβαση σε κάποια υπηρεσία. Κάθε τέτοια επικοινωνία θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως απόπειρα απάτης.

Στο πλαίσιο αυτό η Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες, βρίσκεται σε ετοιμότητα προκειμένου να αντιμετωπίσουν τυχόν ζητήματα σχετικά με τη διαθεσιμότητα και αξιοπιστία των κρίσιμων σημασιών υποδομών της χώρας. Για την ομαλή, απρόσκοπτη και υπεύθυνη λειτουργία των τηλεπικοινωνιακών δικτύων το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και η Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων υπενθυμίζουν και συνιστούν στα νοικοκυριά τα εξής:

- Να αποφεύγουμε τη χρήση διαδι-

Κανένας οργανισμός δημόσιος ή ιδιωτικός στην Ελλάδα δεν πρόκειται να ζητήσει τηλεφωνικά, μέσω sms, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή συστημάτων κοινωνικής δικτύωσης, πληροφορίες για χρησιμοποίηση κωδικών.

Τα δίκτυα κινητής και σταθερής αποτελούν Νο 1 στόχο για επιθέσεις κακόβουλου λογισμικού.

κτυακών εφαρμογών ψυχαγωγίας κατά τις ώρες αιχμής, δηλαδή από τις 9 το πρωί έως τις 6 το απόγευμα. Με τον τρόπο αυτό δημιουργείται η απαιτούμενη διαθεσιμότητα στα δίκτυα για την αποτελεσματική λειτουργία εφαρμογών τηλεπαιδείας και τηλεργασίας.

- Να δίνουμε προτεραιότητα στη χρή-

ση των σταθερών δικτύων για την πραγματοποίηση τηλεφωνικών κλήσεων και να αποφεύγουμε, εφόσον δεν είναι απαραίτητες για την επικοινωνία μας, τις βιντεοκλήσεις.

- Να αποφεύγουμε την αποστολή αρχείων μεγάλου όγκου και χωρίς να έχει προηγηθεί διαδικασία συμπίεσής τους, εφόσον αυτό είναι εφικτό. Ομοίως, αποφεύγουμε την αποστολή μαζικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με μεγάλο όγκο συνημμένων αρχείων.

- Να διατηρούμε ενημερωμένο το λογισμικό όλων των οικιακών συσκευών που έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο, με βάση τις οδηγίες και τις συστάσεις των κατασκευαστών.

- Να δείχνουμε αυξημένη προσοχή σε μηνύματα που προέρχονται από άγνωστες αποστολές και έχουν ως θέμα τους τον κορωνοϊό –και, γενικότερα, θέματα Υγείας και Πολιτικής Προστασίας– καθώς ενδέχεται να περιέχουν συνδέσμους που οδηγούν σε κακόβουλο λογισμικό.

- Να υιοθετούμε υπεύθυνη συμπεριφορά και να επισημαίνουμε μόνο τις οδηγίες των επιστημόνων και του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας.

- Αν έχουμε παιδιά, φροντίζουμε για τη δημιουργική τους απασχόληση και αποφεύγουμε την προσκόλλησή τους σε διαδικτυακές υπηρεσίες διασκέδασης.

Το αρμόδιο υπουργείο υπενθυμίζει ακόμη ότι πολίτες μπορούν να ενημερωθούν περαιτέρω μέσω των ηλεκτρονικών διευθύνσεων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας eody.gov.gr, covid19.gov.gr που περιλαμβάνει τα μέτρα για την αντιμετώπιση της COVID-19 και την ενιαία ψηφιακή πύλη της δημόσιας διοίκησης www.gov.gr.

Ενισχύονται οι ηλεκτρονικές αγορές και στα είδη μόδας

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Προτίμηση στις ηλεκτρονικές αγορές έδειξαν οι λάτρες των ειδών μόδας (ένδυση, υπόδηση, αξεσουάρ) κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου, μειώνοντας –σε κάποιες περιπτώσεις– έως και 100% την επισκεψιμότητά τους στα φυσικά καταστήματα. Σύμφωνα με έρευνα της εταιρείας Glami, η οποία διεξήχθη από τις 2 έως τις 18 Οκτωβρίου με τη συμμετοχή στελεχών από 44 ελληνικές εταιρείες μόδας (που έχουν πολλαπλά κανάλια διανομής), 6 στις 10 επιχειρήσεις δηλώνουν ότι οι πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο φυσικό κατάστημα (offline) κινήθηκαν πτωτικά κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Αντίθετα, για το 76% των επιχειρήσεων οι ηλεκτρονικές πωλήσεις είτε παρέμειναν στα ίδια επίπεδα είτε σημείωσαν αύξηση σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, αντι-

Στον αντίποδα, 6 στις 10 επιχειρήσεις εμφάνισαν το καλοκαίρι μείωση πωλήσεων στα φυσικά καταστήματα.

σταθιζώντας –έως έναν βαθμό τουλάχιστον– τις απώλειες που κατέγραψαν στα φυσικά τους καταστήματα. Σημειώνεται ότι οι ηλεκτρονικές πωλήσεις δεν μπορούν ακόμη να αναπληρώσουν τον χαμένο τζίρο των φυσικών καταστημάτων, δημιουργούν ωστόσο ένα νέο «κύμα» καταναλωτών. Ετσι, το 55% είδε τα έσοδά του μειωμένα λόγω της πανδημίας σε σύγκριση με το καλοκαίρι του 2019. Για το 18% των επιχειρήσεων η μείωση στην επισκεψιμότητα των φυσικών καταστημάτων έφτασε έως

και το 100%, ενώ ένα ποσοστό της τάξεως του 29% εκτιμά ότι η πτώση κινήθηκε μεταξύ 41%-61%. Δηλαδή το 47% παρατήρησε πτώση στην επισκεψιμότητα των φυσικών σημείων πώλησης μεγαλύτερη του 41%.

Την ίδια στιγμή, μεγάλο μέρος των επιχειρήσεων αναζητεί κεφάλαια για να ενισχύσει την παρουσία του στο ψηφιακό κανάλι και να αναπληρώσει μέρος από τον χαμένο τζίρο του στα φυσικά καταστήματα. Ετσι, σύμφωνα με την εταιρεία ερευνών Glami, έδρα της οποίας είναι η Τσεςία, 8 στις 10 επιχειρήσεις, ήτοι το 79% των αλυσιδών που διαθέτουν φυσικό και ψηφιακό κανάλι πώλησης δηλώνει ότι σκοπεύει να διατηρήσει σταθερή ή και να αυξήσει την επένδυσή του στο ηλεκτρονικό κανάλι έναντι του offline, που δεν αποτελεί άμεσο προτεραιότητα. Πιο συγκεκριμένα, το 58% κοιτάζει να αυξήσει την επένδυσή του για την ενίσχυση

του online καναλιού, ενώ το 21% δηλώνει πως θα τη διατηρήσει στα ίδια επίπεδα με πέρυσι.

Μέτρα για την ανάσχεση των αρνητικών επιπτώσεων που επιφέρει το δεύτερο κύμα της πανδημίας φαίνεται να προσδοκούν οι επιχειρήσεις, μέχρι τουλάχιστον πριν από την επιβολή του νέου lockdown. Σύμφωνα με την έρευνα, πάνω από το 60% των ηλεκτρονικών καταστημάτων επενδύει για να ενισχύσει το απόθεμά του πριν από την περίοδο του Black Friday αλλά και των Χριστουγέννων. Παράλληλα, οι μισές επιχειρήσεις ενδιαφέρονται να διασφαλίσουν περισσότερη ρευστότητα ενώ το 35% αυξάνει την παρουσία του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με σκοπό να δημιουργήσει και ένα ακόμη κανάλι πώλησης. Επίσης, το 17% των επιχειρήσεων αναπροσαρμόζει τη στρατηγική του μεταπηδώντας από το offline στο online κανάλι.

KENES ΘΕΣΣΕΙΣ

Ο όμιλος SPPMEDIA αναζητά άτομα για στελέχωση του Εμπορικού Τμήματος.

Απαραίτητα προσόντα:

- Πτυχίο διοίκησης επιχειρήσεων, μάρκετινγκ, επικοινωνίας ή συναφούς κλάδου.
- Ευχαρίστη και δυναμική προσωπικότητα και ομαδικό πνεύμα.
- Οργανωτικές, επικοινωνιακές και διαπραγματευτικές ικανότητες.
- Προσανατολισμός στην επίτευξη στόχων.
- Γνώση χρήσης Η/Υ.
- Εμπειρία στις πωλήσεις θα θεωρηθεί επιπρόσθετο προσόν.

Παρακαλώ όπως αποστέλλονται τα βιογραφικά σημειώματα στην ηλεκτρονική διεύθυνση drousoutoue@sppmedia.com (κα Ελένη Δρουσιώτου, τηλ. 22472401)

Εως και κατά 10 δισ. ευρώ θα αυξηθούν τα κόκκινα δάνεια

Καραντίνα και βαθύτερη ύφεση θα επηρεάσουν τη συμπεριφορά των δανειοληπτών

Επέκταση της αναστολής των δόσεων εξυπηρετούμενων δανείων βλέπουν αναλυτές και οίκοι, μετά και την επιδείνωση της κατάστασης με την πανδημία η οποία οδήγησε σε δεύτερο lockdown τη χώρα, ενώ αναμένουν παράλληλα και αυξημένες ροές νέων κόκκινων δανείων το 2021. Η αρνητική επίπτωση που θα φέρνουν οι νέοι αυστηροί περιορισμοί στην πορεία της ελληνικής οικονομίας στο δ' τρίμηνο, βαθαίνοντας την ύφεση για το 2020, αναμένεται να επιπράξει σημαντικά τον τραπεζικό κλάδο, ενώ θα έχει αντίκτυπο και στη συμπεριφορά των δανειοληπτών, παρά το γεγονός ότι τα μέτρα στήριξης της κυβέρνησης ενισχύονται.

Το ζήτημα της τύξης των δανείων, που έχουν τεθεί σε αναστολή πληρωμών, εδώ και καιρό αποτελούσε τη μεγάλη ανασυχία των διεθνών οίκων, καθώς η λήξη του μορατόριουμ αναμενόταν ότι αναπόφευκτα θα οδηγήσει σε νέες εισροές NPEs. Οι ελληνικές τράπεζες έχουν εμφανιστεί καθαποχαστικές εκτιμώντας πως, από το σύνολο των περίπου 25 δισ. ευρώ εξυπηρετούμενων δανείων σε αναστολή, τα 5 δισ. ευρώ αναμένεται να «σκάσουν», ένα μέγεθος το οποίο είναι διαχειρίσιμο. Μετά και την επιβολή του νέου lockdown ωστόσο, αυτές οι εκτιμήσεις αναγκαστικά θα αναθεωρηθούν.

Αν και είναι πολύ δύσκολο να εκτιμηθεί το ακριβές μέγεθος των νέων NPEs καθώς τα πάντα θα εξαρτηθούν από την πορεία της οικονομίας και το πότε τα μέτρα στήριξης της κυβέρνησης θα ολοκληρωθούν (όπως μορατόρια, πρόγραμμα «Γέφυρα», δάνεια με εγγύηση Δημοσίου κ.λπ.), αναλυτές επισημαίνουν πως ο κίνδυνος περισσότερων εισροών είναι αυξημένος.

Όπως σημειώνει στην «Κ» ο κ. Άλεξ Μπουλουγιούρης, συνεπικεφαλής έρευνας της Wood, αν και είναι πρώιμη η οποία εκτίμηση, σίγουρα θα υπάρχει αρνητικός αντίκτυπος στα NPEs και πιθανόν οι νέες εισροές να κινηθούν μακριά από τα 5 δισ. που εκτιμούν οι τράπεζες και πιο κοντά στο σενάριο της ΤτΕ, η οποία τα έχει τοποθετήσει έως και στα 10 δισ. ευρώ.

Η επιβολή του δεύτερου lockdown αναμένεται να αυξήσει τα δάνεια που βρίσκονται σε αναστολή πληρωμών και να οδηγήσει σε αναθεώρηση των αρχικών εκτιμήσεων των τραπεζών για τα NPEs.

Η επιβολή του δεύτερου lockdown αναμένεται να αυξήσει τα δάνεια που βρίσκονται σε αναστολή πληρωμών και να οδηγήσει σε αναθεώρηση των αρχικών εκτιμήσεων των τραπεζών για τα NPEs που θα προκύψουν λόγω της πανδημίας, καθώς επίσης και σε κάποιες καθυστερήσεις σχετικά με την ολοκλήρωση των προγραμματισμένων τιτλοποιήσεων, σημειώνει από την πλευρά του στην «Κ» ο κ. Ανδρέας Σουβλερός, αναλυτής της Euroxx Securities. Η εξέλιξη αυτή, όπως τονίζει, θα επιβαρύνει την κερδοφορία των τραπεζών λόγω των επιπλέον προβλέψεων που θα χρειαστεί να εγγράψουν, πέραν αυτών που ήδη έχουν γράψει λόγω COVID-19. Πάντως, όπως εκτιμά, σε επίπεδο κεφαλαιακής επάρκειας,

οι τράπεζες εμφανίζονται ικανές να απορροφήσουν τις ενδεχόμενες προβλέψεις που θα δημιουργηθούν από το νέο lockdown, κάτι στο οποίο βοηθάει και η αγορά ακινήτων, η οποία φαίνεται μέχρι στιγμής ανθεκτική.

Fitch

Ανσυχία για τις επιπτώσεις της νέας καραντίνας στον ελληνικό τραπεζικό κλάδο εκφράζει ο οίκος αξιολόγησης Fitch. Μιλώντας στην «Κ», ο επικεφαλής αξιολογητών του οίκου για τον χρηματοπιστωτικό κλάδο, Πάου Λαμπρό, τονίζει πως η νέα σημαντική έξαρση των κρουσμάτων στη χώρα και η επιστροφή των «σκληρών» περιοριστικών μέτρων θα ανανεώσουν τις

Αναλυτές εκτιμούν ότι οι τράπεζες θα επεκτείνουν χρονικά τα προγράμματα αναστολής δόσεων.

πιέσεις για τους κλάδους που πλήττονται περισσότερο από την πανδημία, και η Fitch αναμένει έτσι πως θα υπάρξουν αυξημένες εισροές κόκκινων δανείων στο επόμενο έτος.

Πάντως, όπως επισημαίνει, τα μέτρα στήριξης της κυβέρνησης θα συνεχίσουν να μετριάζουν τον αντίκτυπο στους δανειολήπτες, και σε αυτό το πλαίσιο αναμένει ότι θα υπάρξει μερική επέκταση του μορατόριουμ μετά το τέλος του 2020, κάτι το οποίο θα μετριάσει επίσης τη βραχυπρόθεσμη επιδείνωση της ποιότητας του ενεργητικού του κλάδου. Αξίζει να σημειωθεί πως την εκτίμησή τους για πιθανή παράταση στα μορατόρια (τα οποία και λήγουν στο τέλος του έτους) έως και στο α' τρίμηνο του 2021 ή το α' εξάμηνο του επόμενου έτους, ειδικά για κλάδους όπως ο τουρισμός, εκφράζουν στην «Κ» παράγοντες της αγοράς και αναλυτές. Πάντως απόφαση για παράταση θέλει και τη σύμφωνη γνώμη του SSM. Ο κ. Λαμπρό σημειώνει παράλληλα πως οι προοπτικές για την ποιότητα του ενεργητικού των ελληνικών τραπεζών εξαρτώνται επίσης σε μεγάλο βαθμό από τις προγραμματισμένες τιτλοποιήσεις μέσω του «Ηρακλή». Εάν οι συνθήκες της αγοράς είναι ευνοϊκές και οι προγραμματισμένες συναλλαγές εκτελεστούν επιτυχώς, ο δείκτης NPE μπορεί να μειωθεί κάτω από το 30% στα τέλη του 2021, ακόμη και λαμβάνοντας υπόψη τις νέες εισροές νέων NPEs λόγω της πανδημίας, από το τρέχον 37%. Παράλληλα, τα πιθανά οφέλη από το Ταμείο Ανάκαμψης, η εφαρμογή του νέου πτωχευτικού πλαισίου και η πρόταση της ΤτΕ για τη δημιουργία bad bank θα μπορούσαν επίσης να ωφεληθούν την ποιότητα του ενεργητικού των ελληνικών τραπεζών, όπως επισημαίνει.

Η κρίση αλλάζει και τις εταιρείες ενοικίασης Ι.Χ.

Το 2011 όταν η ελληνική οικονομία βρισκόταν αντιμέτωπη με τη χρηματοπιστωτική κρίση, ο κλάδος ενοικιάσεων αυτοκινήτων κατέγραψε μείωση του στόλου οχημάτων κατά 40%, ενώ οι ε-νεργοί, τότε, παίκτες συρρικνώθηκαν και των βραχυχρόνιων ενοικιάσεων (rent-a-car), οι εταιρείες της συγκεκριμένης αγοράς ξεδιπλώσαν το σχέδιο διαχείρισης της κρίσης, του οποίου πρώτο ανάχωμα αποτέλεσε η ακύρωση περίπου 20.000 παραγγελιών νέων αυτοκινήτων. Ακολούθησε η υιοθέτηση ενός προσαρμοσμένου στα νέα δεδομένα της υγειονομικής κρίσης, μοντέλου λειτουργίας, ενώ λόγω και των κυβερνητικών μέτρων ενίσχυσης, η μακροπρόθεσμη-εταιρική ενοικίαση αυτοκινήτων (leasing) δεν έχει πληγεί.

«Το ενδεχόμενο εκδίωξης μιας πολύ μεγάλης ύφεσης, που έχει αποφευχθεί για την ώρα, επειδή τα μέτρα ενίσχυσης απορροφούν, ως ένα βαθμό, τις επιπτώσεις της πανδημικής κρίσης, θα μπορούσε να οδηγήσει σε κύμα πτωχεύσεων, προκαλώντας σημαντικό πλήγμα στις μακροχρόνιες ενοικιάσεις», αναφέρει στην «Κ» ο πρόεδρος του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Ενοικίασης Αυτοκινήτων Ελλάδας (ΣΤΕ-ΕΑΕ) Δημήτρης Μαγγιώρης.

Ποιες, όμως, είναι οι επιπτώσεις που προκάλεσε η κρίση στον κλάδο ενοικίασης αυτοκινήτων; Οι εταιρείες που διαθέτουν δραστηριότητα και στον τομέα των βραχυπρόθεσμων ενοικιάσεων, όπως η Autohellas, η Avis και η Sixt βρέθηκαν αντιμέτωπες με διψήφιες απώλειες εσόδων, λόγω της καθίζησης των αφίξεων και της ακύρωσης των βραχυχρόνιων -τουριστικών ενοικιάσεων-. Παρ' όλα αυτά, η Autohellas εκτιμάται ότι θα παραμείνει, φέτος, κερδοφόρα, έστω κι αν το αποτέλεσμα «θα είναι ένα μικρό κλάσμα του προηγούμενου έτους», όπως είχε αναφέρει, το περασμένο καλοκαίρι ο αντιπρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Ευτύχης Βασιλάκης. Κοινός παρονομαστής των εταιρειών του κλάδου είναι η περικοπή κόστους και η άντληση ρευστότητας. Για την Avis η «ένεση» ρευστότητας προέρχεται και μέσω της

Επικεντρώνονται στις πωλήσεις μεταχειρισμένων αυτοκινήτων και σε μακροχρόνιες μισθώσεις.

εξασφάλισης χρηματοδότησης 130 εκατ. ευρώ, με μέσο επιτόκιο μικρότερο από 1,4%, από διεθνείς θεσμικούς επενδυτές, μεταξύ των οποίων το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD).

Μία ακόμη τάση της αγοράς ενοικίασης αυτοκινήτων, εν καιρώ πανδημίας, σχετίζεται με την ενίσχυση της ζήτησης για μεταχειρισμένα αυτοκίνητα, καθώς ο Έλληνας έχει στραφεί μαζικά στη χρήση Ι.Χ. Το σημαίνει αυτό; «Ότι οι εταιρείες μπορούν να προχωρήσουν, με καλούς όρους στην πώληση των αυτοκινήτων τους, ενισχύοντας, με τον τρόπο αυτό, τη ρευστότητά τους», αναφέρει ο κ. Μαγγιώρης. Ακόμη λόγω των αυξημένων αναγκών των εταιρειών για εξυπηρέτηση διαδικτυακών παραγγελιών έχουν αυξηθεί κατά 7-8% οι βραχυπρόθεσμες-εποχιακού χαρακτήρα ενοικιάσεις αυτοκινήτων, ενώ βαίνει αυξανόμενη και η ζήτηση για μικρού κυβισμού βαν.

Επίσης, οι μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου, βάσει μεριδίου αγοράς, η Autohellas, η Avis και η Leaseplan στρέφονται στη δημιουργία ευέλικτων προγραμμάτων ενοικίασης αυτοκινήτων, με τον κάθε παίκτη να απευθύνεται σε διαφορετική κατηγορία αγοράς. Κάποιες, δηλαδή, εταιρείες προτάσσουν την ευελιξία και το χαμηλό ρίσκο που προσφέρει το leasing, ενώ άλλες εστιάζουν ή παρέχουν την εναλλακτική επιλογή αγοράς του αυτοκινήτου μετά το πέρας της μισθωτικής περιόδου.

Harris Kyriakides LLC, acting on behalf of its client, the Cyprus Marine and Maritime Institute (CMMI), invites applications for the recruitment by CMMI of a qualified applicant for the position of Procurement Officer.

The Cyprus Marine and Maritime Institute
The Cyprus Marine and Maritime Institute (CMMI) is an innovative, non-profit, research, innovation and technology development centre established in Cyprus, supported by EU funds as well as the Government of Cyprus and established industry stakeholders. The CMMI draws on expertise from local universities and industry and international partners. The goals of the CMMI are to develop knowledge and to utilise new approaches and technologies to solve challenges facing the marine environment and the wider maritime and offshore sectors.

The focus areas include, but are not limited to:
1. Marine and Offshore Science, Technology, and Engineering,
2. Marine Robotics and Automation Systems,
3. Maritime Digitalization and Vessel Performance Optimization,
4. Marine Observation and Underwater & Seabed Technologies,
5. Marine & Coastal Ecosystems,
6. Maritime Human Element,
7. Marine Cultural Heritage,
8. Marine & Maritime Policy Research and Regional Cooperation.

Job description
The Procurement Officer will have a key role in procuring high-quality and cost-efficient supplies for the CMMI. The successful candidate will follow procurement procedures, maintain an updated list of current and incoming inventory and be responsible for approving purchases. The Procurement Officer's duties will include staff supervision on areas of procurement, maintaining positive supplier relations, evaluating supply options, approving purchases, compliance with applicable law and maintaining accurate records.

Responsibilities

- Researching and evaluating prospective suppliers.
- Preparing budgets, cost analyses and reports, and maintaining records.
- Maintaining and updating supplier information such as qualifications, delivery times, product ranges, etc.
- Reviewing, comparing, and analysing products and services to be purchased.
- Following and enforcing the company's public procurement policies and procedures.
- Collecting requests from departments for new acquisitions.
- Ensuring accurate delivery of orders.
- Communicating with relevant departments of public authorities for guidance.
- Updating the e-procurement system as required by law.

Requirements

- Bachelor's Degree in Business Administration, Accounting, or other relevant degree.
- A minimum of two years' work experience in a relevant position and/or accounting.
- Knowledge and experience in public procurement procedures and the use of the e-procurement system.
- Strong verbal and written communication skills in English and Greek.
- Strong computer literacy.
- Ability to multi-task and prioritise deadlines/deliverables.
- Ability to work in a fast-paced and innovative environment.

Salary and Benefits
An attractive remuneration package will be offered to the successful candidate, depending on qualifications and experience.

How to apply
Interested candidates are requested to send their full CV in English, accompanied by a single-page cover letter by email to recruitment@harriskyriakides.law (Position Reference P02020) no later than the 4th of December 2020. Shortlisted candidates may be required to provide references. Only applications that fulfil the above criteria will be considered. All applications will be treated in strict confidence.

For further information please contact us at recruitment@harriskyriakides.law

Στηρίζουμε τις τέχνες και τους δημιουργούς
We support the arts and artists

22/11
Κυριακή | Sunday, 20:30 (60')
Με τη ματιά της Μελίνας Μερκούρη και του Αντώνη Σαμαράκη Through the eyes of Melina Mercouri and Antonis Samarakis

4/12
Παρασκευή | Friday, 20:30 (50')
Η χαμένη τورتίγια και άλλες ιστορίες σε δυστοπικούς καιρούς
The case of the missing tortilla and other stories in dystopian times

17/12
Πέμπτη | Thursday, 20:30 (60')
Λάμπρος Lambros

19/12
Σάββατο | Saturday, 20:30 (40')
Θαλάσσιο τείχος
του Simon Stephens
Sea Wall
by Simon Stephens

Θεσμικός Χορηγός:

Με τη στήριξη:

Μεγάλοι Χορηγοί:

Χορηγός Επικοινωνίας:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

MC mediaonline

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

PIK

KANALI 5

77 77 77 45
rialto.com.cy

Οριακές απώλειες στο Χ.Α. μετά την εκρηκτική άνοδο της Δευτέρας

Σε υψηλά επίπεδα ο τζίρος – Επιλεκτικές τοποθετήσεις των επενδυτών σε blue chips

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Η έντονη μεταβλητότητα και ο υψηλός τζίρος ήταν τα χαρακτηριστικά της χθεσινής συνεδρίασης του Χρηματιστηρίου Αθηνών, όπου παρά το γεγονός ότι σημείωσε πτώση, οι αγοραστές έδωσαν το «παρών» διατηρώντας τον Γενικό Δείκτη πάνω από τις 650 μονάδες. Σύμφωνα με τους αναλυτές, ένα σημαντικό στοιχείο ήταν ότι παρατηρήθηκε αύξηση του τζίρου κατά την ανοδική κίνηση του Χ.Α. χθες, γεγονός που δείχνει ότι υπάρχουν άμυνες, κάτι που είναι πολύ σημαντικό στοιχείο για τη συνέχεια. Σύμφωνα με την τεχνική ανάλυση, θα απαιτηθεί εύλογος χρόνος για να εδραιωθεί το κεκτημένο των 650 μονάδων για τον Γενικό Δείκτη, διαδικασία που θα απαιτήσει διατήρηση των συναλλαγών πάνω από τα 50 εκατ. ευρώ ημερησίως, κάτι που πάντως παρά τη μικρή πτώση επιτεύχθηκε χθες.

Την ίδια στιγμή, το Χ.Α. συνεχίζει να δέχεται τη μεγάλη στήριξη από την αγορά ομολόγων, τα οποία και χθες συνέχισαν την

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,57%, στις 651,77 μονάδες.

πολύ καλή πορεία τους, με τους αναλυτές να εκτιμούν ότι θα συνεχιστεί. Μάλιστα, η Citigroup τόνισε σε νέα έκθεσή της ότι αναμένονται νέες αναβαθμίσεις της Ελλάδας από τους οίκους το επόμενο διάστημα, ενώ τα ελληνικά ομόλογα θα... ισοφαρίσουν τα ιταλικά έως τα μέσα του 2021, κλείνοντας την ψαλίδα του μεταξύ τους spread, το οποίο σήμερα διαμορφώνεται στις 20-22 μονάδες βάσης.

Επιστρέφοντας στο Χ.Α., ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,57% στις 651,77 μονάδες, ενώ ενδοσυνεδριακά κινήθηκε μεταξύ των 647,92 (-1,16%) και των 663,43 μονάδων (+1,21%), και ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 93,87 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλές κεφα-

Το Χ.Α. συνεχίζει να δέχεται τη σημαντική στήριξη από την αγορά ομολόγων, τα οποία και χθες συνέχισαν την πολύ καλή πορεία τους, με τους αναλυτές να εκτιμούν ότι θα συνεχιστεί. Μάλιστα, η Citigroup τόνισε σε νέα έκθεσή της ότι αναμένονται νέες αναβαθμίσεις της Ελλάδας από τους οίκους το επόμενο διάστημα.

λαιοποίησης υποχώρησε οριακά κατά 0,16% στις 1.549,78 μονάδες, με τις Aegean (+7,38%), Βιοχάλκο (+5,17%) και ΟΠΑΠ (5,66%) να ξεχωρίζουν, και στο -0,25% και στις 943,55 μονάδες έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση. Ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με απώλειες 1,80% στις 303,96 μονάδες, με την Alpha Bank να κλείνει στο +1,12%, την Eurobank στο -1,28%, την Εθνική στο -3,24% και την Πειραιώς στο -8,81%.

Το σκηνικό της άχαρης διαδικασίας της συσσώρευσης στην οποία βρισκόταν το Χ.Α. από τον περασμένο Μάιο άλλαξε μετά την αναγγελία της Pfizer για παρασκευή αποτελεσματικού εμβολίου, μεταφέροντας αισιοδοξία σε όλες τις αγορές του πλανήτη,

όπως σημειώνει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της «Κύκλος Χρηματιστηριακή». Ο Γενικός Δείκτης σάρωσε έτσι όλα τα εμπόδια που δεν επέτρεπαν προηγούμενης την υπέρβαση των 650 μονάδων, επιβεβαιώνοντας ότι στις αγορές η ασύμμετρη συμπεριφορά των επενδυτών εξηγεί συχνά όλες τις κινήσεις, καθώς υπό συνθήκες δυσπραγίας τα λιγοστά κεφάλαια δεν είναι επαρκή για να κινήσουν πολλούς τίτλους.

Την ίδια ώρα, η νίκη του Τζο Μπάιντεν στις αμερικανικές προεδρικές εκλογές έτυχε θετικής αποδοχής από τους επενδυτές, εστιάωντας ότι το μείγμα των μέτρων της πολιτικής του θα είναι θετικό για τις αγορές.

Στους δύο «λευκούς κύκνους» που ήρθαν για το ελληνικό χρηματιστήριο, νίκη Μπάιντεν και εμβόλιο, προστέθηκε και ένας ακόμη με την απόρριψη αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της ελληνικής οικονομίας από τη Moody's, οδηγώντας σε ράλι τα ομόλογα.

Τα δεδομένα πάντως της οικονομίας παραμένουν δύσκολα λόγω και του νέου lockdown μέχρι το τέλος του μήνα, ωστόσο η κυβέρνηση προχωρεί σε περαιτέρω μέτρα στήριξης. Με τα παραπάνω δεδομένα, η στάση απέναντι στον μετοχικό κίνδυνο είναι πιθανό να βελτιωθεί το επόμενο διάστημα, στον βαθμό που οι αβεβαιότητες αρχίζουν να λιγοστεύουν.

Νέα άνοδο κατέγραψαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Συνεκρίθηκε και χθες, δεύτερη ημέρα, η ευφορία στις ευρωπαϊκές αγορές, με τον πανευρωπαϊκό δείκτη Stoxx 600 να προσεγγίζει τα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων οκτώ μηνών χάρις στην πρόοδο επί του εμβολίου του κορωνοϊού των Pfizer και BioNTech. Οι ανησυχίες ωστόσο δεν έχουν υποχωρήσει ως προς τις οικονομικές επιπτώσεις της νόσου, οι οποίες ανησυχίες έθεσαν και ένα όριο στα κέρδη των μετοχών.

Από την απέναντι πλευρά του Ατλαντικού η εικόνα ήταν μεικτή, καθώς πριν από το κλείσιμο της αγοράς χθες ο Dow Jones και ο S&P 500 ακολουθούσαν διαφορετικές τάσεις, με τον μεν πρώτο να ενισχύεται 0,69% και τον δεύτερο να έχει οριακή πτώση 0,06%, διότι η κάμψη στις μετοχές της υψηλής τεχνολογίας δεν αντισταθμίστηκε από την άνοδο στον κλάδο ενέργειας και βαριάς βιομηχανίας. Οι επενδυτές στην αμερικανική αγορά στοιχημάτιζαν πως το ζωηρό αγοραστικό ενδιαφέρον, το οποίο εκδηλώθηκε από τις αρχές Νοεμβρίου, έχει ξεπεράσει τις προσοπτικές για οικονομική ανάκαμψη, ενόσω σε όλο τον κόσμο παρατηρείται σοβαρή αύξηση περιστατικών. Το αργό Νέας Υόρκης ενισχύθηκε 1,96% στα 41,08 δολάρια το βαρέλι. Πιο αναλυτικά, στη Γηραιά Ηπειρο ο πανευρωπαϊκός Stoxx 600 έκλεισε με άνοδο 0,9% χθες, αφού την Δευτέρα είχε κέρδη 4%. Στο Λονδίνο ο FTSE 100 ολοκλήρωσε τη χθεσινή συνεδρίαση με κέρδη 1,79%,

με 0,51% ο δείκτης DAX στη Φρανκφούρτη, με 1,55% ο CAC 40 στο Παρίσι, με 0,49% ο FTSE MIB στο Μιλάνο, ενώ τη μεγαλύτερη άνοδο είχε με 3,38% ο IBEX στη Μαδρίτη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δήλωσε πως σήμερα θα εγκρίνει σύμβαση για την προμήθεια του δυνητικού εμβολίου των Pfizer και BioNTech. «Οι ευρωπαϊκές αγορές σταθεροποιούν τα κέρδη τους», δήλωσε χθες ο αναλυτής Milan Κατκόβιτς της χρη-

Ο αντιπροσωπευτικός δείκτης Stoxx 600 έκλεισε με κέρδη 0,9%, κοντά στο υψηλό οκτώ μηνών.

ματιστηριακής Axi, προσθέτοντας πως μέχρι στιγμής μέσα στον Νοέμβριο οι τιμές των μετοχών των ευρωπαϊκών ομίλων έχουν σημειώσει άνοδο 12%. Κι ενώ ο νέος Αμερικανός πρόεδρος Τζο Μπάιντεν αναμένεται να εδραιώσει μια ήρεμη εξωτερική πολιτική, οι σκληρές αλλά ανομοιογενείς καραντίνες απειλούν τη νεοπαγή ανάκαμψη στην Ευρώπη, οπότε «είναι σημαντικό να αποφευχθεί μια παλινδρόμηση της οικονομίας, που θα έπληττε την εμπιστοσύνη εταιρειών και καταναλωτών», τονίζει, τέλος, ο κ. Κατκόβιτς.

REUTERS, BLOOMBERG

Από τις ώριμες αγορές τη μεγαλύτερη άνοδο, 3,38%, σημείωσε ο IBEX στη Μαδρίτη.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				WALT DISNEY CO				RDS 'A				E.ON SE N/A				TENARIS				Paris/Παρίσι			
(Σε δολάρια)				WELLS FARGO & WALMART INC				RDS 'B				FRESENIUS MEDI				TERNA				(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %		23.925	-1.218			1803.787	-1.824			37.7	0.28			6.17	6.27	Εταιρείες	Χθες	Μετ. %			
				London/Λονδίνο												Tokyo/Τόκιο							
Εταιρείες	Χθες	Μετ. %		(Σε πέννες)								(Σε γιέν)				Εταιρείες	Χθες	Μετ. %					
3M COMPANY	168.8119	3.2931		ANGLO AMERICAN	2084.5	1.708		ROYAL MAIL	260.6966	2.713		K+S AG N/A	6.13	0.3		AJINOMOTO	2180.5	-4.53	ACCOR	285.2	2		
ALCOA CORP	15.935	1.3032		A.B.FOOD	2060.8846	4.678		ROLLS-ROYCE HL	113.86	7		MERCK KGAA	129	-4.25		ASAHI GROUP HL	4049	9.73	AIR LIQUIDE	14.15	-0.7		
ALLEGHANY CRP	645.48	3.3049		ADMIRAL GRP	2805	-0.178		SCHROEDERS	3035	1.268		MUENCH.RUECK	243.1	11.3		ASTELLAS PHARM	1583.5	0.16	ALSTOM	44.60	4.57		
ALTRIA GROUP	39.025	2.24		ASHTADE GRP	3170	-0.596		SAGE GRP	689	0.117		RWE AG	32.63	-0.53		BRIDGESTONE CO	3656	3.25	AXA	18.07	4.07		
AMAZON COM	116.76	-0.5197		ANTOFAGASTA	1122	2.186		ST JAMES'S PLAC	1102	2.894		THYSENKRUPP A	5.018	0.253		CANON INC	1932	7.93	BNP PARIBAS	42.20	7.64		
AMER EXPRESS C	38.18	1.7591		AVIVA	313.5256	3.578		SMITHSGROUP	1544	5.761		VOLKSWAGEN VZ	149.82	-7.5		CASIO COMPUTER	1832	5.17	CARPEMINI	114.80	-1.63		
AMER INTL GROU	116.3298	0.0084		ASTRAZENECA	8530	2.759		SMITH&PHEW	1583.5	0.032		VONOVIA SE	55.38	-1.4		CITIZEN WATCH	303	8.21	CARREFOUR	14.08	-0.57		
AMGEN	243.84	3.7617		BABCOCK INTL	267.2	6.88		SSE	1369.5	0.111		SIEMENS N	118.4	1.92		CREDIT SAISON	1338	10.31	CASINO GUICHAR	24.26	6.17		
APPLE INC	27.49	-0.9726		BACOCK INTL	267.2	6.88		STAND.CHART.	418.7095	-1.811		SAP SE	99.09	0.12		DAIWA SEC GROU	448.1	2.47	CREDIT AGRICOL	8.85	4.71		
BANK OF AMERIC	81.5	0.6546		BAE SYS.	463.6	4.911		SEVERN TRENT	2479.0438	1.465						DESSAULT SYSTE	149.45	-2.54					
BAXTER INTL IN	27.49	-0.9726		BRISTOL MYERS	64.21	0.2029		TRAVIS PERKINS	1228	1.84						EDF	10.98	0.37					
BOEING CO	191.5641	6.8042		CAMPBELL SOUP	46.875	1.637		TESCO	218.67061	-0.137						L'OREAL	315.40	1.41					
BRISTOL MYERS	64.21	0.2029		CATERPILLAR IN	171.4111	0.346		TUI AG	397.8	4						SUBARU	2208.5	7.6					
CAMPBELL SOUP	46.875	1.637		CATERPILLAR IN	171.4111	0.346		TAYLOR WIMPEY	142.45	-0.479						FUJIFILM HOLDI	5421	-1.69					
CATERPILLAR IN	171.4111	0.346		CHEVRON	81.71	2.9093		UNILEVER	4681	-0.784						FUJITSU LTD	13400	-1.54					
CIGNA CORP	216.11	2.3248		CISCO SYSTEMS	38.825	1.6361		UTD. UTILITIES	881.2	2.77						HINO MOTORS	888	1.14					
CHEVRON	81.71	2.9093		CITIGROUP	47.8099	0.3566		VODAFONE GROUP	116.68	4.086						HITACHI	3880	8.05					
CISCO SYSTEMS	38.825	1.6361		CITIGROUP	47.8099	0.3566		WPP	754.6734	4.827						HONDA MOTOR	2927.5	3.32					
CITIGROUP	47.8099	0.3566		COCACOLA	1216	20.5154		WHITBREAD	2685	-0.037						IHI	1484	10.17					
COCACOLA	1216	20.5154		COCACOLA HBC A	2135.0601	2.79		Zurich/Zupixn							ISUZU MOTORS	958	5.04						
COLGATE PALMOL	83.58	2.201		CARNIVAL	1190.0328	-6.181		(Σε ελβ.φρ.)							KAWASAKI HVIY I	1599	13.57						
DANAOS CORP	12.16	20.5154		CENTRICA	45	1.882		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %	<td></td> <td></td> <td></td> <td>KAJIMA CORP</td> <td>1232</td> <td>6.12</td> <td></td> <td></td>				KAJIMA CORP	1232	6.12						
DIANA SHIPPING	1.475	1.0274		COMPASS GROUP	1438.97741	5.361		ABB LTD N	24.84	0.08					KEIO	7050	4.6						
DOW INC	52.59	0.9018		CAPITA GROUP	32.2577	26.905		ACHEMONT N	57.46	-20.3					KOBE STEEL	492	7.19						
DUPONT DE NMOU	61.8	0.2271		CRH	3018	4.574		RICHEMONT N	57.46	-20.3					KONICA MINOLTA	308	12.41						
ENTERGY CP	108.9701	0.7117		DIXONS CARPHO	114.3414	8.68		GERBERT N	54.86	-0.8					JTEK	916	5.77						
EXXON MOBIL	36.48	1.1647		DCC	5670	-0.393		LAFARGEHOLCIM	46.33	4.82					MITSUBISHI C	2481.5	2.8						
FEDEX CORP	266.61	1.0346		DIAGEO	2976.5	2.567		NOVARTIS N	77.32	0.34					MITSUBISHI ELE	1406	3.38						
FORD MOTOR CO	8.51	3.7805		DIRECT LINE	285	-2.196		ROCHE HOLDING	305.25	-1.79					MITSUBISHI MOT	203	7.98						
INTL BUS MACHI	112	1.4455		EXPERIAN	3018	0.366		SGS N	25.95	5.62					NEC CORPORATIO	5740	-0.35						
GENERAL DYNAMI	150.01	1.9575		EASVET	765.8	-1.773		SWATCH GROUP I	228.2	-0.61					NICKON HLDG	2143	1.56						
GENERAL ELEC C	9.035	3.6124		ESVJET	765.8	-1.773		ADLECC N	53.92	3.22					NIKON CORP	729	8						
GOLDM SACHS GR	214.21	-0.335		FRESNILLO	1093.4957	-0.857		JIUJON BAER N	48.96	1.3					NIPPON SUJIAN	4049	4.26						
HALLIBURTON CO	14.27	-0.765		GLENCORE	180.4	4.074		CS GROUP AG	10.75	4.57					NISSAN MOTOR C	411	6.34						
HARTFORD FINL	45.7	1.8498		GLENKORE	1467.6	2.759		GIVAUDAN N	3670	-1.92					NOMURA HOLDING	5271	5.34						
HP INC	19.745	0.076		HIKMA	2544	-2.465		NESTLE SA	104.46	-0.95					NISSAN CHEMICA	5910	-1.01						
HOME DEPOT INC	273.53	1.3187		HAMMERSON	2175	-7.368		TRANSOCEAN N	0	0					NIPPON PAPER I	1245	0						
HONEYWELL INTL	201.21	2.1422		HARGREAVES LS	1576.9847	0.67		SWISSCOM N	476.6	-0.08					NTT DOCOMO	3890	0						
INTEL CORP	46.145	1.1952		HSBC HLDS.GK	373.6161	-0.013		SWISSREN	79.58	3.51					OBAYASHI CORP	929	3.11						
JOHNSON JOHNSO	147.54	0.9995		INTL CONSOL AI	140.6651	5.885		USUB GROUP N	12.48	1.67					ODAKYU ELEC RA	2922	4.94						
JPMORGAN CHASE	115.952	-0.8109		INTERCON. HOTE	4627	-1.154		ZURICH INSURAN	340.9	2.31					OI HOLDINGS	481	3.46						
LAZARD	36.345	-0.9403		3I GRR	1045	-1.322		Milano/Μιλάνο						OSAKA GAS	2103	3.14							
MCDONALD'S COR	212.74	-0.2251		IMPBRANDS	1336.5	5.987		(Σε ευρώ)						RICOH CO LTD	720	13.03							
MERCK & CO	81.51	1.2547		INTERTEK GROUP	6030	3.253		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %	<td></td> <td></td> <td>SECOM</td> <td>9451</td> <td>0.28</td> <td></td> <td></td>			SECOM	9451	0.28							
MICROSOFT CP	212.03	-2.9122		ITV	9016	1.935		A2A SPA	1.21	1.21				SEVEN & I HLDG	3170	8.72							
3M COMPANY	168.77	3.2675		JOHNSON MATTHE	2403	4.289		ATLANTIA	15.52	15.17				SHARP CORP	1417	-0.51							
MORGAN STANLEY	55.655	-0.6516		KINGFISHER	275.9	-1.605		ATLANTIA	15.52	15.17				SHIMIZU CORP	816	5.02							
NIKE INC CL B	127.9	-0.8143		LAND SECS.	674.6828	4.01		ATLANTIA	15.52	15.17				SHIMIZU CORP	816	5.02							
NORFOLK SOUTHE	234.44	1.7446		LEGAL&GEN.	232.3	4.42		ADIDAS N	281.5	-17.3				SHIMIZU CORP	816	5.02							
PFIZER INC	38.815	-0.9821		LLOYDS GRP	32.345	4.64		ALLIANZ SE	192.52	6.52				SHIMIZU CORP	816	5.02							
PROCTER & GAMB	139.81	1.3189		LONG.STK.EXCH	8266.45116	-3.526		BA SF SE	57.52	1.79				SHIMIZU CORP	816	5.02							
ROCKWELL AUTOM	247.985	-2.6517		MARKS & SP	145902	7.067		BAY MOT WERKE	69.5	1.81				SHIMIZU CORP	816	5.02							
SCHLUMBERGER L	18.2	-0.274		MONDI	1697	2.724		BEIERSDORF	99.46	1.02				SHIMIZU CORP	816	5.02							
SOUTHERN	2.402	2.7279		NATIONAL GRID	944.2	0.361		BAYER N AG	47.59	1.415				SHIMIZU CORP	816	5.02							
STEALTHGAS	63.9	13.6822		NEXT	6758	3.714		COMMERZBANK	4.941	0.34				SHIMIZU CORP	816	5.02							
TSAKOS ENERGY	81.3	0.8685		PRUDENTIAL FIN.	288.8	6.672		CONTINENTAL AG	107.05	4.65				SHIMIZU CORP	816	5.02							
UNISYS CORP	13.75	2.6119		PRUDENTIAL FIN.	288.8	6.672		DAIMLER AG N	53	2.3				SHIMIZU CORP	816	5.02							
UNITEDHEALTH G	350.25	0.0714		PERSIMMON	2656	-3.871		DEUTSCHE BANK	9.063	0.174				SHIMIZU CORP	816	5.02							
US BANCORP	43.56	-1.3587		PEARSON	602.2	3.364		DEUTSCHE POST	38.54	-1.96				SHIMIZU CORP	816	5.02							
VERIZON COMMIS	61.065	2.0471		RECKITT BEN. G	6938	3.552		DT BOERSE N	129	-5.95				SHIMIZU CORP	816	5.02							
								DT WUFTHANSA A	9.548	0.634				SHIMIZU CORP	816	5.02							
								DT TELEKOM N	14.775	0.085				SHIMIZU CORP	816	5.02							

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	651,77	-0,57	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	32.696.382	35,03%
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2496,04	-1,24	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	12.290.218	13,17%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2265,3	-1,07	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	8.604.964	9,22%
FTSE MME	0	0	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	6.929.120	7,42%
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	2396,23	-0,02	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	5.560.094	5,96%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	7967,45	0,04	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.826.734	5,17%
FTSE Πρώτων Υλών	5204,53	4,66	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	3.928.899	4,21%
FTSE Ταξιδιών και Αναψυχής	1337,47	5,75	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	3.693.071	3,96%
FTSE Τεχνολογίας	862,13	-0,31	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	2.971.592	3,18%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3558,82	-1,5	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.466.568	2,64%
FTSE Τραπεζών	303,96	-1,8	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	2.022.453	2,17%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	230,06	-1,8	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.210.887	1,30%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	8879,78	0,61	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.037.630	1,11%
FTSE Υγείας	429,83	0,07	ΥΔΡΕΥΣΗ	633.116	0,68%
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	3860,02	-0,71	ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	581.362	0,62%
FTSE Χημικών	0	0	ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	558.645	0,60%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	581,28	0,12	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	539.126	0,58%
FTSE Χ.Α. LargeCap	1549,78	-0,16	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	501.805	0,54%
FTSE Χ.Α. MidCap	943,55	-0,25	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	441.544	0,47%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	392,58	-0,06	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	289.018	0,31%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	1.542.824	1,65%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	93.326.052	

▲ 45

▼ 64

➡ 26

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΑΤΤΙΣΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,856	10,31%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,762	-8,81%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	3,710	7,38%	ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	2,230	-5,91%
ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	0,340	6,92%	ΑΤΤΙΣΑ BANK (ΚΟ)	0,167	-5,23%
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	1,778	6,21%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	15,000	-5,06%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	8,490	5,66%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1,387	-3,55%
ΒΙΟΗΑΛCO SA/NV (ΚΑ)	3,255	5,17%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	1,225	-3,54%
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	1,600	3,49%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ)	3,090	-3,44%
ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	0,736	2,51%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,150	-3,24%
ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)	1,790	1,70%	ΟΛΘ (ΚΟ)	22,800	-2,98%
ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,476	1,28%	ΙΝΤΡΑΚΑΤ (ΚΟ)	1,230	-2,77%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ		
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	12.242.193,81	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	1,72%
ALPHA BANK (ΚΟ)	11.279.940,85	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,65%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	9.840.453,89	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	1,36%
ΟΤΕ (ΚΟ)	8.604.964,27	ALPHA BANK (ΚΟ)	1,33%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	5.888.177,16	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,90%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	5.560.094,46	CAIRO MEZZ PLC (ΚΟ)	0,74%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	5.515.943,68	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	0,69%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	4.840.518,43	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	0,55%
JUMBO (ΚΟ)	4.826.733,65	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	0,54%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	3.693.070,61	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,50%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25		
	Κλείσιμο	Μετ.%
ΑEGEAN AIRLINES	3,71	7,38
ΑΔΜΗΕ	2,27	-1,94
ALPHA BANK	0,54	1,12
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,76	-8,81
COCACOLA HBC	23,71	0,64
EUROBANK ERGASIAS	0,39	-1,28
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	6,16	0,16
CENERGY HLD	1,78	6,21
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	2,9	0
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	4,7	-1,78
ΟΤΕ	12,9	-1,53
JUMBO	14,9	-0,07
LAMDA DEVELOPMENT	5,6	-1,06
MOTOR OIL	9,2	1,04
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	9,98	-1,63
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,15	-3,24
ΟΠΑΠ	8,49	5,66
ΟΛΠ	18	-1,1
ΔΕΗ	5,5	0,18
ΤΙΤΑΝ	11,86	-1
ΒΙΟΗΑΛCO	3,26	5,17
SARANTIS	9,14	-1,72
TERNΑ ENERGY	11,78	-1,83
FOURLIS	3,65	-2,67
ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.	1,39	-3,55

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.	ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
45.635,45 (έκατ. ευρώ)	93.326,05 (χιλ. ευρώ)	67.596,41 (χιλ. τεμάρσια)
-0,04% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	-21,65% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	-32,48% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	462	2.394	3.953
FTSE/Χ.Α. Large Cap	462	2.394	3.953
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	3.869	68.262	264.364
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	19	114	3.604
ALPHA BANK (ΚΟ)	673	17.233	72.262
ΑΤΤΙΣΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	15	73	321
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	42	71	199
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	78	609	6.892
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	106	1.243	6.725
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	233	11.069	36.142
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	2	12	57
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	30	72	391
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	92	392	3.114
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	20	47	1.789
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	88	341	1.904
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	4	18	824
JUMBO (ΚΟ)	111	190	578
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	33	105	1.491
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	28	526	48.992
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	158	361	1.078
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	246	885	4.136
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	597	15.063	34.606
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	187	789	1.941
ΟΤΕ (ΚΟ)	51	253	2.205
ΟΛΠ (ΚΟ)	5	15	149
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	765	16.799	20.666
ΔΕΗ (ΚΟ)	125	1.014	7.450
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	5	9	856
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	15	36	906
ΒΙΟΗΑΛCO SA/NV (ΚΑ)	141	923	5.086
Δικαιώματα σε Δείκτες	13	68	1.659
FTSE/Χ.Α. Large Cap	13	68	1.659
Δικαιώματα σε Μετοχές	11	22	1.829
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	30
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	625
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7	18	304
ΟΤΕ (ΚΟ)	4	4	136
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	349
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	385
Συνολική Δραστηριότητα	4.355	70.746	271.805

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 10 Νοεμβρίου 2020

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΤΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,5260	0,5660	0,5461	-2,0070	11.327	0,5440	0,5620	0,5440	-3,89
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,4900	0,5070	0,4970	2,0030	99.284	0,5000	0,5020	0,4940	2,07
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	0,3220	0,3260	0,3250	-0,1090	4.339	0,3260	0,3400	0,3240	-5,26
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0100		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0705	0,0730	0,0705	-0,1860	29.200	0,0710	0,0730	0,0730	1,39
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (Σ)						0,0795	0,0890		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,0300	1,0300	1,0300	0,0000	37.012	1,0200	1,0300	1,0300	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,1900	1,2000	1,1926	0,2600	2.000	1,2000	1,2300	1,1900	0,00
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0500	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0,0350	0,0350	0,0350	0,0000	5.000	0,0315	0,0385	0,0350	0,00
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0360	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,3500		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,0900	0,0965		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0000		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		

«Επαναστάτες» με... αιτία

Ομάδες εκτός «Big 4» που έκαναν πχηρές εκκινήσεις, αλλά δεν έγιναν... Λάρισα

Του ΑΚΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Αν υπάρχει κάτι για να σπάει η μονοτονία στο ελληνικό ποδόσφαιρο, διαχρονικά, είναι οι πρώτες αγωνιστικές. Εκεί, κάποιος που δεν είναι οπαδός των μεγάλων ομάδων, βλέποντας τη βαθμολογία, μπορεί να ονειρευτεί. Στη συνέχεια φυσικά, σχεδόν πάντα, η προσγείωση είναι ανώμαλη...

Ο Αρns κάνουντας το καλύτερο ξεκίνημα της ιστορίας του, φιγουράρει στην κορυφή της βαθμολογίας αήττητος μετά έξι παιχνίδια, με απολογισμό πέντε νίκες και μία ισοπαλία. Και το ερώτημα που αβίαστα γεννιέται είναι ένα: «Μπορεί ο Αρns να πάρει το πρωτάθλημα;».

Η ρεαλιστική απάντηση είναι «όχι», παρά το γεγονός πως ως σύλλογος διαθέτει το ειδικό βάρος.

Ο Αρns βρίσκεται στην κορυφή της βαθμολογίας, όμως ο Ακns Μάντζιος λέει στην «Κ»: Δεν θέλω να δώσω υποσχέσεις.

Με αφορμή την πορεία των «κίτρινων» στο φετινό –περίεργο από όλες τις απόψεις– πρωτάθλημα της Σούπερ Λιγκ 1, η «Κ» θυμάται ανάλογα ξεκινήματα ομάδων που δεν ανήκουν στο λεγόμενο «Big-4» (Ολυμπιακός, Παναθηναϊκός, ΑΕΚ, ΠΑΟΚ).

Εκκινήσεις που άφηναν ελπίδες, οι οποίες όμως στην πορεία αποδεικνύονταν φρούδες.

Από την εποχή της ίδρυσης της Α΄ Εθνικής, το μακρινό 1959-60, γράφτηκαν ωραίες ιστορίες από τους «μικρούς» που τόλμησαν να σκώσουν, έστω και για λίγο, «κεφάλι».

Μόνο η Λάρισα του Γιάτσικ Γκιοχ, το 1987-88, κατάφερε να τελειώσει ι-δανικά, αυτό που ξεκίνησε, με την κα-τάκτηση του τίτλου.

Ένα ποδοσφαιρικό παραμύθι που δύσκολα θα ξαναγραφτεί. Οι υπόλοιποι στην καλύτερη περίπτωση διατήρησαν την επαφή με τις πρώτες θέσεις, ενώ

κάποιοι άλλοι δεν άντεξαν και κατρακύλησαν στη βαθμολογία.

Καλές εκκινήσεις

Οι Θεσσαλονικείς –αν μη τι άλλο– αποδεικνύονται εξπέρ στο να κάνουν καλά ξεκινήματα.

Άλλες τρεις φορές στο παρελθόν έχουν βρεθεί στην κορυφή του βαθμολογικού πίνακα, ενώ συνολικά, 11 χρονιές μαζί με τη φετινή, διήνυσαν τις πρώτες έξι ή επτά αγωνιστικές αήττητοι! Στη συνέχεια, «λυγίζουν», πλην της περιόδου 1971-72 όπου παρέμειναν πρωτοπόροι μέχρι τη 10η αγωνιστική.

Ωστόσο, την καλύτερή τους σεζόν (1979-80), όπου έχασαν τον τίτλο από τον Ολυμπιακό στο μπαράζ του Βόλου είχαν αρχίσει να παίρνουν μπρος μετά την 8η αγωνιστική.

Ο Ιωνικός (1997-98) με τον Γκιοχ στον πάγκο του έκανε το «επτά στα επτά» έχοντας μηδέν παθητικό στην άμυνα και τερμάτισε στην 5η θέση!

Δύο φορές ο Εθνικός της δεκαετίας του '70 και δύο συνεχόμενες ο Ατρόμπος (2017-18, 2018-19) κατάφεραν να αντέξουν και να πάνε όσο το δυνατόν πιο μακριά.

«Ομορφο συναίσθημα»

Όπως γίνεται αντιληπτό, στις επόμενες αγωνιστικές θα δείξει εν πολλοίς τι πραγματικά μπορεί να καταφέρει ο Αρns. Με βάση τα παραπάνω άλλωστε, οι έξι-επτά πρώτες στροφές είναι οι κομβικές.

«Πιστεύουμε σε αυτή την ομάδα. Οι ποδοσφαιριστές του Αρn έχουν τεράστια ποιότητα και στα περισσότερα παιχνίδια που δώσαμε, αυτή ήταν που μας έδωσε τις νίκες», δηλώνει στην «Κ» ο Ακns Μάντζιος, που ως ποδοσφαιριστής φόρεσε το περιβραχιόνιο του συλλόγου και αποτελεί πλέον το μεγάλο του προπονητικό στοίχημα.

«Δεν κρύβω πως ως προπονητής έχω αρκετές επιλογές στο ρόστερ αλλά το κυριότερο για μένα είναι ότι υπάρχουν ακόμη πολλά περιθώρια βελτίωσης. Ηρθαν νέοι παίκτες, που ήταν χωρίς παιχνίδια και πίσω από φυσική κατάσταση. Μόλις πάρουν στα πόδια τους συνεχόμενα 90λεπτα, θεωρώ πως μπο-

Ομάδες που παρέμειναν στην κορυφή εκτός «Big 4»

ΜΕΧΡΙ ΠΟΙΑ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΗΤΑΝ ΣΤΗΝ 1η ΘΕΣΗ					
ΣΕΖΟΝ	ΟΜΑΔΑ		N	I	H
1959-1960	Απόλλων	5n	3	2	0*
1970-1971	Πανιώνιος	4n	4	0	0
1971-1972	Αρns	10n	6	3	1
1973-1974	Αρns	6n	5	1	0
1974-1975	Εθνικός	13n	9	4	0
1977-1978	Καστοριά	6n	4	2	0
1978-1979	Εθνικός	9n	7	2	0
1982-1983	Αρns	6n	3	3	0
1986-1987	ΟΦΗ	6n	5	1	0
1987-1988	ΑΕΛ	6n	5	1	0
1989-1990	Δόξα Δράμας	6n	3	3	0*
1997-1998	Ιωνικός	7n	7	0	0
2002-2003	Ηρακλής	6n	4	1	1
2005-2006	Ξάνθη	6n	5	1	0
2016-2017	Πλατανιάς	5n	4	1	0
2017-2018	Ατρόμπος	10n	5	5	0
2018-2019	Ατρόμπος	7n	6	1	0

*Ισοβαθμία, αλλά με χειρότερο συντελεστή τερμάτων 1959-1960 (Πανιώνιος), 1989-1990 (ΟΦΗ, Πανιώνιος)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ρούμε να δούμε περισσότερα πράγματα, αν και με τη αβεβαιότητα που επικρατεί λόγω της πανδημίας, τα πάντα είναι στον αέρα», τονίζει.

«Δεν θέλω να δώσω υποσχέσεις στους οπαδούς μας. Είναι όμορφο συ-

ναίσθημα να κοιτάς τους άλλους από ψηλά. Αρκει όμως μια κακή στιγμή, ένα απρόοπτο που μπορεί να μην οφείλεται αποκλειστικά σε μας, για να έρθουν τα πάνω-κάτω», καταλήγει ο 51χρονος τεχνικός.

Ενταση για τα πριμ αθλητών

Κ. Στεφανίδη στην «Κ»: Δεν προχωρούσε το θέμα, αλλά ελπίζω ότι θα λήξει

Με νομοθετική διάταξη από το υφυπουργείο Αθλητισμού αναμένεται να λυθεί το πρόβλημα με την καταβολή των πριμ των αθλητών για διακρίσεις σε παγκόσμια και ευρωπαϊκά πρωταθλήματα κλειστού στίβου. Πρόκειται για ένα ζήτημα που έχει τις βάσεις του σε διάταξη του 2008 και ήρθε στη δημοσιότητα όταν η πολιτεία ζήτησε από τις Κατερίνα Στεφανίδη και Βούλα Παπαχρήστου να επιστρέψουν τα πριμ που είχαν πάρει για τις διακρίσεις από το Παγκόσμιο κλειστού του 2016.

Η διάταξη της παρ. 10 του άρθρου 18 του ν. 3708/2008 αναφέρει ότι όταν σε κάποιο άθλημα διεξάγονται δύο ή περισσότερα πρωταθλήματα «λαμβάνεται υπόψη η σημαντικότερη διοργάνωση που ορίζεται από την οικεία ομοσπονδία» και ο ΣΕΓΑΣ με έγγραφό του ανέφερε ότι για το 2016 «σημαντικότερη διοργάνωση ήταν το Ευρωπαϊκό ανοικτού στίβου».

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθεί θέμα με τα πριμ που είχαν εισπράξει οι δύο κορυφαίες αθλήτριές μας για το Παγκόσμιο του 2016.

«Τον Σεπτέμβριο μας ζήτησαν πίσω τα χρήματα και, μάλιστα, μέσα σε πέντε ημέρες. Εμείς ξεκινήσαμε τη διαδικασία ώστε να μπλοκαριστεί η επιστροφή μέχρι να βρεθεί λύση. Ο υφυπουργός Αθλητισμού είχε δείξει διάθεση να βοηθήσει αλλά δεν είχε γίνει τίποτα», εξιστορεί στην «Κ» η «Κατερίνα των Αιθέρων».

Το βράδυ της Κυριακής ένα tweet από την ολυμπιονίκη («φτάσαμε να μας ζητάνε και χρήματα πίσω τελικά») έφερε στην επιφάνεια το θέμα, με αποτέλεσμα ο υφυπουργός Λευτέρης Αυγενάκης να στείλει επιστολή στους αθλητές, που είχαν διακριθεί, και να τους ενημερώσει ότι έχει δρομολογηθεί η σχετική νομοθετική διάταξη. «Από την ώρα που ενημερώθηκα για το πρόβλημα εξέφρασα τη βούλησή μου να αντιμετωπισθεί άμεσα με νόμιμο, αλλά και μόνιμο τρόπο. Σε επικοινωνίες που είχαμε με ορισμένους από τους άμεσα ενδιαφερόμενους στις 29/10/2020, ενημερώθηκαν ότι έχει εκκινήσει η διαδικασία για να δοθεί λύση πλέον μέσω νομοθετικής διάταξης», αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στην επιστολή.

Η τεχνολογία μετέφερε γρήγορα τα νέα στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού όπου ζει και προπονείται το «χρυσό» κορίτσι. «Από την αρχή πίστευα ότι ο υφυπουργός είχε

Το βράδυ της Κυριακής ένα tweet από την ολυμπιονίκη του επί κοντώ έφερε στην επιφάνεια το θέμα με την καταβολή των πριμ των αθλητών για διακρίσεις σε παγκόσμια και ευρωπαϊκά πρωταθλήματα κλειστού στίβου. Το πρόβλημα αναμένεται να λυθεί με νομοθετική διάταξη από το υφυπουργείο Αθλητισμού.

Λ. Αυγενάκης: Εξέφρασα τη βούλησή μου να αντιμετωπισθεί άμεσα με νόμιμο, αλλά και μόνιμο τρόπο.

όλη την καλή διάθεση να βοηθήσει, απλώς δεν προχωρούσε το θέμα και δεν είχαμε ενημερωθεί. Ελπίζω ότι θα λήξει όχι μόνο για εμάς αλλά και για αθλητές άλλων αθλημάτων που αντιμετωπίζουν παρόμοιο πρόβλημα», τόνισε στην «Κ» η Κατερίνα Στεφανίδη.

Ο τομεάρχης Αθλητισμού και βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας του ΣΥΡΙΖΑ, Θάνος Μωραΐτης, τόνισε:

«Καλούμε, τον υφυπουργό Αθλητισμού να σταματήσει να εργαλειοποιεί τους αθλητές κατά το δοκούν. Να επιλύσει το θέμα που έχει προκύψει άμεσα. Να σταματήσει, επιτέλους να διαχειρίζεται μόνο επικοινωνιακά το χαρτοφυλάκιό του».

ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΣΠΑΝΕΑ

The 3rd Annual Forum of CERIDES
Excellence in Innovation & Technology

Nicosia
Risk Forum
#NRF2020

Preparing for the Next Pandemic
The important role of Civil Protection:
A Regional View

Thursday, 26 November 2020
Virtual Event

READ MORE CERIDES.EUC.AC.CY

Organizer:

 European University Cyprus

 CER!DES
Excellence in Innovation and Technology

Media Sponsor:

 KATHIMERINI

Platinum Sponsor:

 ecomm bx
Fintech e-accounts platform

Gold Sponsors:

 PREVENTION AT SEA

 vttv

 FEC International

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

60 ΧΡΟΝΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

 ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

 ΥΠΕΡΗΦΑΝΟΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

Όταν η κωπηλατική γίνεται μέρος του ντεκόρ

Η «Κ» βουτάει στη νέα τάση της γυμναστικής στο σπίτι ή στην ύπαιθρο, που έφερε μαζί της η πανδημία και διατηρείται ακόμη

Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

Θα θυμάστε βέβαια όλους εκείνους που επιδοζους μαραθωνοδρόμους που έτρεχαν σε πάρκα, πεζοδρόμους ή και κανονικά στη μέση του δρόμου, στέλνοντας μήνυμα με κωδικό 6 για σωματική άσκηση κατά τη διάρκεια της καραντίνας. Ήταν κυριολεκτικά παντού, καθιστώντας την Ελλάδα για περίπου ένα τρίμηνο την πιο... fit χώρα του κόσμου.Εξίσου αφοσιωμένοι ήταν όσοι γυμνάζονταν μέσα στο σπίτι· αυτούς τους καταλάβαινες από τα περίεργα ποδοβολητά, τους ξερούς μεταλλικούς κρότους και τα άνερθρα βογκητά που διαπερνούσαν τους τοίχους των πολυκατοικιών. Με ένα χειμώνα μπροστά μας, που προβλέπεται δύσκολος από πλευράς πανδημίας, τα περισσότευόμενα δωμάτια των σπιτιών μετατρέπονται άρον άρον σε μίνι γυμναστήρια, οι αλτήρες με τα βάρη παίρνουν θέση δίπλα στο κρεβάτι και η κωπηλατική γίνεται κομμάτι του ντεκόρ στο σαλόνι.

Με ένα χειμώνα μπροστά μας, που προβλέπεται δύσκολος από πλευράς πανδημίας, τα περισσότευόμενα δωμάτια των σπιτιών μετατρέπονται άρον άρον σε μίνι γυμναστήρια.

«Φτάσαμε σε σημείο να μην μπορούμε να αναπνεύσουμε από τις παραγγελίες. Είχαμε πελάτες οι οποίοι μας έλεγαν πως έκλειναν το τηλεφωνικό τους κέντρο για να μην τρελαθούν. Μιλάμε για συνολική αύξηση του τζίρου πάνω από 50% σε σύγκριση με πέρυσι. Και πέρυσι ήταν μια πολύ καλή χρονιά. Η παράνοια κράτησε 20-25 ημέρες και μετά άρχισαν να υπάρχουν ελλείψεις στην αγορά. Όμως ο κόσμος συνεχίζει να αγοράζει ακόμη και τα πιο ακριβά προϊόντα. Πλέον έχει αυξηθεί ο χρόνος που χρειάζεται η παραγωγή παγκοσμίας κι έτσι οι παραγγελίες αργούν· κάθε κοντέινερ που έρχεται πάντα διατίθεται σχεδόν αμέσως», μας λέει ο Αρνης Μαυρίδης, από την εταιρεία ΜΕΚΜΑ, εισαγωγέα και αντιπρόσωπο οργάνων γυμναστικής που προμηθεύει πολλά καταστήματα λιανικής.

Όλοι αυτοί οι ασκούμενοι στο σπίτι, φυσικά, δεν είναι απαραίτητα γνώστες του αντικειμένου, ούτε έχουν τη γυμναστική για μοναδική τους ασχολία. Πρέπει λοιπόν να προσέχουν για να πετύχουν τους στόχους τους και (κυρίως) να αποφύγουν τις δυσάρεστες εκπλήξεις. «Η γυμναστική στο σπίτι έχει να κάνει με την εμπειρία καθενός.

Ενας σχετικό αρχάριος καλό είναι να ζητήσει τη βοήθεια κάποιου ειδικού – υπάρχουν πλέον αρκετοί που προσφέ-

ρουν και διαδικτυακές συνεδρίες– και μαζί να σχεδιάσουν ένα πρόγραμμα προπόνησης που θα ταιριάζει στις ανάγκες και στους στόχους του.

Ο γυμναστής θα βελτιώσει τις τεχνικές, θα δώσει συμβουλές και θα προλάβει τραυματισμούς· όταν πια αποκτήσει κανείς επαρκή εμπειρία, μπορεί να ασκηθεί και μόνος του», επισημαίνει η γυμνάστρια και συνιδρύτρια του Street Workout Athens, Τώνια Γουντισιώτη.

Εναν ασκούμενο στο σπίτι θα τον καταλάβεις εάν ρίξεις μια ματιά στην αρχική σελίδα του λογαριασμού του στο YouTube. Γυμναστές, bodybuilders, βίντεο του τύπου «κάνε αυτό για τεράστιους δικέφαλους», «προπόνηση μόνο με αλτήρες» κ.ο.κ. έχουν την τιμητική τους, σε έναν κυκεώνα πληροφορίας, ο οποίος κρύβει μέσα του αρκετές σοβαρές δουλειές, αλλά και μπόλικη παραπληροφόρηση. «Στο YouTube υπάρχουν όντως πολύ καλά προγράμματα, όμως για να αποκτήσεις τα κριτήρια να αξιολογήσεις όσα θα βρεις πρέπει να είσαι έμπειρος. Να έχεις έρθει σε επαφή με γυμναστές, να έχεις μιλήσει για τους στόχους σου κτλ. Ακόμη και βίντεο με εκατομμύρια views και διάσημους πρωταγωνιστές δεν σημαίνει πως είναι πιστοποιημένα. Μπορεί απλώς άνθρωποι με ωραία σώματα να δείχνουν ασκήσεις και να λένε πως απέκτησαν εκείνοι τους κοιλιακούς τους. Κακά τα ψέματα, έτσι δημιουργείται ένα πρότυπο μη ρεαλιστικό. Το να κάνεις κοιλιά “φέτες” σε ένα μήνα απλώς δεν γίνεται», λέει σχετικά η Τ. Γουντισιώτη. Η ίδια, στα προγράμματα του Street Workout Athens, βγάζει τους ασκούμενους έξω από το παραδοσιακό γυμναστήριο και τους... τρέχει:

«Στη γυμναστική έξω εκπαιδεύεσαι. Μαθαίνεις να ντύνεσαι σωστά και μολיס συνθησεις δεν θέλεις μετά να ξαναμεις μέσα. Και ψυχολογικά βοηθάει πολύ περισσότερο να βλέπεις ουρανό παρά το ταβάνι».

Ρεαλιστικοί στόχοι, χρήσιμες εφαρμογές

Όργανα γυμναστικής, βάρη, σκοινιά, λάστιχα, στρώματα· ό,τι και να χρησιμοποιείτε στις τακτικές αθλοπαιδιές στο σπίτι, οι ειδικοί με τους οποίους επικοινωνήσαμε συμφωνούν στις παρακάτω συμβουλές.

- Εντάξτε τη γυμναστική στο εβδομαδιαίο πρόγραμμά σας με σταθερότητα, ακόμη και αν δεν ασκηθείτε κάθε ημέρα. Κάντε προσπάθεια να τηρήσετε τα ωράρια, σαν να πηγαίνατε στο γυμναστήριο.
- Ορίστε ρεαλιστικούς στόχους, βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους, κατά προτίμηση με τη

βοήθεια κάποιου ειδικού, ιδιαιτέρως αν δεν έχετε εμπειρία στη γυμναστική. Πάνω σε αυτούς θα καταρτιστεί και το ανάλογο πρόγραμμα προπόνησης.

- Αν είστε άνω των 45-50 ετών, είναι καλό να συμβουλευθείτε γυμναστή, ο οποίος θα πάρει ιστορικό άσκησης και υγείας, έτσι ώστε να καταρτίσει ένα ασφαλές και σύμφωνο με τις ανάγκες και προτιμήσεις σας πρόγραμμα.
- Η διατροφή είναι εξίσου σημαντική με την άσκηση, είτε θέλουμε να χάσουμε κιλά είτε να αυξήσουμε τη μυϊκή μας μάζα. Οι τροφές ως «καύσιμο» του οργανισμού

πρέπει να είναι ποιοτικές και στις κατάλληλες ποσότητες. Για όσους περνούν πολλές ώρες πλέον στο σπίτι –και δίπλα στο ψυγείο– λόγω τηλεργασίας, καλό είναι να βρουν μικρά «κόλπα» ώστε να αποφεύγουν την υπερκατανάλωση φαγητού.

Από την άλλη, μια τέτοια κατάσταση είναι καλή ευκαιρία ώστε να μαγειρέψουμε και να φάμε πολύ πιο υγιεινά από όσο αν ήμαστε έξω.

- Στο Διαδίκτυο υπάρχουν δεκάδες εφαρμογές –και στα ελληνικά– που μπορούν να βοηθήσουν στον καταρτισμό και στην τήρηση

ενός προγράμματος εκγύμνασης και διατροφής. Ενδεικτικά, αναφέρουμε το Workout Trainer, εφαρμογή που βοηθά να δημιουργήσετε και να βελτιώσετε την εκγύμνασή σας με νέες ασκήσεις και ρουτίνες.

Επίσης το Run Keeper, το οποίο είναι αφιερωμένο στις υπαίθριες αθλητικές δραστηριότητες, όπως το τρέξιμο, η ποδηλασία και το περπάτημα, και το Yazio, το οποίο λειτουργεί σαν θερμιδομετρητής, ενώ παράλληλα βοηθά να προγραμματίσετε με ακρίβεια τη διατροφή σας και να ελέγχετε τις τυχόν υπερβάσεις.

Πτώση τζίρου πάνω από 60%

Μπορεί η γυμναστική στο σπίτι ή σε εξωτερικούς χώρους να είναι η καινούργια τάση λόγω πανδημίας, ωστόσο τα παραδοσιακά γυμναστήρια συνεχίζουν να λειτουργούν. «Δυστυχώς η εικόνα που έχει περάσει για τα γυμναστήρια είναι η χειρότερη δυνατή. Εκλείσαν πρώτα και όνoιξαν (αδικαιολόγητα) τελευταία, ενώ η τηλεόραση βομβαρδίζει τον κόσμο με θεωρίες ότι εκεί κολλάζ τον ιό.

Στην πραγματικότητα κανένα κρούσμα δεν έχει εντοπιστεί σε γυμναστήριο», μας λέει ο ιδιοκτήτης της αλυσίδας Alter Life, Δημήτρης Κουκουφλής και συνεχίζει:

«Η πτώση του τζίρου μεσοσταθμικά είναι πάνω 60% και αρκετοί συνάδελφοι αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα. Προσωπικά πιστεύω πως το ζήτημα έχει ημερομηνία λήξης και για αυτό ανοίξαμε 5 καινούργια γυμναστήρια μέσα στην πανδημία, τηρώντας όλα τα μέτρα ασφαλείας. Πολλά από αυτά άλλωστε όπως τα ηλεκτρονικά ραβτεβού, τις τακτικές απολυμόνοις κ.ά. τα εφαρμόζαμε και από πριν, γιατί απλώς έτσι είναι το σωστό».

Η άθληση σε εξωτερικούς χώρους απέκτησε φανατικούς οπαδούς.

Νομιμοποίηση ευθανασίας στη Νέα Ζηλανδία

ΟΚΛΑΝΤ. Οι Νεοζηλανδοί αποφάσισαν τη νομιμοποίηση της ευθανασίας με δημοψήφισμα, στο οποίο επίσης απέρριψαν την αποποινικοποίηση της κάνναβης. Ο νόμος που επιτρέπει την ευθανασία είχε ψηφιστεί πέρυσι από τη Βουλή της χώρας και προέβλεπε ότι θα τεθεί σε ισχύ μόνο μετά την έγκρισή του από την πλειοψηφία σε δημοψήφισμα.

Υπέρ του νόμου, στον οποίο συγκατατέθηκε τόσο η κυβέρνηση του Εργατικού Κόμματος όσο και η συντηρητική αντιπολίτευση, ψήφισε το 65,2% των Νεοζηλανδών, με βάση προσωρινά αποτελέσματα. Ο νόμος επιτρέπει σε ασθενείς των οποίων η ποιότητα ζωής έχει επιδεινωθεί και οι οποίοι έχουν μπροστά τους λιγότερο από έξι μήνες ζωής να λάβουν

Η πλειοψηφία των Νεοζηλανδών είπε «ναι» στον νόμο μέσω δημοψηφίσματος.

φάρμακα που θα θέσουν τέλος στη ζωή τους. Για την απόφαση χρειάζεται οι ασθενείς να έχουν σώας φρένας και να υπογράψουν τουλάχιστον δύο γιατροί. Με την απόφαση αυτή, η Νέα Ζηλανδία προστίθεται στην Ολλανδία, τον Καναδά, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και την Κολομβία, που ήδη επιτρέπουν την πρακτική αυτή. Η ευθανασία επιτρέπεται επίσης σε κάποιες αμερικανικές πολιτείες και στην πολιτεία Βικτώρια της Αυστραλίας, ενώ μια διαφορετική μέθοδος, η υποβοηθούμενη αυτοκτονία, εφαρμόζεται στην Ελβετία.

Στη Νέα Ζηλανδία, τη σχετική εκστρατεία είχε ξεκινήσει η δικηγόρος Λεξρίσια Σιλς, όταν πληροφορήθηκε ότι έπασχε από καρκίνο στον εγκέφαλο. Η Σιλς ήλπιζε

Στο ίδιο δημοψήφισμα, οι κάτοικοι της Νέας Ζηλανδίας απέρριψαν την αποποινικοποίηση της κάνναβης.

ότι μέχρι η ασθένειά της να φθάσει σε τελικό στάδιο, θα είχε κατορθώσει να κατοχυρώσει το δικαίωμά της να προσδιορίσει η ίδια τον χρόνο και τις συνθήκες θανάτου της. Η Σιλς πέθανε στα 42 τς χρόνια το 2015 και την καμπάνια συνέχισε ο σύζυγός της Mat Bikers. «Δεν ήθελε να πεθάνει. Κανείς δεν θέλει. Αυτή είναι μια κοινή παρεξήγηση», είπε.

«Το πρόβλημα ήταν ότι δεν είχε πλέον την επιλογή να ζήσει και ήθελε να ξέρει ότι μπορεί να βάλει τέλος στο μαρτύριο όποτε ήθελε». «Είμαι ανακουφισμένος και ευγνώμων για το γεγονός ότι οι ασθενείς τελικού σταδίου θα έχουν λόγο για το πως θα φύγουν από τη ζωή», είπε ο Βίκερς μετά την ανακοίνωση του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος.

«Μία μέρα, οι κάτοικοι αυτής της χώρας θα κουνούν το κεφάλι σκεπτόμενοι ότι το θεμελιώδες δικαίωμα του να λεί κανείς “όχι” στον ανυπόφορο πόνο χρειάστηκε να συζητηθεί», δήλωσε η ακτιβίστρια Μέρι Πάνκο. Οι πολέμιοι του μέτρου υποστήριξαν ότι ο νόμος δεν είναι σωστά σχεδιασμένος και ότι η ύπαρξη αυτής της δυνατότητας μπορεί να δημιουργήσει σε κάποιους ανθρώπους ακόμη και το αίσθημα της υποχρέωσης να φύγουν από τη ζωή για να μην ταλαιπωρούν τους οικείους τους. Ο νόμος απαγορεύει την ευθανασία σε περιπτώσεις ανήλικων, ψυχικά ασθενών ή ατόμων που υποβάλλουν τη σχετική αίτηση επικαλούμενα «προχωρημένη ηλικία» ή αναπηρία.

BBC, THE GUARDIAN

Σκύλος, ο παλαιότερος φίλος του ανθρώπου

Ο σκύλος δεν είναι μόνο ο πιο πιστός φίλος του ανθρώπου, αλλά, όπως υποδεικνύουν εκτεταμένες γενετικές μελέτες, είναι επίσης ο παλαιότερος σύντροφός του. Βρετανοί ερευνητές που εκπόνησαν τη μελέτη διαπίστωσαν ότι τα σκυλιά εξημερώθηκαν για πρώτη φορά πριν από εντεκα χιλιάδες χρόνια, περίπου στο τέλος της τελευταίας Εποχής των Παγετώνων. Κατά συνέπεια, ο σκύλος είναι το πρώτο είδος ζώου που εξημερώνεται και λαμβάνει επάξια μια θέση στο πλάι του ανθρώπου. Εκείνη την εποχή τα σκυλιά αφθονούσαν στο βόρειο ημισφαίριο και φαίνεται πως ανήκαν σε πέντε διακριτές ράτσες.

Η αρχαιογενετική ανάλυση, η μεγαλύτερη παγκοσμίως μέχρι σήμερα, εκπονήθηκε από τους επιστήμονες του

Η εξημέρωσή του συνέβη στο τέλος της τελευταίας Εποχής των Παγετώνων, σύμφωνα με μελέτη Βρετανών ερευνητών.

Εργαστηρίου Αρχέγονου Γονιδιώματος του Ινστιτούτου Φράνσις Κρικ του Λονδίνου και δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Science. Οι ερευνητές, αφού συνέκριναν το γονιδίωμα των αρχαίων συντρόφων μας με αυτό των σύγχρονων σκύλων, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι όλοι μοιράζονται μια κοινή κληρονομιά, γεγονός που μαρτυρά ότι η εξημέρωσή τους έγινε μόνο από έναν πληθυσμό αρχαίων λύκων, κάποιο είδος που έχει πλέον αφανιστεί ολοκληρωτικά. Η μεταφορά γονιδίων από τους λύκους προς τους σκύλους, μετά την εξημέρωση των

Η νέα μελέτη απλώς επιβεβαιώνει επιστημονικής τη στενή σχέση του σκύλου με τον άνθρωπο εδώ και χιλιάδες χρόνια.

τελευταίων, ήταν περιορισμένη. Όμως, είναι σχετικά εκτενής προς την αντίθετη κατεύθυνση, δηλαδή πολλά γονίδια μεταφέρθηκαν από τους σκύλους προς τους λύκους. Παραμένει άγνωστο το πότε και το πού εξημερώθηκαν τα πρώτα σκυλιά.

Μια επιστημονική εκτίμηση είναι ότι οι πρώτοι σκύλοι που εξημερώθηκαν ήταν λύκοι που αψήφησαν τον κίνδυνο και προσέγγισαν ομάδες ανθρώπων ίσως μυρίζοντας τροφή. Μετά την εξημέρωσή τους, τα σκυλιά στάθηκαν στο πλευρό των ανθρώπων είτε ως σύντροφοι στο

κυνήγι είτε ως φύλακες. Η νέα μελέτη απλώς επιβεβαιώνει επιστημονικώς τη στενή σχέση του σκύλου με τον άνθρωπο εδώ και χιλιάδες χρόνια. Συχνά, μάλιστα, ακολουθούν παράλληλη εξέλιξη, ακόμη και στο DNA τους.

Από τη στιγμή που εμφανίστηκαν οι διαφορετικές ράτσες, πριν από 10.000 χρόνια, υπήρξαν συχνά επιμερίες σε πολλά μέρη της Ευρασίας. Οι επιστήμονες εκτιμούν ότι το 50% των σκύλων της Ευρώπης έχει αρχική καταγωγή από την παλαιολιθική Μέση Ανατολή, ενώ οι υπόλοιποι από τη Σιβηρία.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Παρατεταμένη εκλογική αβεβαιότητα στις ΗΠΑ

Η προσοχή όλου του κόσμου είναι στραμμένη στις ΗΠΑ, καθώς η αγωνία για το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών που πραγματοποιήθηκαν την Τρίτη 3 Νοεμβρίου παρατείνεται. Η καταμέτρηση των ψήφων συνεχίζεται και ίσως χρειαστούν ακόμα μέρες μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία. Αν και κανείς δεν μπορεί να είναι απόλυτα βέβαιος ακόμα για το ποιος θα είναι τελικά ο 46ος πρόεδρος των ΗΠΑ, σύμφωνα με τα μέχρι τώρα αποτελέσματα, ο Δημοκρατικός υποψήφιος Τζο Μπάιντεν φαίνεται να είναι πιο κοντά στη νίκη, καθώς χρειάζεται ακόμα 17 εκλεκτορες προκειμένου να φτάσει τους 270 που θα του εξασφαλίσουν την εκλογή του.

Εντούτοις, ακόμα και αν το αποτέλεσμα αρχίσει να διαφαίνεται πιο ξεκάθαρα, ο Ντόναλντ Τραμπ είναι έτοιμος να το αμφισβητήσει, καθώς επιμένει για εκλογική νοθεία και απειλεί με αγωγές, γεγονός που δημιουργεί ανησυχία για δικαστικές διαμάχες τις επόμενες εβδομάδες. Αντιδρώντας στα μέχρι τώρα εκλογικά αποτελέσματα, το δολάριο (το οποίο θεωρείται ένα σημαντικό επενδυτικό καταφύγιο) κινήθηκε πτωτικά, υπό το βάρος της αντίληψης της αγοράς ότι σε περίπτωση νίκης του Τζο Μπάιντεν, η αβεβαιότητα για τις εμπορικές σχέσεις των ΗΠΑ ενδέχεται να περιοριστεί.

Ο δολαριακός δείκτης DXY υποχώρησε την Παρασκευή στο χαμηλότερο επίπεδο από τις αρχές του προηγούμενου μήνα, ωθώντας την ισοτιμία ευρώ/δολ. στο 1,1880, το υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων τριών εβδομάδων, παρά τις αυξημένες ανησυχίες για την πορεία της οικονομίας της Ευρωζώνης μετά την εκ νέου εφαρμογή περιοριστικών μέτρων σε διάφορες χώρες για την αντιμετώπιση του δεύτερου κύματος της πανδημίας. Στην επικαιροποιημένη οικονομική έκθεσή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρει ότι η εφαρμογή από τις κυβερνήσεις των εν λόγω περιοριστικών μέτρων θα επηρεάσει αρνητικά την κατανάλωση και τις επενδύσεις. Εντούτοις, οι όποιες επιπτώσεις αναμένονται να είναι λιγότερο έντονες σε σχέση με αυτές την άνοιξη, καθώς τα νέα μέτρα είναι περισσότερο στοχοθετημένα.

Παρ' όλα αυτά, μετά την ισχυρή ανάπτυξη της οικονομίας που σημειώθηκε το τρίτο τρίμηνο του έτους σε συνέχεια τις πρωτοφανούς συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας το πρώτο εξάμηνο, η οποία βασίστηκε στη σταδιακή άρση των μέτρων που είχαν επιβληθεί την άνοιξη και την ισχυρή δημοσιονομική και νομιμοκρατική στήριξη από τις Αρχές, η πορεία ανάκαμψης αναμένεται να ανακοπεί το τέταρτο τρίμηνο. Για το σύνολο του έτους, το ΑΕΠ της Ευρωζώνης προβλέπεται ότι θα συρρικνωθεί -7,8% (έναντι -7,7% προηγούμενης εκτίμησης) και να αυξηθεί 4,2% το 2021, αν και η αβεβαιότητα για την εξέλιξη της πανδημίας, καθιστά αμφίβολες τις όποιες μεσομακροπρόθεσμες εκτιμήσεις.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Ελαφρές πιέσεις το Χρηματιστήριο

Ελαφρές πιέσεις δέχθηκε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, μετά τα σημαντικά κέρδη της προηγούμενης ημέρας. Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ έκλεισε στις 43,69 μονάδες, σημειώνοντας μικρή πτώση της τάξης του 0,43%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €134.632.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 25,82 μονάδες, σημειώνοντας απώλειες της τάξης του 0,46%.

Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη κατέγραψε μόνο ο δείκτης της Εναλλακτικής Αγοράς σε ποσοστό 0,62%.

Αντίθετα, πτώση σημείωσαν οι δείκτες της Κύριας Αγοράς σε ποσοστό 1,77%, των Ξενοδοχείων κατά 0,36% και των Επενδυτικών Εταιρειών κατά 4,59%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €49.346 (τιμή κλεισίματος €0,494 – άνοδος 2,07%), της Logicom με €38.122 (τιμή κλεισίματος €1,03 – χωρίς μεταβολή), της Salamis Tours με €12.288 (τιμή κλεισίματος €0,835 - πτώση 1,76%), της

CCCTourist Enterprises με €10.220 (τιμή κλεισίματος €0,072 – πτώση 5,3%) και της Ελληνικής Τράπεζας με €6.185 (τιμή κλεισίματος €0,544 – πτώση 3,89%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, 6 κινήθηκαν ανοδικά, 5 καθοδικά, ενώ 5 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 133.

Εξάλλου, το Χρηματιστήριο ανακοίνωσε διαφοροποιήσεις στις συνθέσεις των Δεικτών ΧΑΚ, σύμφωνα με τις οποίες εξερχονται οι μετοχές της εταιρείας BCRE – BRACK CAPITAL REAL ESTATE INVESTMENTS N.V. από τις συνθέσεις του Δείκτη NEA ΧΑΚ και του Κλαδικού Δείκτη Χρηματοοικονομικών ΧΑΚ.

Αναφέρει ότι οι αποφάσεις αυτές λήφθηκαν με βάση τον Κανόνα 4.1 των Βασικών Κανόνων Διαχειρίσεως και Υπολογισμού των Δεικτών που αναφέρεται στην περίπτωση αναστολής μετοχής συμμετέχουσας σε Δείκτη.

Σημειώνει ότι οι αλλαγές αυτές θα τεθούν σε ισχύ από την Παρασκευή, 13 Νοεμβρίου 2020.

Ράλι των ελληνικών ομολόγων μετά την αναβάθμιση από τη Moody's

Πρόκειται για τη δεύτερη μόλις αναβάθμιση χώρας της Ευρωζώνης κατά τη διάρκεια της πανδημίας

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

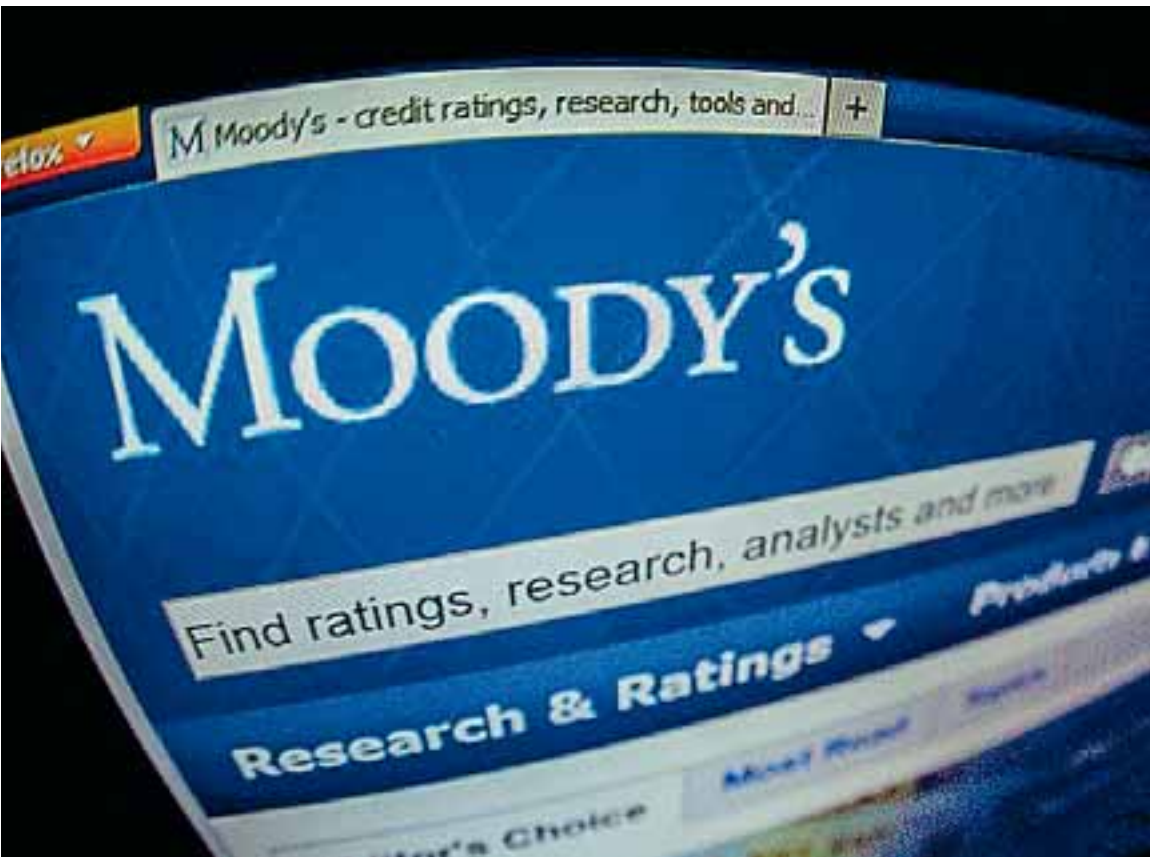
Σε ένα έτος που οι αρνητικές ετυμολογίες των τεσσάρων οίκων αξιολόγησης –Moody's, S&P, Fitch, DBRS– για όλες τις χώρες διεθνώς έχουν κυριαρχήσει, μετά την κίνηση-έκπληξη της Moody's την Παρασκευή η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα μεταξύ των 11 μεγαλύτερων οικονομιών στην Ευρωζώνη (ΕU11) που είδε εν μέσω κρίσης της πανδημίας αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης και η δεύτερη στο σύνολο της Ευρωζώνης (μετά τη Σλοβενία τον Οκτώβριο).

Αυτό από μόνο του αποτελεί ένα ισχυρό σήμα για την ελληνική οικονομία, όπως σχολιάζουν οι αναλυτές, ισχυροποιώντας το ράλι των ελληνικών ομολόγων που χθες κατέγραψαν νέα ρεκόρ, με την Ελλάδα να μην έχει χάσει την τροχιά αναβάθμισης στην οποία βρισκόταν προ πανδημίας.

Οι δύο καταλύτες

Υπερβαίνοντας όλες τις προβλέψεις, ακόμα και τις πιο αισιόδοξες, η Moody's αναβάθμισε την Ελλάδα σε Ba3, με σταθερές προοπτικές, από B1, και τρία σκαλοπάτια κάτω από την επενδυτική βαθμίδα, ευθυγραμμίζοντας τη βαθμολογία της με αυτή της S&P. Η Moody's διαπραύρεσε εδώ και καιρό την πιο «αυστηρή» αξιολόγηση για τη χώρα μας μεταξύ των τεσσάρων οίκων, ενώ δεν είχε προχωρήσει σε καμία κίνηση από τον Μάρτιο του 2019. Σύμφωνα με τον ίδιο και οι δύο καταλύτες-κλειδιά που οδήγησαν σε αυτή την αναβάθμιση ήταν: 1) η στήριξη από τις συνεχιζόμενες μεταρρυθμίσεις οι οποίες έχουν οδηγήσει σε βιώσιμη βελτίωση της ισχύος των θεσμών και 2) το γεγονός ότι οι αναπτυξιακές προοπτικές της Ελλάδας τα επόμενα χρόνια είναι θετικές, καθώς η ελληνική οικονομία θα ωφεληθεί από τις συνεχείς προσπάθειες για βελτίωση του επενδυτικού κλίματος σε συνδυασμό με τις εισροές των κεφαλαίων του Ταμείου Ανάκαμψης.

Η αγορά ομολόγων έδωσε ισχυρή απάντηση σε αυτή την κίνηση της Moody's, με την απόδοση του 10ετούς ομολόγου να βυθίζεται κατά 9,7% και σε νέα ιστορικά χαμηλά,

Η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, σε συνδυασμό με τις θετικές προοπτικές της ελληνικής οικονομίας λόγω και της ενίσχυσης από το Ταμείο Ανάκαμψης, αποτέλεσε τον βασικό λόγο που οδήγησε στην αναβάθμιση από τον διεθνή οίκο.

στο 0,74%, και το spread να διαμορφώνεται στις 138 μονάδες βάσης, πριν οι αγορές ομολόγων δεχθούν ελαφρά πίεση λόγω της είδησης σχετικά με το εμβόλιο της Pfizer, που έστρεψε τους επενδυτές προς τις μετοχές.

Παράλληλα, νέα ιστορικά χαμηλά κατέγραψαν και οι αποδόσεις όλων των ελληνικών ομολόγων, με το 5ετές να αγγίζει τα μηδενικά επίπεδα (0,02%), ενώ στα αρνητικά συνέχισαν να κινούνται οι αποδόσεις στα 2ετή και 3ετή ελληνικά ομόλογα (στο -0,06% και -0,04%, αντίστοιχα).

Όπως σημειώνει η Danske Bank, οι καλές επιδόσεις των ελληνικών ομολόγων θα συνεχιστούν, καθώς, λόγω και της στήριξης από την ΕΚΤ, ήδη διαπραγματεύονται σαν να έχουν επενδυτική βαθμίδα. Η κίνηση απάντηση σε αυτή την κίνηση της Moody's, με την απόδοση του 10ετούς ομολόγου να βυθίζεται κατά 9,7% και σε νέα ιστορικά χαμηλά,

αντανακλάται στην πιο επιπεδη κλίση που έχει πλέον η ελληνική καμπύλη και στη συρρίκνωση των spreads. Κατά την άποψή του, μάλιστα, οι επενδυτές δεν έχουν αποτιμήσει ακόμη το πόσο υψηλά ταμειακά διαθέσιμα έχει η ελληνική κυβέρνηση, τα οποία, σε συνδυασμό με τις επικροπήσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης, αναμένεται να στηρίξουν σημαντικά την ελληνική οικονομία.

Αρνητικές αποδόσεις

Οι ιστορικά χαμηλές και ακόμα και αρνητικές αποδόσεις που βλέπουμε στα ελληνικά ομόλογα είναι απολύτως λογικές, σχολιάζει από την πλευρά του στην «Κ» ο Αντουνά Μπουμπέ, στρατηγικός αναλυτής της αγοράς ομολόγων της ING. Δεδομένου ότι η Ελλάδα θα συνεχίσει να επωφελείται από τις αγορές της ΕΚΤ, οι ελληνικές αποδόσεις μπορούν να συνεχίσουν να μειώνονται, τονίζει.

Η αναβάθμιση από τη Moody's συνοδεύθηκε με επαίνους για τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια της Ελλάδας και με θετικές προβλέψεις για την ανάπτυξη, κάτι που είναι πολύ ενθαρρυντικό, ωστόσο το όλο και χαμηλότερο κόστος χρηματοδότησης και η στήριξη της Ε.Ε. έπαιξαν επίσης ρόλο στην απόφαση κατά τη γνώμη του κ. Μπουμπέ.

Ο κύριος λόγος για τον οποίο η κίνηση της Moody's ήταν έκπληξη είναι ότι κατά τη διάρκεια της πανδημίας είδαμε κατά κύριο λόγο αρνητικές αξιολογήσεις για τις χώρες της Ευρωζώνης από τους οίκους αξιολόγησης, όπως σημειώνει στην «Κ» ο επικεφαλής ανάλυσης της αγοράς σταθερού εισοδήματος της Deutsche Bank, Ιωάννης Σώκος. Η μόνη εξαίρεση ήταν η αναβάθμιση της Σλοβενίας (Moody's) και η βελτίωση των προοπτικών της Ιταλίας σε σταθερές (S&P). Συνεπώς, αυτή είναι μόλις η δεύτερη αναβάθμιση

χώρας της Ευρωζώνης κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Διαβάζοντας την έκθεση της Moody's είναι προφανές ότι η ισχυρή υποστήριξη από το Ταμείο Ανάκαμψης είναι ένας από τους κύριους λόγους, ωστόσο η Moody's ανέφερε επίσης μερικούς πιο συγκεκριμένους για την Ελλάδα παράγοντες που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην απόφασή της, όπως, για παράδειγμα, η βελτίωση της θεσμικής ισχύος και οι συνεχιζόμενες μεταρρυθμίσεις, καθώς και η πολύ ευνοϊκή δομή του χρέους.

Ωστόσο, κατά τον κ. Σώκο, αυτή η αναβάθμιση μπορεί να χαρακτηριστεί και αναβάθμιση «προσαρμογής» (catch-up), καθώς η Moody's είχε εδώ και καιρό το χαμηλότερο rating για την Ελλάδα σε σχέση με άλλους οίκους.

Δεδομένου του όγκου των δράσεων αρνητικής αξιολόγησης κατά τη διάρκεια της COVID-19, αυτή η αναβάθμιση υποδηλώνει ότι ήταν στοχευμένη, όπως επισημαίνει ο κ. Σώκος, και ότι κατά κάποιον τρόπο η κατάσταση στην Ελλάδα έχει δυσανάλογη βοήθεια έναντι άλλων χωρών, από τις συνεχιζόμενες μεταρρυθμίσεις και την ισχυρή στήριξη της Ε.Ε.

Θετικές προοπτικές

Τα «καλά νέα» είναι ότι η Ελλάδα παραμένει σε τροχιά αναβάθμισης της αξιολόγησης της παρά την κρίση. Ο κίνδυνος είναι ότι η κρίση της COVID-19 ενδέχεται να καθυστερήσει την πορεία προς την επενδυτική βαθμίδα, καθώς είδαμε τόσο τη Fitch όσο και την S&P να μειώνουν τις προοπτικές της Ελλάδας από θετικές σε σταθερές.

Το γεγονός ότι τα ελληνικά ομόλογα, πάντως, είναι επιλέξιμα στο PEPP εξουδετερώνει τη ζημία του να μην έχει η Ελλάδα βαθμολογία investment grade σε αυτό το στάδιο, αλλά αν η ΕΚΤ μεταβεί από το PEPP στο «κλασικό» QE (APP) στη συνέχεια, αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει πρόβλημα. «Αυτό που μένει να δούμε είναι ποια θα είναι η πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας όταν το PEPP δεν θα είναι πλέον σε ισχύ και η APP γίνει το κύριο μέσο πολιτικής της ΕΚΤ», προσθέτει ο κ. Σώκος.

Δεν εξετάζεται μείωση μισθών στο Δημόσιο, διαβεβαιώνει το ΥΠΟΙΚ

Δεν υπάρχει θέμα μείωσης των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων ξεκαθάρισε ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Θεόδωρος Σκυλακάκης, προσθέτοντας, πάντως, ότι χρειάζεται πολλή σύνεση και σωφροσύνη για να μην έχουμε δημοσιονομικές δυσκολίες στο μέλλον. Επίσης, ο κ. Σκυλακάκης διευκρίνισε σε συνέντευξή του στα Παραπολιτικά 90,1 ότι το δώρο Χριστουγέννων θα το πάρουν κανονικά όλοι και το κράτος θα συνεισφέρει το μερίδιό του για τον χρόνο που ο εργαζόμενος βρισκόταν σε αναστολή και αμειβόταν με τα 534 ευρώ τον μήνα. Σημείωσε εξάλλου ότι μετά τα 800 ευρώ του Νοεμβρίου, εάν παραταθεί η αναστολή, το ποσό που θα δίνεται θα είναι τα 534 ευρώ.

Όπως είπε, τα λεφτά που δίνει η κυβέρνηση ως οικονομική στήριξη δεν είναι λεφτά που έχουν παραχθεί, αλλά είναι δανειακά, «προέρχονται από το μέλλον, είναι κάποια φορολογία σε 5-6-10 χρόνια, που ελπίζω να προέρχεται από την ανάπτυξη,

Ο αναπληρωτής υπουργός υποστήριξε ότι η οικονομία θα αντέξει και ενδεχόμενο δίμηνο lockdown και όσο διαρκεί η πανδημία, επειδή έχει ταμειακά διαθέσιμα, αλλά και απολαμβάνει την εμπιστοσύνη των θεσμών και των αγορών.

αλλά αν δεν είμαστε σώφρονες δεν θα προέρχονται από την ανάπτυξη». Ο αναπληρωτής υπουργός υποστήριξε ότι η οικονομία θα αντέξει και ενδεχόμενο δίμηνο lockdown και

όσο διαρκεί η πανδημία, επειδή έχει ταμειακά διαθέσιμα, αλλά και απολαμβάνει την εμπιστοσύνη των θεσμών και των αγορών. «Εχουμε την εμπιστοσύνη των θεσμών και των

αγορών και αυτό σε συνδυασμό με τα ταμειακά διαθέσιμα μας δίνει τη δυνατότητα να μπορέσουμε να αντέξουμε μέχρι να τελειώσει ο κορωνοϊός, όπως ελπίζουμε ότι θα συμ-

Η οικονομία θα αντέξει μέχρις ότου τελειώσει ο κορωνοϊός, τόνισε ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Θ. Σκυλακάκης.

βεί κάποια στιγμή, μετά το πρώτο τρίμηνο του επόμενου έτους», είπε. Σχετικά με το χρέος, το οποίο η Κομισιόν υπολόγισε στην έκθεσή της για τις φθινοπωρινές προβλέψεις ότι θα φτάσει το 107,1% του ΑΕΠ φέτος, ο κ. Σκυλακάκης είπε ότι είναι βεβαίως υψηλό, αλλά εμφανίζεται τώρα τεχνικά πολύ υψηλότερο απ' ό,τι είναι στην πραγματικότητα, γιατί έχουμε μια ανώμαλη χρονιά, όπως είναι η χρονιά της πανδημίας, και θα είναι εν μέρει και η επόμενη. Θα επιστρέψουμε σε λογικά επίπεδα μετά το 2022.

Deloitte.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Δημιουργούμε το μέλλον, μαζί.

ITR EUROPEAN AWARDS 2020 WINNER

www.deloitte.com/cy/tax